

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี
ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100
FACTORS AFFECTING THE QUALITY OF FINANCIAL STATEMENTS
FORM PERSPECTIVE OF THE ACCOUNTANTS OF THE LISTED
COMPANIES SET 100

สวณีย์ สุวรรณรัตน์
SAWANEE SUWANNARAT

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

FACTORS AFFECTING THE QUALITY OF FINANCIAL STATEMENTS
FROM PERSPECTIVE OF THE ACCOUNTANTS OF THE LISTED
COMPANIES SET 100

SAWANEE SUWANNARAT

INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER ACCOUNTANCY SCHOOL OF ACCOUNTANCY
SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2022
COPYRIGHT OF SRIPATUM UNIVERSITY

ชื่อหัวข้อการค้นคว้าอิสระ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของ
นักบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100
FACTORS AFFECTING THE QUALITY OF FINANCIAL
STATEMENTS FORM PERSPECTIVE OF THE ACCOUNTANTS
OF THE LISTED COMPANIES SET 100

นักศึกษา

สวณีย์ สุวรรณรัตน์ รหัสประจำตัว 65502467

หลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต

คณะ

บัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษา

ดร.เบญจพร โมกขะเวส

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สาระพัด)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรรย์ศักดิ์)

.....กรรมการ
(ดร.เบญจพร โมกขะเวส)

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม อนุมัติให้ดำเนินการค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

คณบดีคณะบัญชี

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรรย์ศักดิ์)
วันที่...1...เดือน...ธันวาคม...พ.ศ....2566

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100
คำสำคัญ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน, คุณภาพของงบการเงิน, นักบัญชี
นักศึกษา	สวณีย์ สุวรรณรัตน์
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	ดร.เบญจพร โมกขะเวส
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต
คณะ	บัญชี
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

งบการเงินถือเป็นสิ่งสะท้อนผลการดำเนินงานของบริษัท เป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ในการวางแผนการดำเนินงาน เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้ถือหุ้นและนักลงทุน โดยงบการเงินที่มีคุณภาพต้องมีลักษณะสำคัญ 6 ประการ 1.ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ 2.ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม 3.ด้านการเปรียบเทียบกันได้ 4.ด้านการพิสูจน์ยืนยันได้ 5.ด้านความทันเวลา 6.ด้านความเข้าใจได้

โดยวัตถุประสงค์ในการวิจัยนี้เป็นไปเพื่อศึกษาปัจจัยในด้านต่างๆที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน ในมุมมองของนักบัญชีที่ถือเป็นผู้ปฏิบัติงานในการทำงบการเงินโดยตรง โดยวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกับคุณภาพของงบการเงินประกอบด้วย 1.ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี (Accountant) 2. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) 3.ปัจจัยด้านการสอบบัญชี (Auditing) 4.ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน (Internal Control) โดยเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) กลุ่มตัวอย่างจะเป็นผู้ทำบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 ที่ขึ้นทะเบียนผู้ทำบัญชีกับสภาวิชาชีพบัญชี ในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้จำนวนแบบสอบถามทั้งสิ้น 306 ฉบับ วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Analysis) การหาความถี่ ร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานในการวิจัย

ผลจากการวิจัยพบว่า 1.ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ 2. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล โปรแกรมบัญชี และเทคโนโลยีสารสนเทศ 3. ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ

4.ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร เป็นปัจจัยที่ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

TITLE	FACTORS AFFECTING THE QUALITY OF FINANCIAL STATEMENTS FORM PERSPECTIVE OF THE ACCOUNTANTS OF THE LISTED COMPANIES SET 100
KEYWORD	FACTORS AFFECTING THE QUALITY OF FINANCIAL STATEMENTS, QUALITY OF FINANCIAL STATEMENTS, ACCOUNTANTS
STUDENT	SAWANEE SUWANNARAT
ADVISOR	BENJAPORN MOKKHAVESA DR.
LEVEL OF STUDY	MASTER ACCOUNTANCY
FACULTY	SCHOOL OF ACCOUNTANCY SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC	2022

Abstract

Financial statements are considered as a reflection of the Company's operating results, important for operational planning, and useful for decision-making of shareholders and investors. A quality financial statement must have 6 key characteristics. 1. Relevance to decision making 2. Fair representation 3. Comparative aspects 4. Verifiability 5. Timeliness 6. Understandability

The objective of this research is to study various factors that affect the quality of financial statements. From the perspective of an accountant who is considered a direct worker in making financial statements. This research has studied factors that affect the quality of financial statements as follows: 1. Accountant factors 2. Digital technology factors 3. Auditing factors 4. Internal Control factors The tools used in this research work collected data using questionnaires. The sample group will be bookkeepers of companies listed on the SET100 stock exchange that are registered bookkeepers with the Federation of Accounting Professions. A total of 306 questionnaires were analyzed using descriptive statistics Determination of frequency, percentage, mean and standard deviation and multiple regression analysis To test the hypothesis in the research.

The results of the research showed that: 1 . Factors of accountants, professional skills, awareness of professional ethics, 2. Factors of digital technology, accounting software, and information technology, 3. Factors of auditing, knowledge, competence, professional skills, 4. Factors of internal control, risk management, organizational structure are factors that positively affect the quality of financial statements from the perspective of accountants of companies listed on the SET100 stock exchange.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ ความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจพร โมกขะเวส ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ผู้ซึ่งเสียสละเวลาให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางและให้ข้อคิดเห็น รวมถึงการตรวจสอบ ปรับปรุง ที่เป็นประโยชน์กับการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนถึงประสบผลสำเร็จ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ทั้งนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สารพัด ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สินจรรย์ศักดิ์ และ ดร.เบญจพร โมกขะเวส ที่ได้ให้ความรู้และแนวทางในการดำเนินงานวิจัย รวมถึงคณาจารย์หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำ และให้ความอนุเคราะห์เสมอมา ตลอดจนเจ้าของผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์และเอกสารวิชาการทุกท่าน ที่ผู้ศึกษาได้นำมาศึกษาเพื่อประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการวิจัยในครั้งนี้ รวมถึงขอขอบคุณเพื่อนร่วมหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต รุ่นที่ 18 ที่คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำ และแบ่งปันประสบการณ์ ในการจัดทำรายงานการค้นคว้าอิสระฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณมารดา และครอบครัวที่ได้ให้การสนับสนุนและ เป็นกำลังใจให้ในการศึกษาตลอดมา จนทำให้การศึกษาค้นคว้าฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจต่อไป

สวานีย์ สุวรรณรัตน์

สิงหาคม 2566

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญภาพ.....	XI
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
แนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน.....	14
พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543.....	24
พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547.....	25
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ของผู้ทำบัญชี และสอบบัญชี.....	26
แนวคิดเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพบัญชี.....	31
แนวคิดเกี่ยวกับงบการเงินที่มีคุณภาพ.....	32
แนวคิดประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี.....	34
ทฤษฎีการเรียนรู้ Bloom (Bloom’s Taxonomy).....	39
คุณภาพรายงานทางการเงิน.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	ระเบียบวิธีการวิจัย..... 49
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 49
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 50
	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 54
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 55
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 58
	การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)..... 58
	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson correlation Analysis)..... 80
	การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)..... 84
	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน..... 93
5	สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ 95
	สรุปผลการวิจัย..... 95
	การอภิปรายผล 107
	ข้อจำกัดของการวิจัย 110
	ข้อเสนอแนะ 111
	บรรณานุกรม..... 114
	BIBLIOGRAPHY..... 116
	ภาคผนวก..... 118
	ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 119
	ประวัติผู้วิจัย..... 130

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
4.1	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	59
4.2	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	59
4.3	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการศึกษา	59
4.4	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	60
4.5	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่งในองค์กร	60
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี	61
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ	61
4.8	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ	62
4.9	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ	63
4.10	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล	64
4.11	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัลด้านโปรแกรมบัญชี	64
4.12	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	65
4.13	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านการสอบบัญชี	67
4.14	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านการสอบบัญชีด้านความรู้ความสามารถ	67
4.15	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านการสอบบัญชีด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ	68
4.16	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.17	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน.....	71
4.18	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านการบริหารความเสี่ยง	71
4.19	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร.....	72
4.20	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ.....	73
4.21	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี	74
4.22	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	74
4.23	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม	75
4.24	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ด้านการเปรียบเทียบกันได้.....	76
4.25	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ด้านการพิสูจน์ยืนยันได้.....	77
4.26	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ด้านความทันเวลา.....	78
4.27	แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ด้านความเข้าใจได้	79
4.28	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านผู้ทำบัญชีและ คุณภาพของ งบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี.....	80
4.29	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี	81

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.30	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านการสอบบัญชี และคุณภาพของ งบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี	82
4.31	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านการควบคุมภายใน และคุณภาพของ งบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี	83
4.32	แสดงผลการวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เมื่อเพิ่มปัจจัยทีละตัว	85
4.33	การวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) โดยแสดงแต่ละปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี	86
4.34	แสดงผลการวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เมื่อเพิ่มปัจจัยทีละตัว	87
4.35	การวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) โดยแสดงแต่ละปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี	87
4.36	แสดงผลการวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เมื่อเพิ่มปัจจัยทีละตัว	89
4.37	การวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) โดยแสดงแต่ละปัจจัยด้านการสอบบัญชีส่งผล เชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี	90
4.38	แสดงผลการวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เมื่อเพิ่มปัจจัยทีละตัว	91
4.39	การวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) โดยแสดงแต่ละปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี	92
4.40	ตารางสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	93

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทำหน้าที่เป็นแหล่งระดมเงินทุน เป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยไม่ได้เป็นผู้ซื้อหรือผู้ขายหลักทรัพย์โดยตรง แต่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการให้บริการเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ และดำเนินการควบคุมดูแล การซื้อขายหลักทรัพย์ ปัจจุบันการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 กำหนดให้การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และกำหนดอำนาจหน้าที่ให้คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์เป็นผู้ดำเนินการกำหนดนโยบายและควบคุมการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2560 : ออนไลน์) การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนั้น เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย ซึ่งการจัดทำงบการเงินที่มีคุณภาพย่อมส่งผลต่อความน่าเชื่อถือ ในการตัดสินใจเข้ามาลงทุนในประเทศไทย งบการเงินมีบทบาทสำคัญอย่างมากสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจ ตามมติคณะรัฐมนตรีประกาศใช้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 โดยมีสาระสำคัญที่ต้องการให้การจัดทำบัญชีของภาคธุรกิจมีมาตรฐานยิ่งขึ้น การจัดทำงบการเงิน ได้แก่ งบดุล งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกระแสเงินสด ซึ่งงบการเงินเหล่านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สารสนเทศเกี่ยวกับการเงิน ผลการดำเนินงาน กระแสเงินสด และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการ ทำให้เกิดประโยชน์กับผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ (กัลยาภรณ์ ปานมะเริง เบอร์ด, 2546) การจัดทำและนำเสนองบการเงิน โดยอ้างอิงจากแม่บทการบัญชีว่า การจัดทำดังกล่าวเพื่อวัตถุประสงค์โดยทั่วไป เพื่อตอบสนองความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้งบการเงินที่จะต้องใช้งบการเงินเพื่อเป็นแหล่งสารสนเทศทางการเงินที่สำคัญ จึงจัดทำและนำเสนออย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ซึ่งผู้ใช้งบการเงินจะประกอบไปด้วย รัฐบาลและหน่วยงานราชการ สาธารณะชน ผู้ลงทุน ลูกจ้าง ลูกค้า (บุญเสริม วิมุกตะนันท์และคณะ, 2554) โดยปัจจัยสนับสนุนที่ทำให้งบการเงินมีคุณภาพมีหลายประการ ทั้งในเรื่อง 1.ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี (Accountant) ปัจจัยด้านศักยภาพของนักบัญชีมี

ผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงิน ไม่ว่าจะเป็นด้านความมีเหตุผลเชิงจริยธรรม การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย ความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชี ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการสื่อสาร และการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ Sitdhirak. (2014). (p. 21) , Witt, Lisa, Murary & Michael. (2002). (pp.164 – 169) กล่าวถึง ประสิทธิภาพของ นักบัญชี หมายถึง บุคคลสามารถปฏิบัติงานอย่างเข้มงวด และสามารถปฏิบัติได้สูงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างระมัดระวังรอบคอบ จากผลการศึกษาของ รัตติยา วงศรีลา (2561) พบว่า ด้านความรู้ความสามารถในการสอบบัญชี ด้านทักษะการปฏิบัติงานตรวจสอบ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล มีผลกระทบต่อคุณภาพงบการเงินโดยรวม ดังนั้น ผู้สอบบัญชีอาชีพให้ความสำคัญกับการเพิ่มพูนและพัฒนาความรู้ความสามารถทางการสอบบัญชีทักษะในการปฏิบัติงานตรวจสอบ เทคโนโลยีสารสนเทศด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ มีความรับผิดชอบ มีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างให้งบการเงินที่ตรวจสอบมีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ อันจะนำไปสู่การสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง 2.ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) ในปัจจุบันเทคโนโลยีเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมากสำหรับองค์กร องค์กรต่างๆต้องมีการปรับตัวให้ทันยุค ทันสมัยเพื่อให้องค์กรของตนเองไม่ล้าหลัง เช่นการนำระบบคลาวด์มาใช้ ประโยชน์ที่ได้คือ ความสามารถในการทำงาน และการเข้าถึงข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตได้ทุกที่ ทุกเวลา แล้วยังช่วยลดต้นทุน ลดเวลา การจัดทำบัญชีที่รวดเร็ว หมายถึง ความสามารถในการรวบรวมและประเมินข้อมูล ข้อมูลมากมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานต่างๆ โดยอาจนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยเพื่อให้จัดทำบัญชีและรายงานทางการเงินได้อย่างรวดเร็ว (Ghasemi et al., 2011) สามารถลดจำนวนเวลาที่ต้องปิดบัญชีในแต่ละรอบบัญชีได้โดยการเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่บันทึกในรูปแบบเอกสารมาเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และรวบรวมไว้ในฐานข้อมูลของกิจการ 3.ปัจจัยด้านการตรวจสอบบัญชี (Auditing) งบการเงินของธุรกิจต้องได้รับการตรวจสอบความถูกต้องและรับรองโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หากงบการเงินของกิจการมีความสมบูรณ์ ครบถ้วน ถูกต้อง เป็นงบบที่มีคุณภาพ ก็จะทำให้การตรวจสอบและการรับรองงบการเงินของผู้สอบบัญชีรวดเร็ว และแม่นยำมากยิ่งขึ้น งานวิจัยในอดีตมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินเป็นจำนวนมาก ซึ่งพบว่า ผู้สอบบัญชีมีผลต่อคุณภาพของงบการเงิน (Tontiset, 2015, p.23; Rukprasoot, 2015, pp. 4-10; Wannawichit and Kongchan, 2017, pp. 1927-1931; Anupan and Tuntranundit, 2017, pp. 53-56) และ 4.ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน (Internal Control) ในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานซึ่งกำหนดโดยสมาคมผู้ตรวจสอบภายในสากล ช่วยให้ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นในขณะที่ Smith, Michael and Michael (2009) พบว่า ผู้ตรวจสอบภายในมีส่วนร่วมในกระบวนการเกี่ยวกับงบการเงินซึ่งมีความสำคัญทั้งในงานของผู้

ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นจะพบว่า คุณสมบัตินี้ที่เหมาะสมของทีมงานตรวจสอบภายในซึ่งปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน ส่งผลให้งานตรวจสอบภายในมีประสิทธิภาพในการจัดการความเสี่ยงขององค์กรมากขึ้น ซึ่ง Ramamoorti (2003) ให้ความสำคัญในเรื่องเกี่ยวกับทักษะและความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ตรวจสอบภายใน ผู้ตรวจสอบภายในของศตวรรษที่ 21 จะต้องเตรียมพร้อมเพื่อตรวจสอบ การปฏิบัติงานทุกอย่างที่มีความสำคัญ รวมทั้งระบบการควบคุม การดำเนินงาน ข้อมูลข่าวสารและระบบข้อมูลข่าวสาร การปฏิบัติตามกฎหมายงบการเงิน การทุจริต การรายงานสภาพแวดล้อมการดำเนินงาน และคุณภาพ ซึ่งผู้ตรวจสอบจะต้องมีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ดังนี้ ทักษะเชิงความคิดในการวิเคราะห์และวิจารณ์วิธีการที่มีประสิทธิภาพเพื่อความเข้าใจอย่างเพียงพอในเรื่องเกี่ยวกับผู้รับการตรวจสอบแต่ละหน่วย องค์กร หรือระบบแนวความคิดใหม่ๆ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเทคนิคในการควบคุมภายใน การตระหนักและเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงและโอกาสที่เกี่ยวข้องทั้งผู้รับการตรวจสอบและผู้ตรวจสอบ การพัฒนาวัตถุประสงค์การตรวจสอบทั้งวัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะ ไม่ว่าจะเป็โครงการตรวจสอบใดๆ ใช้วิธีการตรวจสอบที่หลากหลายในการเลือกข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การประเมินและเอกสารเกี่ยวกับหลักฐานการตรวจสอบ รวมทั้งการใช้วิธีการทางสถิติและที่ไม่ใช่สถิติ การรายงานผลการตรวจสอบด้วยรูปแบบที่มีความหลากหลาย ต่อผู้รับข้อมูลที่มีความแตกต่างกัน การติดตามผลการตรวจสอบ จรรยาบรรณเกี่ยวกับวิชาชีพ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการตรวจสอบทั่วไป และมีรูปแบบของรายงานการตรวจสอบที่หลากหลาย นอกจากนี้ ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเข้าใจแนวความคิดเกี่ยวกับความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรมของผู้ตรวจสอบภายใน และผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับต้นทุนและความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ โอกาส และหลักฐานการตรวจสอบ

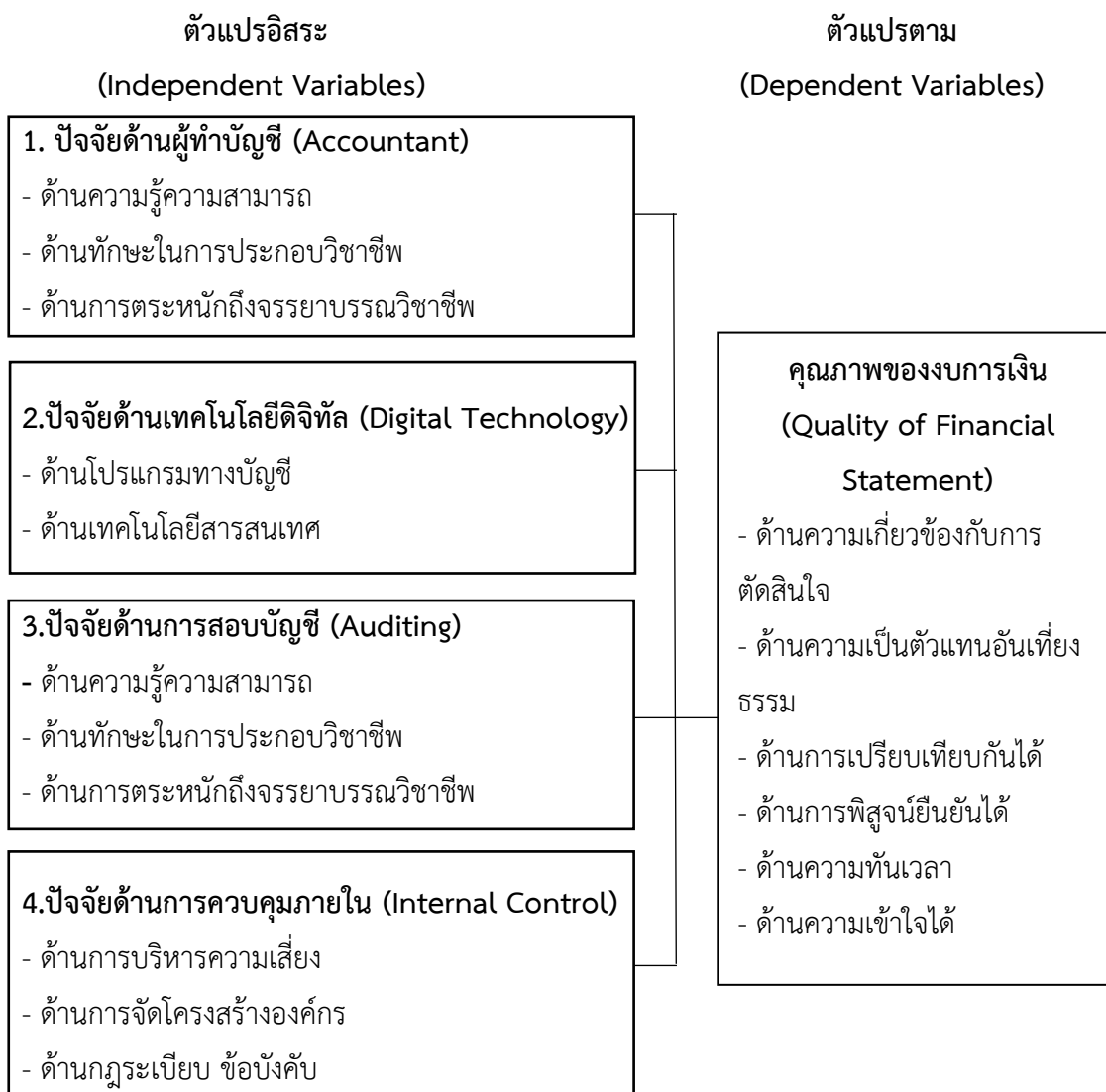
จะเห็นได้ว่าในการประกอบธุรกิจไม่ว่าจะในรูปแบบใดก็ตาม รายงานทางการเงินถือเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างมากของนักลงทุนที่จะนำข้อมูลต่างๆ มาเพื่อใช้ในการวิเคราะห์นำไปสู่การตัดสินใจการลงทุน การที่รายงานทางการเงินหรืองบการเงินได้ถูกตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอย่างอิสระ ทำให้ความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินนั้นได้รับความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น งานวิจัยนี้จึงปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 ที่จะนำไปสู่รายงานทางการเงินที่มีคุณภาพจะส่งผลให้การปฏิบัติงานขององค์กรมีประสิทธิภาพ รวมทั้งก่อให้เกิดประโยชน์ทั้ง-ทางตรงและทางอ้อมแก่บุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านผู้ทำบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100
3. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการสอบบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100
4. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการควบคุมภายในที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 โดยมีต้นแบบหลักของกรอบแนวคิดงานวิจัยมาจากการทบทวนผลงานวิจัยของ สุฎีกา รักประสูติ (2558), พิสมัย ผิวอ่อน (2560), ภัสภูมิ สุขสงวน, วารินพรพรรณ สุรวงศ์ชัยวัช (2562), สลักจิต นิลผาย, วนิดา เจริญแก้ว (2563) วารินพรพรรณ สุรวงศ์ชัยวัช และประเวศ เพ็ญวุฒิกุล (2565)

ภาพประกอบที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านโปรแกรมทางบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

สมมติฐานที่ 6 ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

สมมติฐานที่ 7 ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

สมมติฐานที่ 8 ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

สมมติฐานที่ 9 ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านการบริหารความเสี่ยง ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

สมมติฐานที่ 10 ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

สมมติฐานที่ 11 ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาและตัวแปร

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 โดยประกอบด้วยตัวแปร ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ดังนี้

- ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี (Accountant) ได้แก่ 1. ด้านความรู้ความสามารถ 2. ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ และ 3. ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ
- ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) ได้แก่ 1. ด้านทักษะการใช้โปรแกรมทางบัญชี และ 2. ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- ปัจจัยด้านการสอบบัญชี (Auditing) ได้แก่ 1. ด้านความรู้ความสามารถ 2. ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ และ 3. ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ

- ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน (Internal Control) ได้แก่ 1. ด้านการบริหารความเสี่ยง 2. ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร และ 3. ด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ คุณภาพของงบการเงิน (Quality of Financial Statement) ประกอบด้วย ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ด้านการเปรียบเทียบกันได้ ด้านการพิสูจน์ยืนยันได้ ด้านความทันเวลา และ ด้านความเข้าใจได้

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้ศึกษาโดยเก็บข้อมูลจากมุมมองของผู้ทำบัญชี โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ทำบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 ที่ขึ้นทะเบียนผู้ทำบัญชีกับสภาวิชาชีพบัญชี ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 1,287 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2566)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ทำบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยที่ผู้วิจัยเลือกใช้การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีตามสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1970) กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ระดับ 95% ทำให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 306 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาโดยใช้สูตรของ Yamane (1970) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 306 คน โดยจำนวนผู้ทำบัญชีที่ตอบแบบสอบถามมีทั้งสิ้น 306 คน เนื่องจากงบการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ค่อนข้างเป็นงบการเงินที่มีคุณภาพเพราะการที่บริษัทจะเข้าเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จะต้องมีการเตรียมความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นในด้านของกฎหมายข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง การเข้าใจบทบาทหน้าที่ของกรรมการ การจัดโครงสร้างธุรกิจ การจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดี และหนึ่งในเรื่องที่สำคัญคือการจัดทำงบการเงิน ที่ต้องจัดทำตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (TFRS) สำหรับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (PAEs) (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2560 : ออนไลน์)

3. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา การทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ออกแบบและสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล วิเคราะห์ผล สรุปผล อภิปรายผลวิจัยและข้อเสนอแนะ ระหว่างเดือนมกราคม - มิถุนายน 2566

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ประโยชน์ทางด้านวิชาการ

1. ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัท ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

2. หากปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการสอบบัญชีและด้านการควบคุมภายในส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน จะช่วยสนับสนุนแนวคิดเกี่ยวกับงบการเงินที่มีคุณภาพ เนื่องจากงบการเงินเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถสะท้อนความสามารถในการดำเนินธุรกิจ นอกจากนี้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจแล้วยังเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการตัดสินใจในการลงทุนของนักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งงบการเงินที่มีคุณภาพย่อมส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของนักลงทุนโดยเฉพาะนักลงทุนต่างประเทศ ส่งผลให้สามารถมีเงินทุนไหลเวียนในระบบการเงินของประเทศเพิ่มขึ้นได้

2. ประโยชน์ด้านการนำผลวิจัยไปใช้

1. เพื่อใช้เป็นแนวทางให้องค์กรธุรกิจและผู้บริหารนำผลวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติแก่ผู้ทำบัญชีเพื่อการจัดทำงบการเงินที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินทั้งภายในและภายนอกองค์กรธุรกิจ

2. เพื่อใช้เป็นแนวทางให้นักบัญชื่อนำผลวิจัยไปประยุกต์ใช้เพื่อการเพิ่มศักยภาพ การพัฒนาตนเองในปัจจัยด้านต่างๆ เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถจัดทำงบการเงินได้อย่างมีคุณภาพ ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

3. ประโยชน์ด้านอื่นๆ การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 ในครั้งนี้ สามารถใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับผู้ที่มีความสนใจศึกษาวิจัยและใช้พิจารณาเป็นแนวทางหรือเพื่อต่อยอดในการศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี (Accountant) หมายถึง ปัจจัยที่เป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้ทำบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพในการปฏิบัติงานด้านบัญชี ซึ่งประกอบด้วยความรู้ความสามารถด้านการบัญชี การตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ และทักษะในการประกอบวิชาชีพบัญชี

- **ด้านความรู้ความสามารถ** หมายความว่า การใช้ความรู้ความสามารถ ความชำนาญในการ ปฏิบัติวิชาชีพบัญชีด้วยความเอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถ ความเพียรพยายาม และความระมัดระวัง รอบคอบเพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมั่นใจได้ว่ามีผลงานทางวิชาชีพที่อยู่ บนพื้นฐานของกฎเกณฑ์ มาตรฐานในการปฏิบัติงาน และวิชาการที่เกี่ยวข้อง

(ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 19 , 2553 : ออนไลน์) เช่น ความรู้ด้านบัญชีการเงิน บัญชีบริหาร ภาษีอากร ความรู้ด้านมาตรฐานบัญชีและมาตรฐานรายงานทางการเงิน ความรู้ด้านจัดทำและวิเคราะห์งบการเงิน ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้ในด้านธุรกิจ

- **ด้านทักษะในวิชาชีพบัญชี** หมายถึง ความสามารถ และความชำนาญการประเภทต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการนำความรู้ในวิชาชีพบัญชีไปปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสม และก่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อองค์กรมากที่สุด ประกอบด้วย

- ทักษะด้านการเป็นผู้นำ หมายถึง การมีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถมองเห็นภาพในอนาคต มองเห็นโอกาสหรือช่องทางต่าง ๆ ที่สามารถทำให้งานประสบความสำเร็จได้ มีความสามารถในการตัดสินใจเรื่องสำคัญต่าง ๆ ได้ วางตัวกับลูกทีมให้เหมาะสม สร้างความเป็นกันเองในการทำงาน ร่วมกัน แบ่งหน้าที่หรือกระจายงานอย่างชัดเจน พร้อมให้ความช่วยเหลือ และให้คำปรึกษา สามารถบริหารจัดการเวลา บริหารงานต่าง ๆ เพื่อให้เสร็จทันกำหนดได้อย่างเป็นระบบ

- ทักษะด้านการสื่อสาร หมายถึง ทักษะการสามารถเจรจาติดต่อสื่อสาร เพื่อให้เกิดผลสำเร็จในการการปฏิบัติงาน โดยมีความราบรื่นปราศจากข้อขัดแย้ง และความเข้าใจผิด สามารถโน้มน้าวผู้ฟังให้เชื่อมั่นหรือให้ปฏิบัติตามได้

- ทักษะด้านความเป็นมืออาชีพ หมายถึง หมายถึง การทำงานด้วยความรู้ความสามารถ ความตั้งใจจริงและทำงานให้เกิดผลงานที่ดีที่สุด มีความรู้ความชำนาญพิเศษเฉพาะอาชีพนั้นๆ ใช้วิธีการแห่งปัญญา มีอาชีพทำงานโดยใช้สมองเป็นหลัก ใช้ความรู้เป็นหลักในการ รับผิดชอบได้โดยไม่ต้องมีการควบคุมผู้อื่นมากนัก ทำงานเพื่อให้เกิดผลงานเป็นหลัก โดยลักษณะของการเป็นมืออาชีพ มีลักษณะ ดังนี้ 1) ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน ตรงต่อเวลา 2) เป็นคนเก่ง เป็นคนดี มีความกล้าหาญ รับผิดชอบ ตัดสินใจอย่างชาญฉลาด 3) สุขภาพ ตรงต่อเวลา ละเอียดลละเอียด รู้จักแสวงหากัลยาณมิตร 4) ใช้คุณธรรมเป็นเครื่องชี้นำอาชีพ 5) ฝึกฝนพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

- ทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง ทักษะหรือความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่คนจะปรับเปลี่ยน การกระทำวิธีการที่จะทำสิ่งต่างๆให้เหมาะสมกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นทักษะที่จะเป็นประโยชน์ในการทำงาน สามารถนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาช่วยสร้างองค์ความรู้สารสนเทศ หรือแก้ปัญหาการทำงานให้ดีขึ้นได้อย่างเหมาะสม สามารถบริหารจัดการข้อมูล เอกสาร ระบบสารสนเทศ จัดรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบสามารถนำเทคโนโลยีมาช่วยในการสืบค้นข้อมูลได้อย่างรวดเร็วถูกต้องและเป็นระบบสามารถสร้างและจัดระบบข้อมูลอัตโนมัติเพื่อการเก็บหรือเรียกใช้ หรือประมวลผลได้อย่างถูกต้องรวดเร็วสามารถนำเทคโนโลยี มาสร้างสรรค์ผลงานใหม่ๆ ได้อย่างเหมาะสมทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันสามารถสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ทางเทคโนโลยีช่วยแก้ปัญหาและพัฒนางานให้ดีขึ้น

- ทักษะด้านการจัดการบุคคล หมายถึง ทักษะความสามารถในการบริหารจัดการบุคคลในทีม เพื่อให้งานสำเร็จตามกำหนดและมีประสิทธิภาพ จัดสรรบุคคลากรให้เพียงพอเหมาะสมกับปริมาณงาน และให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถในงานที่ได้รับมอบหมาย

- **ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ** ความประพฤติของนักบัญชีที่ต้องมี เอกลักษณ์ทางวิชาชีพ ได้แก่ ความโปร่งใส หมายความว่า ภาพลักษณ์ที่ แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบต่าง ๆ และ มาตรฐานวิชาชีพที่ กำหนดไว้ และไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งสามารถติดตาม ตรวจสอบได้ มีความเป็นอิสระ หมายความว่า การปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอิทธิพลของบุคคลอื่นที่ ทำให้เกิดความ สงสัยในความเป็นกลางหรือความเที่ยงธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ความเป็นอิสระนี้จะต้องเป็นที่ ประจักษ์ เพื่อให้ผลงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นที่เชื่อถือได้ ความเที่ยงธรรม หมายความว่า การใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพโดยปราศจากความลำเอียงอคติความขัดแย้งทางผลประโยชน์และอิทธิพลของบุคคลอื่น

ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง การนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่น อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ โปรแกรม อุปกรณ์สื่อสารต่างๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

- **ด้านโปรแกรมทางบัญชี** หมายถึง โปรแกรมบัญชี ที่นำมาใช้บันทึกรายการค้าของธุรกิจใช้ในการบันทึกข้อมูล การประมวลผล การวิเคราะห์และรายงานผล ซึ่งควรมีความเหมาะสมกับธุรกิจใช้งานง่าย สะดวกรวดเร็ว มีระบบป้องกันความผิดพลาด มีรายงานทางบัญชีหรือรายการทางการค้าอื่นๆที่มีคุณภาพเพื่อจัดใช้ทำรายงานทางบัญชีและนำเสนอให้กับผู้บริหาร

- **ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ** หมายถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในงานที่เกี่ยวกับการประมวลผลข้อมูลเพื่อให้ได้เป็นสารสนเทศ ซึ่งเทคโนโลยีที่ใช้นั้นจะต้องสนับสนุนการทำงานตั้งแต่การนำเข้าการจัดเก็บการจัดการการป้องกัน การสื่อสารและการค้นคืนสารสนเทศ มีความทันสมัย ใช้งานง่าย สะดวกรวดเร็ว การผสมผสานเทคโนโลยีต่างๆเข้าด้วยกันได้อย่างลงตัวจึงจะช่วยให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพได้ (<https://sites.google.com/site/thiphanyaswc/khwam-hmay-khng-thekhnoloy-sarsnthesออนไลน์>)

ปัจจัยด้านการสอบบัญชี หมายถึง การตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสารประกอบการลงบัญชี และหลักฐาน อื่น ๆ รวมทั้งใช้วิธี การตรวจสอบอื่นที่จำเป็น ตามแนวทางการปฏิบัติงานที่ทางวิชาชีพได้กำหนดเป็นมาตรฐานไว้เพื่อที่ผู้สอบบัญชีจะได้ทำการวินิจฉัยและ แสดงความเห็นต่องบการเงินที่กิจการได้จัดทำขึ้นว่าแสดงให้เห็นถึงฐานะการเงินและผลดำเนินงานของกิจการโดยถูกต้องตามที่ควรตามหลักการบัญชี ที่รับรองทั่วไปหรือไม่เพียงใดและงบการเงินดังกล่าวได้เปิดเผยหรือแสดงข้อมูลที่จำเป็นเพื่อให้ผู้อ่านงบการเงินได้ทราบอย่างเพียงพอหรือไม่

ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน หมายถึง กระบวนการที่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลผู้บริหาร และบุคคลอื่นได้ออกแบบนำไปปฏิบัติและดูแลให้เหมาะสมอยู่เสมอเพื่อให้มีความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลในการบรรลุวัตถุประสงค์ ของกิจการเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือได้ของการรายงานทางการเงิน ความมีประสิทธิภาพของการดำเนินงาน และการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนด ที่เกี่ยวข้อง (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2555)

- **ด้านการบริหารความเสี่ยง (RISK Management)** หมายถึง โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเปล่า หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่ทำให้งานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด หรือ ความเสี่ยง คือ ความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นและมีผลต่อการบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจไว้ ความเสี่ยงนี้จะถูกวัดด้วยผลกระทบที่ได้รับและความน่าจะเป็นของเหตุการณ์หรือ“โอกาสหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่จะทำให้เราไม่บรรลุวัตถุประสงค์”

- **ด้านการจัดโครงสร้างขององค์กร** ก็คือการจัดรูปแบบการทำงานของกิจการหรือธุรกิจนั้นนั่นเอง เป็นการกำหนดงานที่แต่ละคนต้องทำ งานที่หน่วยงานแต่ละหน่วยงานรับผิดชอบ กำหนดสายการบังคับบัญชาว่าใครจะขึ้นตรงกับหัวหน้าคนไหนเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการทำงานของธุรกิจนั้นๆ กิจการขนาดใหญ่ทุกแห่งจะมีการจัดโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจนโดยออกมาเป็นรูปแบบของแผนภูมิองค์กร (Organization chart) ซึ่งมักจะประกาศอย่างเป็นทางการให้ทั้งบุคคลภายในและภายนอกทราบ

- **ด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ** หมายถึง น.บพบัญญัติที่เป็นชั้นข้อบังคับซึ่งกำหนดขึ้นไว้เป็นระเบียบในการปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ปัจจุบันนิยมใช้ว่า ข้อบังคับ (พจนานุกรมแปล ไทย-ไทย ราชบัณฑิตยสถาน :ออนไลน์) สร้างขึ้น เพื่อเป็นแนวทาง ให้ใช้ปฏิบัติ ร่วมกัน เพื่อความสงบเรียบร้อย

งบการเงิน หมายความว่า รายงานผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการ ไม่ว่าจะรายงานโดยบุคคล งบกำไรขาดทุน งบกำไรสะสม งบกระแสเงินสด งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบประกอบ หรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน หรือคำอธิบายอื่นซึ่งระบุไว้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน (พระราชบัญญัติการบัญชี, 2543 : ออนไลน์)

คุณภาพงบการเงิน (Financial Reporting Quality) หมายถึง คุณสมบัติหรือลักษณะของข้อมูลในงบการเงินที่ทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้งบการเงิน โดยผู้ใช้งบการเงินสามารถทราบสถานะการเงิน รายได้และค่าใช้จ่าย รวมถึงผลการดำเนินงาน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- **ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance)** หมายถึง ประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งจะต้องเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง สมบูรณ์ เพื่อช่วยให้ผู้ใช้งบ

การเงินสามารถประเมินผลการดำเนินงานในอดีตจนถึงปัจจุบันข้อมูล คือข้อมูลนั้นมีคุณค่าทางการยืนยัน (Confirmatory Value)และนำมาใช้ในกระบวนการพยากรณ์เหตุการณ์ในอนาคตหรือที่เรียกกันว่าข้อมูล นั้นมีคุณค่าทางการพยากรณ์ (Predictive Value) โดยข้อมูลที่มีคุณค่าทางการพยากรณ์ไม่จำเป็นต้องเป็น ค่าพยากรณ์หรือค่าคาดการณ์

- **ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (Faithful Representation)** หมายถึง การแสดงรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีได้อย่างครบถ้วน โดยปราศจากอคติ ความลำเอียง และต้องเป็นไปตามมาตรฐานรายการทางการเงิน เพื่อให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ ผู้ใช้งบการเงินมีความเชื่อมั่นใจ ทั้งนี้ ข้อมูลทางการเงินที่มีความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมจะต้องมีความครบถ้วน เป็นกลาง และปราศจากข้อผิดพลาด

- **ด้านการเปรียบเทียบกันได้ (Comparability)** หมายถึง ผู้ใช้สามารถเปรียบเทียบข้อมูลจากงบการเงิน โดยอาจเปรียบเทียบกับข้อมูลทางการเงินที่คล้ายกันของกิจการอื่นสำหรับรอบระยะเวลารายงานเดียวกัน หรือเปรียบเทียบกับข้อมูลการเงินที่คล้ายกันของกิจการเดียวกันสำหรับรอบระยะเวลารายงานอื่น

- **ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ (Verifiability)** หมายถึง ผู้สังเกตการณ์รายต่าง ๆ ที่มีความรอบรู้และมีความเป็นอิสระ ซึ่งสามารถได้ข้อสรุปตรงกันแต่ไม่จำเป็นต้องเป็นข้อตกลงอย่างสมบูรณ์ว่า ข้อมูลหรือภาพนั้นเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมผู้ที่มีความรอบรู้ต่างกันหรือมีอิสระจากกันสามารถพิสูจน์ยืนยันข้อมูลที่ได้โดยตรงกัน

- **ด้านความทันต่อเวลา (Timeliness)** หมายถึง การนำเสนอข้อมูลการรายงานต่อกลุ่มผู้มีส่วน ได้เสีย เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจในช่วงเวลาที่เหมาะสม

- **ด้านความสามารถเข้าใจได้ (Understandability)** หมายถึง รายงานทางการเงินที่มีการจัดประเภท การกำหนดลักษณะ และการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจนและกระชับ มีข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์ บางอย่างโดยลักษณะของปรากฏการณ์นั้นมีความซับซ้อนและไม่สามารถทำให้ง่ายต่อความเข้าใจ เกิด ความเข้าใจผิด และการรายงานทางการเงินจัดทำเพื่อผู้ใช้ที่มีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางธุรกิจและ กิจกรรมเชิงเศรษฐกิจหรืออาจจำเป็นต้องขอความช่วยเหลือจากที่ปรึกษาเพื่อให้เข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับ ปรากฏการณ์เชิงเศรษฐกิจที่ซับซ้อน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน โดยตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย 1. ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี (Accountant) ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ และ ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ 2. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) ได้แก่ ด้านโปรแกรมทางบัญชี และ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 3. ปัจจัยด้านการสอบบัญชี (Auditing) ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ และ ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ 4. ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน (Internal Control) ได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร และ ด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ ส่วนตัวแปรตาม คือ คุณภาพของงบการเงิน (Quality of Financial Statement) ประกอบด้วย ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ด้านการเปรียบเทียบกันได้ ด้านการพิสูจน์ยืนยันได้ ด้านความทันเวลา และ ด้านความเข้าใจได้ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย โดยเรียบเรียงตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน
2. พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543
3. พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547
4. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ของผู้ทำบัญชี และการสอบบัญชี
5. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพบัญชี
6. แนวคิดเกี่ยวกับงบการเงินที่มีคุณภาพ
7. แนวคิดประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี
8. ทฤษฎีการเรียนรู้ Bloom (Bloom's Taxonomy).
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
10. คุณภาพรายงานทางการเงิน

แนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน

วัตถุประสงค์ของกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินได้อธิบายวัตถุประสงค์และแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป (General Purpose Financial Reporting) ซึ่งวัตถุประสงค์ของกรอบแนวคิดฯ คือ

1) เพื่อช่วยให้คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศสามารถพัฒนามาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศที่อยู่บนแนวคิดที่สอดคล้องกัน ซึ่งส่งผลให้ข้อมูลการเงิน มีประโยชน์ต่อนักลงทุน ผู้ให้กู้และเจ้าหนี้อื่น

2) เพื่อช่วยให้ผู้จัดทำรายงานทางการเงินสามารถพัฒนานโยบายการบัญชีที่สอดคล้องกันในกรณีที่ไม่มีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใดครอบคลุมถึงรายการนั้นหรือเหตุการณ์อื่นเป็นการเฉพาะ หรือในกรณีที่มาตรฐานการรายงานทางการเงินอนุญาตให้มีทางเลือกในการเลือกนโยบายการบัญชี

3) เพื่อช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถทำความเข้าใจและตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินได้

1. วัตถุประสงค์ของการรายงานทางการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป

วัตถุประสงค์ของการรายงานทางการเงิน คือ เพื่อให้ข้อมูลการเงิน (Financial Information) เกี่ยวกับกิจการที่เสนอรายงาน (Reporting Entity) ที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจกับผู้ใช้หลักของรายงานทางการเงิน (Primary User Group) ไม่ว่าจะการตัดสินใจของผู้ใช้หลักเป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับการซื้อ ขาย หรือถือตราสารทุนและตราสารหนี้ รวมถึงการให้หรือชำระเงินกู้และสินเชื่อในรูปแบบอื่น ตลอดจนการใช้สิทธิออกเสียงหรือการมีอิทธิพลต่อการดำเนินการของฝ่ายบริหารที่กระทบการใช้ทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจของกิจการ ซึ่งผู้ใช้หลักของรายงานการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปตามกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงนี้ คือ นักลงทุน (Investors) ผู้ให้กู้ (Lenders) และเจ้าหนี้อื่น (Other Creditors) ทั้งในปัจจุบันและในอนาคตของกิจการ ทั้งนี้ ในการตัดสินใจข้างต้นนี้ นอกจากผู้รายงานทางการเงินต้องการข้อมูลเพื่อใช้ประเมินจำนวนเงิน (Amount) จังหวะเวลา (Timing) และความไม่แน่นอน (Uncertainty) ของกระแสเงินสดรับสุทธิในอนาคตที่จะเข้าสู่กิจการแล้ว ผู้รายงานทางการเงินยังต้องการใช้ข้อมูลเพื่อประเมินหน้าที่และความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารในการดูแลรักษาทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจของกิจการ (Management's Stewardship of The Entity's Economic Resources) อีกด้วย ซึ่งในการประเมินทั้งสองเรื่องข้างต้น ผู้ใช้ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจของกิจการ (Economic Resources) สิทธิเรียกร้องต่อกิจการ (Claims) รวมถึงการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรและสิทธิเรียกร้อง (Change in Economic Resources and Claims) เหล่านี้ ตลอดจนความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของฝ่ายบริหารในการใช้ทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจของกิจการตามความรับผิดชอบ (Stewardship Role)

ข้อมูลทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจของกิจการ (สินทรัพย์) และสิทธิเรียกร้องต่อกิจการ (หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น) นั้นจะแสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน ซึ่งผู้ใช้หลักจะใช้ข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นเพื่อประเมินสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการที่เสนอรายงาน ส่วนข้อมูลการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจและสิทธิเรียกร้องที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นนั้น โดยที่ข้อมูลในรายงานทางการเงินยังแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจและสิทธิเรียกร้องที่ไม่ได้เป็นผลจากผลการดำเนินงานการเงินด้วย เช่น การออกตราสารหนี้หรือตราสารทุน การจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้นสามัญ เป็นต้น นอกจากนี้ ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานการเงินที่สะท้อนจากการบัญชีคงค้างจะแสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ถึงแม้ว่าผู้ใช้หลักต้องการข้อมูลเพื่อพยากรณ์กระแสเงินสดรับสุทธิของกิจการก็ตาม แต่การบัญชีตามเกณฑ์คงค้างนี้ยังสามารถแสดงผลกระทบของรายการและเหตุการณ์ที่จะให้ข้อมูลได้ดีกว่าการบัญชีตามเกณฑ์เงินสดซึ่งแสดงเพียงเงินสดรับและเงินสดจ่ายในระหว่างรอบระยะเวลารายงานเท่านั้น ขณะที่ข้อมูลผลการดำเนินงานการเงินที่สะท้อนจากกระแสเงินสดระหว่างรอบระยะเวลารายงานของกิจการที่เสนอรายงานจะแสดงอยู่ในงบกระแสเงินสด ซึ่งงบกระแสเงินสดแบ่งออกได้ 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมลงทุน และกิจกรรมจัดหาเงิน

2. ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลการเงินที่มีประโยชน์

ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลการเงินที่มีประโยชน์ (Qualitative Characteristics of Useful Financial Information) หมายถึง ลักษณะที่ทำให้ข้อมูลมีประโยชน์สูงสุดในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลการเงินที่มีประโยชน์ต่อผู้ลงทุน ผู้ให้กู้ยืม และเจ้าหนี้อื่นในปัจจุบันและอนาคต ประกอบด้วย

1) ลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐาน (Fundamental Qualitative Characteristics)

กล่าวคือ ข้อมูลการเงินจะมีประโยชน์ต่อผู้ใช้ ก็ต่อเมื่อข้อมูลนั้นมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1) ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) กล่าวคือ ข้อมูลการเงินที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจสามารถทำให้ผู้ใช้ตัดสินใจเปลี่ยนแปลงไปเมื่อทราบหรือไม่ทราบข้อมูลนั้น ทั้งนี้ ข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจนั้นสามารถนำมาใช้ในกระบวนการพยากรณ์ผลลัพธ์ในอนาคตหรือที่เรียกกันว่า ข้อมูลนั้นมีคุณค่าเพื่อการพยากรณ์ (Predictive Value) โดยข้อมูลที่มีคุณค่าเพื่อการพยากรณ์ไม่จำเป็นต้องเป็นค่าพยากรณ์หรือค่าคาดการณ์ (Prediction /Forecast) ตัวอย่างเช่น กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลรายการที่มีใช้เงินสดด้วย เพื่อประโยชน์ในการพยากรณ์กระแสเงินสดของกิจการในอนาคต เป็นต้น นอกจากนี้ข้อมูลนั้นต้องมีคุณค่าเพื่อการพยากรณ์แล้ว ข้อมูลนั้นต้องสามารถช่วยในการยืนยันหรือชี้ให้เห็นถึงผลของการประเมินในอดีตหรือที่เรียกกันว่า ข้อมูลนั้นมีคุณค่าเพื่อการยืนยัน (Confirmatory Value) ซึ่งโดยปกติแล้ว คุณค่าเพื่อการพยากรณ์และคุณค่า

เพื่อการยืนยันของข้อมูลการเงินมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ หากข้อมูลการเงินมีคุณค่าเพื่อการพยากรณ์แล้วก็มีคุณค่าเพื่อการยืนยันด้วย ตัวอย่างเช่น นักลงทุนนำข้อมูลผลการดำเนินงานในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีปัจจุบันมาเปรียบเทียบกับปีก่อน เพื่อประเมินผลการดำเนินงานในอดีตและคาดการณ์ผลการดำเนินงานในอนาคต เป็นต้น ทั้งนี้ นอกจากความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของข้อมูลขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อมูลแล้วยังขึ้นอยู่กับ **ความมีสาระสำคัญ (Materiality)** ของข้อมูลด้วย กล่าวคือ ข้อมูลมีสาระสำคัญก็ต่อเมื่อการไม่แสดงข้อมูลหรือการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง หรือการแสดงข้อมูลไม่ชัดเจน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ใช้หลักของงบการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป ซึ่งความมีสาระสำคัญต้องพิจารณาจากลักษณะหรือขนาดของรายการหรือทั้งลักษณะและขนาดของรายการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทเฉพาะของรายงานทางการเงินของแต่ละกิจการ โดยในบางกรณีลักษณะของรายการเพียงอย่างเดียวก็สามารถบอกได้ว่า ข้อมูลนั้นมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เช่น ผลการดำเนินงานของส่วนงานดำเนินงานใหม่ เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวสามารถบ่งบอกถึงความสามารถในการหากำไรของกิจการในอนาคตได้ เป็นต้น

1.2) ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (Faithful Representation) กล่าวคือ ข้อมูลการเงินที่มีความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมนั้นต้องแสดงเนื้อหาสาระและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจแทนที่จะเป็นรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว เนื่องจากในบางกรณี ข้อมูลการเงินที่แสดงตามเนื้อหาสาระและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจอาจแตกต่างไปจากข้อมูลการเงินที่แสดงตามรูปแบบทางกฎหมาย ทั้งนี้ ข้อมูลการเงินที่มีความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมต้องมีความครบถ้วน ความเป็นกลาง และการปราศจากข้อผิดพลาด โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.2.1) ความครบถ้วน (Completeness) กล่าวคือ กิจการต้องนำเสนอและเปิดเผยข้อมูลการเงิน ตลอดจนการให้ความหมายและคำอธิบายทั้งหมดที่จำเป็นสำหรับผู้ใช้เพื่อเข้าใจปรากฏการณ์นั้น เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลการเงินไม่เข้าใจผิดในฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการ ตัวอย่างเช่น ผู้จัดการทางการเงินต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่ยกเลิกไม่ได้ใน หมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นต้น

1.2.2) ความเป็นกลาง (Neutrality) กล่าวคือ กิจการต้องนำเสนอข้อมูลการเงินโดยปราศจากอคติหรือความเอนเอียง แม้ว่าการนำเสนอข้อมูลการเงินนั้นอาจส่งผลเสียหายแก่กิจการได้ เช่น การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับคดีความที่กิจการถูกฟ้องร้องอยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นต้น ทั้งนี้ ความเป็นกลางจำเป็นต้องใช้หลักความรอบคอบ (Prudence) ด้วย ซึ่งหลักความรอบคอบเป็นการใช้ดุลยพินิจภายใต้เงื่อนไขของความไม่แน่นอนอย่างระมัดระวัง โดยที่การใช้หลักความรอบคอบ หมายถึง การทำให้สินทรัพย์และรายได้ไม่แสดงสูงเกินไป หนี้สินและค่าใช้จ่ายไม่แสดงต่ำเกินไป และในขณะเดียวกันหลักความรอบคอบก็ไม่ได้อนุญาตให้แสดงสินทรัพย์และรายได้ต่ำเกินไป รวมถึงไม่อนุญาตให้แสดงหนี้สินและค่าใช้จ่ายสูงเกินไปด้วย

1.2.3) การปราศจากข้อผิดพลาด (Free from Error) กล่าวคือ การไม่มีข้อผิดพลาดหรือการละเว้นการให้ข้อมูลการเงิน อย่างไรก็ตาม ข้อมูลการเงินไม่จำเป็นต้องถูกต้องสมบูรณ์ทุกลักษณะ เนื่องจากในการจัดทำข้อมูลการเงินบางรายการอาจจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการ ตัวอย่างเช่น การคำนวณค่าเสื่อมราคา โดยอาศัยการประมาณอายุการใช้ประโยชน์ของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เป็นต้น

การประยุกต์ลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐาน

กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน ได้กำหนดกระบวนการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุดสำหรับการประยุกต์ลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐานเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีประโยชน์ ดังนี้

ก) ระบุปรากฏการณ์เชิงเศรษฐกิจที่มีศักยภาพที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ข้อมูลการเงินของกิจการที่เสนอรายงาน

ข) ระบุประเภทของข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์นั้นซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากที่สุด หากข้อมูลนั้นมีความพร้อมและสามารถเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของปรากฏการณ์

ค) พิจารณาว่าข้อมูลนั้นพร้อมหรือไม่ และสามารถเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมได้หรือไม่ หากข้อมูลมีพร้อมและสามารถเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมได้ ถือว่าเป็นการสิ้นสุดกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐาน แต่หากข้อมูลไม่พร้อมหรือไม่สามารถเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมได้ กิจการต้องดำเนินการตามกระบวนการอีกครั้งกับข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากที่สุดรองลงมา

2) ลักษณะเชิงคุณภาพเสริม (Enhancing Qualitative Characteristics) นอกจากข้อมูลการเงินที่มีประโยชน์ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมแล้ว ข้อมูลการเงินยังสามารถเพิ่มประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้นด้วยลักษณะเชิงคุณภาพเสริม แต่ลักษณะเชิงคุณภาพเสริมไม่สามารถทดแทนลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐานได้ ทั้งนี้ ลักษณะเชิงคุณภาพเสริมประกอบด้วย 4 ประการ ได้แก่ การเปรียบเทียบกันได้ การพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความเข้าใจได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1) การเปรียบเทียบกันได้ (Comparability) ผู้ใช้สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลการเงินมากยิ่งขึ้น โดยการเปรียบเทียบกับข้อมูลการเงินที่คล้ายกันของกิจการอื่นสำหรับรอบระยะเวลารายงานเดียวกัน (Cross-Sectional Analysis) หรือโดยการเปรียบเทียบกับข้อมูลการเงินที่คล้ายกันของกิจการเดียวกันสำหรับรอบระยะเวลาอื่น ทั้งนี้ ความสามารถเปรียบเทียบได้ไม่ใช่ความสม่ำเสมอ ซึ่งหมายถึง การใช้แนวการปฏิบัติทางการบัญชีเดียวกันสำหรับรายการที่มีเนื้อหาทางเศรษฐกิจเหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดรอบระยะเวลารายงานภายในกิจการเดียวกัน หรือภายในรอบระยะเวลารายงานเดียวกัน แต่ต่างกิจการกัน โดยที่ความสม่ำเสมอสามารถช่วยให้เกิดความสามารถ

เปรียบเทียบได้ของข้อมูลการเงินได้ อย่างไรก็ตาม ในบางกรณี ข้อมูลการเงินอาจสามารถเปรียบเทียบกันได้ แม้ว่าขาดความสม่ำเสมอก็ตาม เช่น ในกรณีที่กิจการใช้วิธีการบัญชีที่แตกต่างกันสำหรับรายการที่มีเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจเดียวกันแต่ต่างรอบระยะเวลารายงานกัน เป็นต้น

2.2) การพิสูจน์ยืนยันได้ (Verifiability) กล่าวคือ ผู้สังเกตการณ์ที่มีความรอบรู้แตกต่างกันและมีความเป็นอิสระจากกันสามารถได้ข้อสรุปตรงกันว่าข้อมูลนั้นเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของปรากฏการณ์เชิงเศรษฐกิจที่น่าเสนอ ทั้งนี้ การพิสูจน์ยืนยันได้สามารถกระทำทางตรงหรือทางอ้อมได้ ซึ่งการพิสูจน์ยืนยันได้ทางตรง (Direct Verification) เป็นการพิสูจน์จำนวนหรือสังเกตได้โดยตรง เช่น การตรวจนับเงินสดและสินค้าคงเหลือ เป็นต้น ส่วนการพิสูจน์ได้ทางอ้อม (Indirect Verification) เป็นการตรวจสอบปัจจัยนำเข้าแบบจำลอง สูตรหรือเทคนิคอื่น เช่น การคำนวณมูลค่าตามบัญชีของสินค้าคงเหลือปลายงวดอีกครั้งโดยใช้วิธีการราคาสินค้าคงเหลือเหมือนเดิม เป็นต้น ซึ่งการพิสูจน์ยืนยันได้สามารถช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้งบการเงินว่าข้อมูลนั้นมีความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม

2.3) ความทันเวลา (Timeliness) กล่าวคือ ประโยชน์ของข้อมูลการเงินจะมากขึ้น เมื่อข้อมูลนั้นรายงานอย่างทันเวลา เนื่องจากการมีข้อมูลการเงินพร้อมให้ผู้ตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจใช้ทันเวลาที่ข้อมูลนั้นสามารถมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ด้วยเหตุนี้ บริษัทจำเป็นต้องจัดทำประมาณการทางบัญชีขึ้นมาเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินให้ทันเวลา ก่อนที่ข้อมูลนั้นจะสูญเสียอิทธิพลในการตัดสินใจไป เช่น ค่าเสื่อมราคา ค่าตัดจำหน่าย ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน เป็นต้น

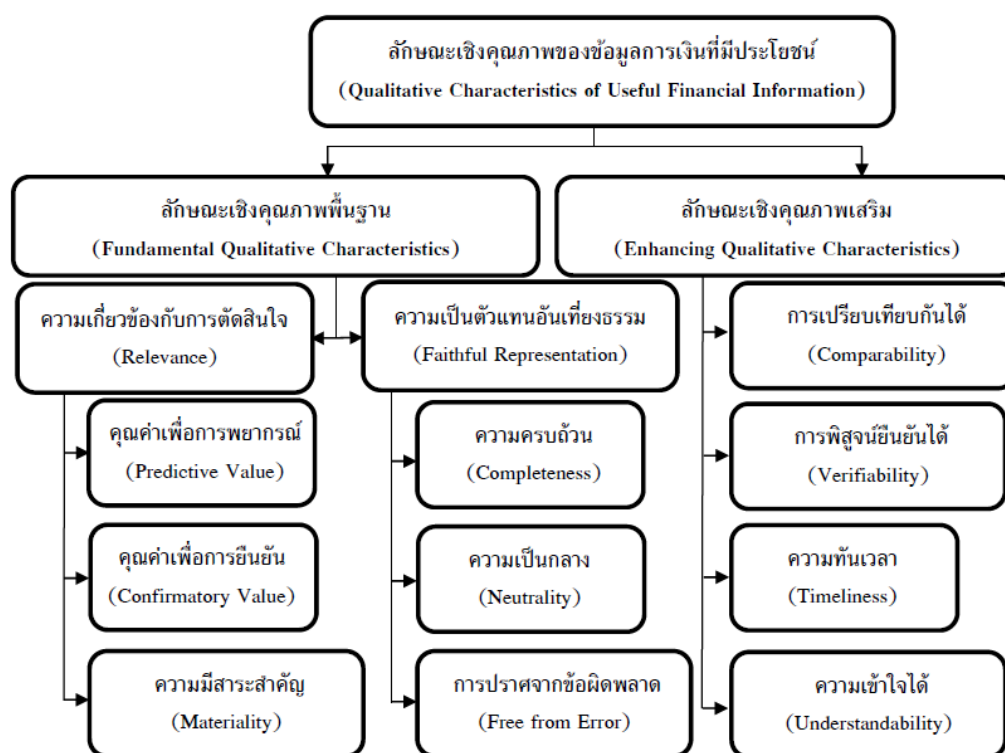
2.4) ความเข้าใจได้ (Understandability) กล่าวคือ ผู้ใช้ข้อมูลการเงินจะสามารถเข้าใจข้อมูลการเงินนั้นเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ก็ต่อเมื่อข้อมูลนั้นถูกจัดประเภท กำหนดลักษณะและนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจนและกระชับ โดยมีข้อกำหนดว่า ผู้ใช้ข้อมูลการเงินต้องมีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางธุรกิจและกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจอย่างสมเหตุสมผล รวมทั้งมีความขยันตั้งใจที่จะศึกษาข้อมูลนั้น อย่างไรก็ตาม ในบางกรณี ผู้ใช้ข้อมูลการเงินอาจต้องการความช่วยเหลือจากทางที่ปรึกษาเพื่อให้สามารถเข้าใจข้อมูลการเงินที่ซับซ้อนได้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ข้อมูลที่มีความซับซ้อนอาจจะเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญและมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ข้อมูลนั้นก็ควรถูกนำเสนอในรายงานการเงิน โดยกิจการไม่สามารถอ้างว่า ข้อมูลนั้นไม่ควรแสดงในรายงานทางการเงิน เนื่องจากข้อมูลนั้นมีความยากซับซ้อนจนเกินไปสำหรับผู้ใช้งบการเงินที่จะเข้าใจได้ อย่างไรก็ตาม ข้อมูลการเงินจะไม่มีประโยชน์กับผู้ใช้งบ หากผู้ใช้งบไม่เข้าใจความหมายของข้อมูลการเงินนั้น แม้ว่าข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมก็ตาม

การประยุกต์ลักษณะเชิงคุณภาพเสริม

ข้อมูลการเงินที่มีประโยชน์ในการตัดสินใจจำเป็นต้องมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม อย่างไรก็ตาม ผู้จัดทำข้อมูลการเงินต้องพยายามทำให้ข้อมูลการเงินมีลักษณะเชิงคุณภาพเสริมให้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้

จากคำอธิบายเกี่ยวกับลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลการเงินที่มีประโยชน์ข้างต้นนั้น สามารถสรุปผังแผนภาพที่ 1 ได้ ดังนี้

แผนภาพที่ 1 : ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลการเงินที่มีประโยชน์

ข้อจำกัดด้านต้นทุนต่อการรายงานทางการเงินที่มีประโยชน์

ในการนำเสนอรายงานทางการเงินนั้น กิจการต้องถูกจำกัดด้วยต้นทุนในการจัดทำรายงานทางการเงินที่มีประโยชน์ ซึ่งประกอบด้วยต้นทุนเกี่ยวกับการรวบรวม การประมวลผล ตลอดจนการพิสูจน์ยืนยันและการเผยแพร่ข้อมูลการเงิน นอกจากนี้ ต้นทุนยังเกิดขึ้นกับผู้ใช้ข้อมูลการเงิน เช่น ต้นทุนในการวิเคราะห์และตีความข้อมูลการเงิน เป็นต้น ขณะที่ประโยชน์ของข้อมูลการเงินสำหรับผู้จัดทำและผู้ใช้ข้อมูลการเงิน เช่น การเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่มีต้นทุนต่ำลง การจัดสรรทรัพยากรเพื่อก่อให้เกิดผลตอบแทน เป็นต้น ดังนั้น ผู้จัดทำและผู้ใช้ข้อมูลการเงินจำเป็นต้องใช้ดุลย

พินิจในการพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างประโยชน์ที่จะได้รับกับต้นทุนที่จะเกิดขึ้นในการจัดทำรายงานทางการเงิน ตลอดจนต้นทุนในการวิเคราะห์และการตีความข้อมูลการเงิน ทั้งนี้ คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศและคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีของประเทศไทยได้นำข้อจำกัดด้านต้นทุนต่อการรายงานทางการเงินที่มีประโยชน์มาเป็นข้อพิจารณาการบังคับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินแต่ละฉบับด้วย

3. งบการเงินและกิจการที่เสนอรายงาน

บทนี้ได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์และขอบเขตของงบการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป กิจการที่เสนอรายงาน รอบระยะเวลารายงาน และข้อสมมติการดำเนินงานต่อเนื่อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์ของงบการเงิน (The Objective of Financial Statements) คือ การให้ข้อมูลการเงินเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ และค่าใช้จ่ายของกิจการที่เสนอรายงาน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้มีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในการประเมินกระแสเงินสดรับสุทธิในอนาคตของกิจการและการประเมินหน้าที่และความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารต่อทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจของกิจการ ทั้งนี้ ข้อมูลเหล่านี้จะปรากฏอยู่ใน

- 1) งบฐานะการเงิน โดยการรับรู้สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ
- 2) งบผลการดำเนินงานการเงิน โดยการรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย
- 3) งบการเงินอื่นและหมายเหตุประกอบงบการเงินโดยการนำเสนอและเปิดเผยข้อมูล

เกี่ยวกับ

3.1) สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้และค่าใช้จ่ายที่รับรู้ รวมถึงข้อมูลลักษณะและ ความเสี่ยงที่เกิดจากสินทรัพย์และหนี้สินที่รับรู้

3.2) สินทรัพย์และหนี้สินที่ยังไม่รับรู้ รวมถึงข้อมูลลักษณะและความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจาก รายการนั้น

3.3) กระแสเงินสด

3.4) เงินทุนที่ได้รับจากผู้เป็นเจ้าของ และการจัดสรรคืนให้ผู้ถือสิทธิเรียกร้อง ส่วนของเจ้าของ และ

3.5) วิธี ข้อสมมติ ดุลยพินิจที่ใช้ประมาณการงานเงินที่นำเสนอหรือเปิดเผย และการ เปลี่ยนแปลงวิธี ข้อสมมติและดุลยพินิจเหล่านั้น

รอบระยะเวลารายงาน (Reporting Period) งบการเงินให้ข้อมูลการเงินสำหรับรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยให้ข้อมูลเปรียบเทียบของงวดก่อนหน้างวดปัจจุบันเป็นอย่างน้อย เพื่อประโยชน์ของผู้ใช้งบการเงินในการประเมินการเปลี่ยนแปลงหรือแนวโน้ม ตัวอย่างเช่น งบแสดงฐานะการเงินแสดงสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ขณะที่งบกำไร

ขาดทุนแสดงรายได้และค่าใช้จ่ายสำหรับรอบระยะเวลารายงาน เป็นต้น นอกจากนี้ งบการเงินยังให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายการหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลังจากสิ้นรอบระยะเวลารายงานอีกด้วย

ข้อสมมติการดำเนินงานต่อเนื่อง (Going Concern Assumption) ในการจัดทำงบการเงิน กล่าวคือ กิจการที่เสนอรายงานต้องมีข้อสมมติว่ากิจการจะดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและดำเนินงานต่อไปในอนาคต หรือสามารถกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า กิจการไม่มีความตั้งใจและไม่มีความจำเป็นที่จะชำระบัญชีหรือหยุดดำเนินการ อย่างไรก็ตาม หากกิจการมีความตั้งใจหรือมีความจำเป็นดังกล่าว งบการเงินอาจจัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์อื่น และต้องเปิดเผยหลักเกณฑ์ที่ใช้ในงบการเงินด้วย

กิจการที่เสนอรายงาน (Reporting Entity) หมายถึง กิจการที่ต้องหรือที่เลือกจัดทำงบการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป (General Purpose Financial Statements) โดยกิจการที่เสนอรายงานอาจเป็นกิจการเดียวหรือเป็นเพียงส่วนหนึ่งของกิจการหรือประกอบด้วยกิจการมากกว่าหนึ่งกิจการก็ได้ ซึ่งกิจการที่เสนอรายงานไม่จำเป็นต้องเป็นนิติบุคคล ทั้งนี้ ในการกำหนดขอบเขตของกิจการที่เสนอรายงานขึ้นอยู่กับความต้องการข้อมูลของผู้ใช้งบการเงินเป็นหลัก

งบการเงิน (Financial Statements) เป็นรูปแบบเฉพาะของรายงานการเงินที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้และค่าใช้จ่ายของกิจการที่เสนอรายงาน โดยมีข้อสมมติการดำเนินงานต่อเนื่อง (Going Concern Assumption) ซึ่งรูปแบบของงบการเงินขึ้นอยู่กับรูปแบบของกิจการที่เสนอรายงาน ซึ่งมีทั้งหมด 3 ลักษณะดังนี้

1) **งบการเงินรวม (Consolidated Financial Statements)** เป็นงบการเงินที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้และค่าใช้จ่ายทั้งบริษัทใหญ่และบริษัทย่อย เสมือนว่าเป็นกิจการที่เสนอรายงานหนึ่งเดียว

2) **งบการเงินเดี่ยว (Unconsolidated Financial Statements)** เป็นงบการเงินที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้และค่าใช้จ่ายเฉพาะบริษัทใหญ่เท่านั้น

3) **งบการเงินผนวกรวม (Combined Financial Statements)** เป็นงบการเงินที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้และค่าใช้จ่ายของกิจการสองแห่งขึ้นไปที่ไม่ได้มีความสัมพันธ์กันในลักษณะบริษัทใหญ่กับบริษัทย่อย

4. องค์ประกอบของงบการเงิน

องค์ประกอบของงบการเงินที่นิยามไว้ในกรอบแนวคิดฯ ฉบับนี้ ประกอบด้วย

1) **องค์ประกอบของงบการเงินที่เกี่ยวข้องกับฐานะการเงินของกิจการที่เสนอรายงาน** ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ

2) **องค์ประกอบของงบการเงินที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานการเงินของกิจการที่เสนอรายงาน** ได้แก่ รายได้ และค่าใช้จ่าย

ทั้งนี้ บทนี้ได้อธิบายคานิยามองค์ประกอบของงบการเงิน 5 องค์ประกอบ ดังนี้

สินทรัพย์ (An Asset) หมายถึง ทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจในปัจจุบันที่อยู่ภายใต้การควบคุม (Control) ของกิจการ ซึ่งเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต โดยที่ทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจ (An Economic Resource) ก็คือ สิทธิ (Right) ที่มีศักยภาพในการสร้างผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ เช่น ลูกหนี้ สินค้า ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เป็นต้น ทั้งนี้ กิจการจะถือว่า กิจการควบคุมทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจนั้นได้ ก็ต่อเมื่อกิจการมีความสามารถในปัจจุบันที่จะกักกับการใช้ทรัพยากรและเป็นผู้ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากการใช้ทรัพยากรนั้น รวมถึงกิจการต้องมีความสามารถในปัจจุบันที่จะห้ามหรือป้องกันไม่ให้ผู้อื่นสามารถกักกับการใช้ทรัพยากรนั้นด้วย

หนี้สิน (A Liability) หมายถึง ภาระผูกพันปัจจุบัน (A Present Obligation) ของกิจการในการโอนทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต โดยที่ภาระผูกพันเป็นหน้าที่หรือความรับผิดชอบที่กิจการไม่มีความสามารถในทางปฏิบัติที่จะหลีกเลี่ยงได้ ซึ่งหน้าที่หรือความรับผิดชอบของกิจการนั้นหมายความรวมถึงภาระผูกพันตามกฎหมายและภาระผูกพันจากการอนุমানด้วย เช่น หากยกเลิกสัญญาจะทำให้กิจการเสียค่าปรับจำนวนมาก ซึ่งไม่คุ้มค่าที่จะยกเลิกสัญญา เป็นต้น

ส่วนของผู้ถือหุ้น (Equity) หมายถึง ส่วนได้เสียคงเหลือในสินทรัพย์ของกิจการ หลังจากหักหนี้สินทั้งหมดของกิจการแล้ว หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นสิทธิเรียกร้องต่อกิจการที่ไม่เป็นไปตามคานียมของหนี้สิน

รายได้ (Income) หมายถึง การเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์หรือการลดลงของหนี้สินที่ส่งผลให้เกิดการเพิ่มขึ้นของส่วนของผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ *ไม่รวมถึง* เงินทุนที่ได้รับจากผู้ถือสิทธิเรียกร้องส่วนของผู้ถือหุ้น

ค่าใช้จ่าย (Expenses) หมายถึง การลดลงของสินทรัพย์หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สินที่ส่งผลให้เกิดการลดลงของส่วนของผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ *ไม่รวมถึง* การจัดสรรคืนให้ผู้ถือสิทธิเรียกร้องส่วนของผู้ถือหุ้น

หน่วยบัญชี (Unit of Account) คือ สิทธิหรือกลุ่มของสิทธิ ภาระผูกพันหรือกลุ่มของภาระผูกพัน หรือกลุ่มของสิทธิและภาระผูกพันที่จะใช้เกณฑ์การรับรู้รายการและแนวคิดการวัดค่าตามหลักการของลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลการเงินที่มีประโยชน์ ซึ่งการเลือกหน่วยบัญชีที่เหมาะสมจะให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากขึ้นและเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมถึงสาระของรายการในหน่วยบัญชานั้น นอกจากนี้ การเลือกหน่วยบัญชีต้องคำนึงถึงต้นทุนในการรับรู้และวัดค่า

การเลือกหน่วยบัญชี (Selecting The Unit of Account)

1) **ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance)** หน่วยบัญชีที่เลือกต้องให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเกี่ยวกับสินทรัพย์หรือหนี้สิน และรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง

2) **ความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (Faithful Representation)** หน่วยบัญชีที่เลือกต้องให้ข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมถึงเนื้อหาสาระของรายการหรือเหตุการณ์อื่นที่ทำให้สินทรัพย์หรือหนี้สินและรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องเกิดขึ้น

สัญญาที่ยังจะต้องปฏิบัติตาม (Executory Contracts)

สัญญาที่ยังจะต้องปฏิบัติตามเป็นสัญญาที่ยังไม่มีฝ่ายใดปฏิบัติตามภาระผูกพันหรือทั้งสองฝ่ายปฏิบัติตามภาระผูกพันบางส่วนในขอบเขตที่เท่ากัน ซึ่งสัญญาก่อให้เกิดสินทรัพย์เดียวหรือหนี้สินเดียวสำหรับสิทธิและภาระผูกพันรวมกันซึ่งแบ่งแยกไม่ได้ในการแลกเปลี่ยนทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจ ตัวอย่างของสัญญาที่ยังจะต้องปฏิบัติตาม เช่น สัญญาฟอร์เวิร์ด เป็นต้น

สาระของสิทธิตามสัญญาและภาระผูกพันตามสัญญา (Substance of Contractual Rights and Contractual Obligations)

งบการเงินจะต้องรายงานสาระในฐานะของความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของสิทธิตามสัญญาและภาระผูกพันตามสัญญา ในบางกรณี สาระของสิทธิและภาระผูกพันเหล่านั้นมีความชัดเจนจากรูปแบบตามกฎหมายของสัญญา แต่ในบางกรณี เงื่อนไขของสัญญาเดี่ยวหรือกลุ่มหรือชุดของสัญญาอาจต้องมีการวิเคราะห์เพื่อระบุสาระของสิทธิและภาระผูกพันนั้น

5. การรับรู้รายการและการเล็กรับรู้รายการ

การรับรู้รายการ (Recognition) เป็นกระบวนการของการนำรายการที่เป็นไปตามคานิยามขององค์ประกอบของงบการเงิน ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ หรือค่าใช้จ่ายมารวมไว้ในงบแสดงฐานะการเงิน (Statement of Financial Position) หรืองบแสดงผลการดำเนินงานการเงิน (Statement(s) of Financial Performance) โดยแสดงข้อมูลเกี่ยวกับรายการที่อยู่ในงบการเงินด้วยข้อความและจำนวนเงิน และรวมยอดจำนวนเงินนั้นในยอดรวมของงบการเงินนั้น ๆ ซึ่งนั่นหมายความว่า รายการที่เป็นไปตามคานิยามของสินทรัพย์ หนี้สิน หรือส่วนของเจ้าของเท่านั้นที่จะสามารถรับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน ในทานองเดียวกัน รายการที่เป็นไปตามคานิยามของรายได้และค่าใช้จ่ายเท่านั้นที่จะสามารถรับรู้ในงบแสดงผลการดำเนินงานการเงิน แต่ไม่ได้หมายความว่าทุกรายการที่เป็นไปตามคานิยามขององค์ประกอบของงบการเงินจะสามารถรับรู้รายการได้

เกณฑ์การรับรู้รายการ (Recognition Criteria) กิจการจะรับรู้สินทรัพย์หรือหนี้สินก็ต่อเมื่อการรับรู้สินทรัพย์หรือหนี้สินนั้น และการรับรู้รายได้ ค่าใช้จ่าย หรือการเปลี่ยนแปลงส่วนของเจ้าของที่เป็นผลตามมาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับผู้ใช้งบการเงินด้วยลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐานทุกข้อต่อไปนี้

1) เป็นข้อมูลที่มี**ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance)** เกี่ยวกับสินทรัพย์หรือหนี้สินและเกี่ยวกับรายได้ ค่าใช้จ่าย หรือการเปลี่ยนแปลงของส่วนของเจ้าของที่เป็นผลตามมา อย่างไรก็ตาม การรับรู้สินทรัพย์หรือหนี้สินรายการใดรายการหนึ่งและรายได้ ค่าใช้จ่ายหรือการ

เปลี่ยนแปลงของส่วนของเจ้าของที่เป็นผลตามมาจากไม่ให้อข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป ตัวอย่างเช่น เมื่อมีความไม่แน่นอนว่าสินทรัพย์หรือหนี้สินมีอยู่หรือไม่ (Existence Uncertainty) หรือแม้ว่าสินทรัพย์หรือหนี้สินจะมีอยู่ แต่ความน่าจะเป็นของกระแสรับหรือกระแสจ่ายของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจอยู่ในระดับต่ำ (Low Probability of a Flow of Economic Benefits) เป็นต้น

2) เป็นข้อมูลที่มีความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (Faithful Representation) ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน และรายได้ ค่าใช้จ่าย หรือการเปลี่ยนแปลงของส่วนของเจ้าของที่เป็นผลตามมาจากที่การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของข้อมูล ซึ่งการรับรู้รายการจะเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมหรือไม่อาจถูกกระทบจากระดับของความไม่แน่นอนของการวัดค่า (Measurement Uncertainty) นอกจากนี้ ในการรับรู้รายการ กิจการต้องคำนึงถึงข้อจำกัดทางด้านต้นทุน (Cost Constraint) ด้วย กล่าวคือ กิจการจะรับรู้สินทรัพย์หรือหนี้สินก็ต่อเมื่อประโยชน์ที่ผู้ใช้งบการเงินจะได้รับจากข้อมูลที่เกิดจากการรับรู้รายการไม่ต่ำกว่าต้นทุนที่เกิดขึ้นกับกิจการในการจัดทำและนำเสนอข้อมูล ตลอดจนต้นทุนที่แนวคิดเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพบัญชีเกิดขึ้นกับผู้ใช้งบการเงินในการวิเคราะห์และตีความข้อมูลนั้น อย่างไรก็ตาม หากรายการนั้นไม่เข้าเกณฑ์การรับรู้รายการข้างต้น แต่รายการนั้นมีประโยชน์กับผู้ใช้งบการเงิน กิจการอาจเปิดเผยข้อมูลนั้นในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

การเลิกรับรู้รายการ (Derecognition) คือ การเอาสินทรัพย์หรือหนี้สินส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดที่เคยรับรู้ออกจากงบแสดงฐานะการเงินของกิจการ ซึ่งโดยปกติแล้ว การเลิกรับรู้รายการจะเกิดขึ้นเมื่อรายการนั้นไม่เป็นไปตามคานิยามของสินทรัพย์หรือหนี้สินอีกต่อไป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) สำหรับสินทรัพย์ โดยปกติแล้ว การเลิกรับรู้รายการจะเกิดขึ้นเมื่อกิจการสูญเสียการควบคุมสินทรัพย์ส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดที่เคยรับรู้ อย่างไรก็ตาม ในบางกรณีอาจดูเหมือนว่ามีภาระโอนสินทรัพย์ออกจากกิจการไปแล้ว แต่ในทางบัญชี สินทรัพย์นั้นยังถือเป็นของกิจการ โดยที่กิจการยังไม่สามารถเลิกรับรู้รายการสินทรัพย์นั้นได้ ตัวอย่างเช่น การโอนสินค้าไปฝากขาย เป็นต้น

2) สำหรับหนี้สิน โดยปกติแล้ว การเลิกรับรู้รายการจะเกิดขึ้นเมื่อกิจการไม่มีภาระผูกพันปัจจุบันอีกต่อไปสำหรับหนี้สินส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดที่เคยรับรู้

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

ในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ได้ให้ความหมายของ “ผู้ทำบัญชี” ไว้ว่า หมายถึง ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ไม่ว่าจะได้กระทำในฐานะเป็นลูกจ้าง (พนักงานบัญชีของกิจการ) ของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม ส่วนความหมายของ “ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี” หมายถึง ผู้มีหน้าที่จัดให้มีการทำบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้น ทั้งผู้ทำบัญชี (ซึ่งอาจเป็นลูกจ้าง

ของกิจการ หรือเป็นสำนักงานบัญชีที่รับทำบัญชีให้กับกิจการ) และกิจการ (ซึ่งถือเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี) ต่างก็มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำงบการเงินให้มีคุณภาพ เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป หรือเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี ด้วยเหตุนี้เอง งบการเงินจึงถือเป็นผลงานของนักบัญชี ซึ่งเป็นผู้ทำบัญชีของกิจการ

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

ในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ได้ให้ความหมายของวิชาชีพบัญชีไว้ว่า “วิชาชีพบัญชี” หมายถึง วิชาชีพในด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี ในเบื้องต้นพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 กำหนดให้มีการควบคุมการประกอบวิชาชีพบัญชี 2 ด้าน ก่อน คือ ด้านการสอบบัญชีและด้านการทำบัญชี ข้อกำหนดในเรื่องจรรยาบรรณ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนตามมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี หรือมาตรฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ สภาวิชาชีพบัญชี เป็นผู้จัดทำจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีขึ้นเป็นภาษาไทย และอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อกำหนดในเรื่อง

- ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต
- ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
- ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ
- ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือบุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้การกระทำดังต่อไปนี้ ถือว่าเป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณ
  - ไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
  - ไม่ปฏิบัติหน้าที่ของตนตามมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี หรือมาตรฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้
- ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตรายงานผลการสอบบัญชีโดยระบุข้อความใดอันแสดงว่าตนไม่รับผิดชอบต่อผลการตรวจสอบ หรือแสดงความไม่ชัดเจนในผลการตรวจสอบเพราะเหตุที่ตนมิได้ปฏิบัติหน้าที่โดย ครบถ้วนที่พึงคาดหวังได้หรือโดยครบถ้วนตามมาตรฐานการสอบบัญชี

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ของผู้ทำบัญชี และสอบบัญชี

วิชาชีพบัญชี (Accounting Professions) หมายถึง วิชาชีพในด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหารด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี ทั้งนี้ ในภายหน้าหากเห็นว่ามีบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านใดที่มีความสำคัญ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์อาจออกกฎกระทรวงกำหนดบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านนั้นเพิ่มเติมขึ้นในคำนิยามวิชาชีพบัญชีก็ได้ เช่นการตรวจสอบภายใน เป็นต้น (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2563)

วิชาชีพบัญชี เป็นวิชาชีพการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 แบ่งองค์ประกอบวิชาชีพบัญชีไว้ 7 ด้าน ดังนี้

1. การทำบัญชี
2. การสอบบัญชี
3. การบัญชีบริหาร
4. การวางระบบบัญชี
5. การบัญชีภาษีอากร
6. การศึกษาและเทคโนโลยีบัญชี
7. ด้านอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง (ในปัจจุบันยังไม่ได้กำหนดไว้)

พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 กำหนดให้วิชาชีพบัญชี 2 ด้าน คือ ด้านการทำบัญชีและด้านการสอบบัญชีเป็นวิชาชีพที่อยู่ภายใต้การควบคุมของสภาวิชาชีพผู้ประกอบวิชาชีพที่อยู่ภายใต้การควบคุมจะต้องได้รับใบอนุญาตในการประกอบวิชาชีพ และเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพ จึงจะสามารถประกอบวิชาชีพได้

ความรู้ทางวิชาชีพ (Professional Knowledge) หมายถึง หัวข้อการเรียนรู้ของวิชาชีพซึ่งรวมทั้งสาขาวิชาทางธุรกิจต่าง ๆ ที่เมื่อรวมกันแล้วจะเกิดองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อนักวิชาชีพบัญชี ได้แก่

(ก) ความรู้ทั่วไป ประกอบด้วย ความรู้ด้านสังคม ความรู้ด้านเศรษฐกิจ ความรู้ด้านการเมือง และความรู้ด้านวัฒนธรรม

(ข) ความรู้เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย ความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ ความรู้ด้านการตลาด ความรู้ด้านการเงิน ความรู้ด้านการจัดการ ความรู้ด้านกฎหมาย และความรู้ด้านภาษีอากร

(ค) ความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย ความรู้พื้นฐานการใช้คอมพิวเตอร์ ความรู้ในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี และความรู้ทางระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

(ง) ความรู้ในวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย ความรู้ด้านบัญชีการเงิน ความรู้ด้านบัญชีบริหาร ความรู้ด้านการสอบบัญชี และความรู้ด้านการตรวจสอบภายใน

(ที่มา : สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2556)

สภาวิชาชีพบัญชี คือ หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเป็นนิติบุคคลเพื่อเป็นประกันว่า อาชีพการบัญชีได้รับการคุ้มครองจากรัฐบาล และเป็นเครื่องจูงใจให้มีผู้สนใจศึกษาวิชาการบัญชีมากขึ้น พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 กำหนดให้วิชาชีพบัญชี 2 ด้าน คือ ด้านการทำบัญชีและด้านการสอบบัญชี เป็นวิชาชีพที่อยู่ภายใต้การควบคุมของสภาวิชาชีพผู้ประกอบวิชาชีพที่อยู่ภายใต้การควบคุมจะต้องได้รับใบอนุญาตในการประกอบวิชาชีพ และเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพ จึงจะสามารถประกอบวิชาชีพได้

องค์ประกอบคุณลักษณะของนักบัญชีแบ่งเป็น 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ความรู้ทางด้านวิชาชีพบัญชี เป็นความรู้พื้นฐานที่สำคัญของนักบัญชีทุก ๆ คน ประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป มาตรฐานการบัญชี วิชาชีพบัญชีอื่น ๆ เช่น การวางระบบบัญชี และการสอบบัญชี การบัญชีเพื่อการบริหาร ซึ่งความรู้นี้ถือเป็นวิชาชีพที่นักบัญชีต้องใช้ประกอบวิชาชีพด้านความเป็นอิสระ

2. องค์ความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์ นักบัญชีสมัยใหม่ต้องมีความรู้ในด้านคอมพิวเตอร์ เพื่อที่จะเป็นเครื่องทุ่นแรงในการจัดทำบัญชี และการนำข้อมูลทางบัญชีมาให้บริการประโยชน์ในรูปของรายงานต่าง ๆ

3. องค์ความรู้ทางด้านภาษา นักบัญชีต้องมีความรู้ด้านภาษาไทย จึงสามารถประกอบวิชาชีพในประเทศไทยได้ แต่โลกในยุคโลกาภิวัตน์ การเคลื่อนย้ายทุน แรงงาน และเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว ภาษาต่างประเทศจะช่วยให้การสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็วและเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจในศิลปะ วิทยาการต่าง ๆ ให้กว้างขวางแพร่หลายยิ่งขึ้น

4. องค์ความรู้ทางด้านภาษีอากร ความรู้ด้านการภาษีอากร การบัญชีภาษีอากร หรือการวางแผนภาษีอากร จัดเป็นความรู้ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง โดยเฉพาะการบัญชีภาษีอากรที่ถือเป็นวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี

5. องค์ความรู้ด้านการบริหารการจัดการ เฉพาะอย่างยิ่งวิสัยทัศน์หรือการเห็นปัญหา

6. องค์ความรู้ด้านจริยธรรมและคุณธรรม จริยธรรมและคุณธรรมเป็นหลักการสำคัญในการใช้องค์ความรู้ทั้งห้าประการข้างต้น มิฉะนั้นจะก่อให้เกิดความเดือดร้อนทั้งนักบัญชีผู้ปฏิบัติและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหลาย

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 2 เรื่อง เนื้อหาของโปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพบัญชี มีจุดมุ่งหมายคือ ทำให้มั่นใจได้ว่าบุคคลที่พร้อมจะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มีความรู้ทางวิชาชีพบัญชีในขั้นสูงที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้สภาวะแวดล้อมที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งความรู้หลักของโปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพบัญชีประกอบด้วย 3 ด้าน คือ

1. ความรู้ทางการบัญชี การเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดพื้นฐานความรู้หลักที่จำเป็นต่อความสำเร็จในอาชีพผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีที่เกี่ยวข้องควรครอบคลุมมีดังนี้

- (ก) การบัญชีการเงินและการรายงานทางการเงิน
- (ข) การบัญชีบริหารและการควบคุมทางการบริหาร
- (ค) ภาษีอากร
- (ง) กฎหมายธุรกิจและกฎหมายพาณิชย์
- (จ) การตรวจสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่นทางวิชาชีพบัญชี และ
- (ฉ) ค่านิยมทางวิชาชีพและจริยธรรมทางวิชาชีพ

ส่วนประกอบของความรู้ด้านการบัญชี การเงินและความรู้ที่เกี่ยวข้องยังคงต้องพัฒนาและผสมผสานกับความรู้ ทักษะ ค่านิยม จริยธรรมและทัศนคติทางวิชาชีพ ที่ผู้ประกอบการวิชาชีพทุกคนจำเป็นต้องมี

2. ความรู้ทางองค์กรและธุรกิจ จะช่วยให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีเข้าใจสภาพแวดล้อมที่ปฏิบัติงานความรู้อย่างกว้าง ๆ ด้านธุรกิจ มีความจำเป็นต่อผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจได้รวมไปถึงวิธีจัดองค์กร วิธีจัดหาเงินทุน และวิธีบริหารงานธุรกิจในสภาพแวดล้อมระดับโลกที่ธุรกิจดำเนินงานอยู่ องค์ประกอบของความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ มีดังนี้

- (ก) ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์
- (ข) ความรู้ด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ
- (ค) ความรู้ด้านบรรษัทภิบาล
- (ง) ความรู้ด้านจรรยาบรรณการประกอบธุรกิจ
- (จ) ความรู้ด้านตลาดทางการเงิน
- (ฉ) ความรู้ด้านวิธีการเชิงปริมาณ
- (ช) ความรู้ด้านพฤติกรรมองค์กร
- (ช) ความรู้ด้านการจัดการและการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์
- (ฉ) ความรู้ด้านการตลาด
- (ญ) ความรู้ด้านธุรกิจระหว่างประเทศและโลกาภิวัตน์

การศึกษาด้านองค์กรและธุรกิจทำให้บุคคลที่จะมาเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี มีความรู้เรื่องสภาพแวดล้อมที่ผู้ว่าจ้างและลูกค้าดำเนินงานอยู่ นอกจากนี้ การศึกษาด้านองค์กรและธุรกิจยังอธิบายเนื้อหาของการนำไปใช้ ซึ่งทักษะทางวิชาชีพทั้งหมดที่ได้ในกระบวนการก่อนมีคุณสมบัติเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพ การที่มีความสามารถเข้าใจได้นั้นมีความแตกต่างจากการมีความสามารถและการมีประสบการณ์ในการที่จะดำเนินการ มีส่วนร่วม ตลอดจนช่วยการจัดการองค์กรและธุรกิจ

3. ความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่เพียงใช้ข้อมูลสารสนเทศ และใช้ทักษะการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่ยังคงมีบทบาทสำคัญโดยเป็นส่วนหนึ่งของ คณะทำงานเพื่อประเมิน ออกแบบ และจัดการระบบสารสนเทศเหล่านั้น องค์ประกอบของความรู้ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย

- (ก) ความรู้ทั่วไปทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
- (ข) ความรู้ทางการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ
- (ค) สมรรถนะทางการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ
- (ง) สมรรถนะของผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ
- (จ) สมรรถนะด้านสารสนเทศในฐานะของผู้จัดการหรือผู้ประเมินหรือผู้ออกแบบ สารสนเทศ บทบาทใดบทบาทหนึ่ง หรือหลายบทบาทรวมกัน

ผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลายได้ใช้เครื่องมือและเทคนิคของระบบข้อมูล ซึ่ง ช่วยการบรรลุเป้าหมายของตนเองและผู้อื่น สมรรถนะอย่างกว้าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทบาทของผู้ใช้ ปรับใช้ระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมมาใช้กับธุรกิจและปัญหาทางบัญชี แสดง ความเข้าใจระบบธุรกิจและบัญชี ปรับใช้การควบคุมกับระบบการทำงานของตนเอง

ซึ่งจากที่กล่าวถึง ความรู้ของวิชาชีพ รวมถึงหน่วยงานสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ นักบัญชีได้กำหนดขอบเขตหน้าที่ของผู้ทำบัญชี ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนจากแนวคิดและเอกสาร ทางด้านวิชาการต่าง ๆ ข้างต้น จึงขอสรุป ดังนี้ วิชาชีพบัญชี หมายถึง วิชาชีพที่มีความสำคัญต่อ กิจการงานในทุกภาคส่วนของรัฐ เอกชน และห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียน (บุคคลธรรมดา) นิติบุคคล ต่างด้าว ไปจนถึงองค์กรที่ไม่แสวงผลกำไรต่าง ๆ เพราะงานบัญชี คือ งานที่ทำหน้าที่ในการจัดบันทึก เก็บ รวบรวมเอกสาร และจัดทำเสนอรายงานทางการเงินที่ถูกต้อง เพื่อช่วยให้ผู้บริหารหรือฝ่ายที่ เกี่ยวข้องสามารถวางแผนแนวทางการทำงาน และใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานที่สำคัญ ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาเกี่ยวกับ ความรู้ในวิชาชีพบัญชี โดยตัวแปรที่เลือกนำมา ศึกษาประกอบด้วย

1. ความรู้ด้านการบัญชีและภาษีอากร แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.1 การบัญชีการเงินและการบริหาร มีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปผลการดำเนินงาน และ ฐานะการเงินของกิจการมาใช้ประโยชน์เพื่อตัดสินใจในการวางแผนของผู้บริหารหรือเพื่อการลงทุนให้ กุ้ยืมสำหรับบุคคลภายนอก

1.2 การบัญชีภาษีอากรมีลักษณะเป็นการบันทึกบัญชีเพื่อให้ได้ฐานภาษีอันจะ นำมาใช้ในการคำนวณภาษี หรือเป็น การปรับปรุงรายการที่ได้บันทึกไว้แล้วในบัญชีการเงินเฉพาะ รายการที่ขัดแย้งกับกฎหมายภาษีให้ถูกต้องตามหลักการภาษีอากร

กรณีศึกษา ดิษฏ์เสถียร (2560) พบว่า ความรู้ทางบัญชีมีอิทธิพลกับนักบัญชีบริหาร เพราะฉะนั้นผู้ทำบัญชีควรเป็นผู้ที่จบปริญญาตรีทางบัญชีซึ่งจะเหมาะสมมากกว่า และเป็นการเพิ่มคุณค่าให้แก่วิชาชีพทางบัญชีด้วย งานบัญชีด้านบริหารมุ่งเน้นการวิเคราะห์ การพยากรณ์ข้อมูล เพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารนำไปเพื่อประกอบการตัดสินใจ สอดคล้องกับ ทัดดาว สิทธิรักษ์ (2557) พบว่า ศักยภาพของนักบัญชีด้านความรู้ความเข้าใจมาตรฐานการบัญชีส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน อย่างไรก็ตามผลการศึกษาของ เสาวลักษณ์ กิ่งสร้าง (2560) กลับพบว่า ปัจจัยความรู้ในวิชาชีพบัญชีนั้นอาจจะไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีนัก สอดคล้องกับ ทวีชัย อัจฉิต และชุมพล รอดแจ่ม (2559) พบว่า ในการวิเคราะห์ความแตกต่างระดับความรู้และความสามารถของนักบัญชีในสถานประกอบการที่มีสภาพทั่วไปแตกต่างกัน นักบัญชีมีระดับความรู้และความสามารถแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติ อีกทั้งผลการศึกษาของ กาญจนา พบว่า รูปแบบการผลิตสินค้าที่แตกต่างกันมีมุมมองต่อคุณสมบัติของนักบัญชีด้านความรู้ที่แตกต่างกัน เนื่องธุรกิจที่แตกต่างกันออกไปนั้น ย่อมมีความต้องการนักบัญชีที่มีความรู้ความสามารถที่แตกต่างกัน เพื่อให้สามารถบริหารจัดการงานด้านบัญชีที่ตรงกับประเภทของธุรกิจนั้น ๆ

2. ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (โปรแกรมบัญชี) ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบันมีผลต่อการดำเนินงานของกิจการอย่างมาก นักบัญชีต้องมีความรู้ด้านแนวคิดการบริหารจัดการ มีความเข้าใจพื้นฐานด้านเทคโนโลยี โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงจะสามารถวางระบบสารสนเทศทางการบัญชีให้มีความสามารถเพียงพอที่จะคอยให้ข้อมูลสนับสนุนการบริหารจัดการต่างๆ เหล่านั้น รวมถึงจะต้องรู้จักการใช้ความสามารถของระบบสารสนเทศฯ ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ศศิธร ราชพิบูลย์ (2558) พบว่า ผู้บริหารที่มีทักษะความรู้ความเข้าใจสารสนเทศทางการบัญชี ด้านการใช้โปรแกรมบัญชี ถือเป็นปัจจัยสำคัญอย่างมากที่ส่งผลในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงกับผลการศึกษาของ พรปวีณ์ สายพรหม (2558) พบว่า ปัจจัยความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ช่วยงานทางการเงินควรมีความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของตน แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินใช้ในการเปรียบเทียบข้อมูลทางการเงิน สรุปผลได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อ อย่างไรก็ตามก็ตามผลการศึกษาของ สุภาภรณ์ ทับเทศ และฉัตรพล มณีกุล (2564) พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีอายุแตกต่างกัน มีความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการบัญชีแตกต่างกัน เนื่องจากผู้ที่มีอายุมากจะได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถ มีความเข้าใจในเนื้องาน สามารถตัดสินใจและแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย

3. ความรู้ด้านธุรกิจองค์กร นักบัญชีควรต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับองค์กร ลักษณะรูปแบบหรือธุรกิจนั้น ๆ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์และวางแผนโครงสร้างการบริหารงานด้านบัญชีที่เกี่ยวข้องได้ เช่น การวางแผนประหยัดทางภาษี การบริหารคลังสินค้า การบริหารระบบไปรษณีย์ เป็น

ตัน กัญญา ดิษฐ์แก้ว, ยุพรัตน์ จันทร์แก้ว, นิภาพร นุ่มนวล และเชิดพงษ์ ขำประดิษฐ์ (2559) พบว่า ลักษณะธุรกิจแตกต่างกันและรูปแบบธุรกิจที่แตกต่างกัน มีความต้องการคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ด้านความรู้การบริหารองค์กร ความสามารถในการวิชาชีพบัญชี สอดคล้องกับ ลักษณะมันส์ สุวรรณแสน (2561) พบว่า ทักษะทางวิชาชีพด้านการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานด้านคุณภาพ ปริมาณงาน และเวลาของนักบัญชีแตกต่างกัน เนื่องจากการทำงานบัญชีมีความซับซ้อนและขึ้นอยู่กับเวลา เอกสาร และฝ่ายต่าง ๆ ดังนั้น การปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพต้องอาศัยการวางแผนที่ดีและเข้าใจธุรกิจขององค์กรเป็นอย่างดี

แนวคิดเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพบัญชี

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 เรื่อง ทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) กล่าวว่า ทักษะเป็นส่วนหนึ่งของขีดความสามารถที่ต้องมีในผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเพื่อแสดงถึงสมรรถนะของตน ขีดความสามารถเหล่านี้ต้องมีส่วนผสมของทักษะด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม หากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีทักษะที่เหมาะสมจะช่วยให้ได้ใช้ความรู้จากการศึกษาทั่วไปได้อย่างประสบความสำเร็จ

ทักษะทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย

- 1) ทักษะทางปัญญา
- 2) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่
- 3) ทักษะคุณลักษณะเฉพาะบุคคล
- 4) ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร
- 5) ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ

1) ทักษะทางปัญญา คือ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ ทักษะทางปัญญาทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถแก้ไขปัญหา ตัดสินใจ และใช้ดุลพินิจที่ดีแก้ไขสถานการณ์ที่อาจมีความซับซ้อนขององค์กรได้

2) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ งานประกอบด้วยทักษะทั่วไปและทักษะเฉพาะเจาะจง สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เช่น ความชำนาญทางคำนวณ โดยอาจใช้หลักทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

3) ทักษะคุณลักษณะเฉพาะบุคคล คือ ทศนคติและพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี การพัฒนาทักษะเหล่านี้จะช่วยการเรียนรู้และการปรับคุณลักษณะเฉพาะบุคคล

แนวคิดเกี่ยวกับงบการเงินที่มีคุณภาพ

คุณภาพ (Quality) หมายถึง ความเหมาะสมกับการใช้งาน (Juran, 1964) การเป็นไปตามความต้องการ หรือสอดคล้องกับข้อกำหนด (Crosby, 1979) คุณภาพของการออกแบบและความสอดคล้องในการดำเนินงาน ที่จะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจแก่เจ้าของผลงาน (Deming, 1940) การประหยัดที่สุด มีประโยชน์ในการใช้งานสูงสุด และสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ (Ishikawa, 1985) สิ่งที่ดีที่สุดสำหรับเงื่อนไขด้านการใช้งาน และราคาของลูกค้า (Feigenbaum, 1961) หรือมาตรฐาน ผลงาน ประสิทธิภาพ และความพอใจ(ทิพวรรณ,2547) ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี (Accounting Preparation Efficiency) ตามความหมายของ สภาวิชาชีพบัญชี 2547 หมายถึง ระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานด้านบัญชี ที่ได้ใช้ทักษะ ความรู้ ความสามารถอย่างเต็มที่ มีความรับผิดชอบต่องานบัญชี เพื่อให้การจัดทำรายงานทางการเงินเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามหลักการ อุดมการณ์องค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้รายงานทางการเงินแสดงฐานะการเงินตามมาตรฐานการบัญชีในเรื่องนั้นไว้ ช่วยให้ผู้ใช้เข้าใจถึงประโยชน์ที่ได้รับ และข้อจำกัดของข้อมูลทางการบัญชีช่วยเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างบุคคลหลายฝ่ายทั้งผู้จัดทำ และผู้ใช้ข้อมูลในรายงานทางการเงิน และสามารถนำข้อมูล ทางการบัญชีไปใช้อย่างถูกต้อง โดยอาจมุ่งเน้นการจัดทำบัญชีได้ในหลายลักษณะ งบการเงินจะมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ก็ต่อเมื่องบการเงินนั้นมีลักษณะเชิงคุณภาพ ตามที่แม่บทการบัญชีกำหนดไว้ ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านความเข้าใจได้ (Understanding) หมายถึง ผู้ใช้งบการเงินสามารถเข้าใจข้อมูล ในงบการเงินที่จัดทำขึ้นได้ในทันที โดยมีข้อสมมติว่าผู้ใช้งบการเงินต้องมีความรู้ตามควร เกี่ยวกับธุรกิจ กิจกรรมเชิงเศรษฐกิจ และการบัญชี รวมทั้งมีความตั้งใจตามควรที่จะศึกษาข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลที่ได้จากการจัดทำบัญชีในงบการเงินจะต้องนำเสนอข้อมูลทุกประการในรายงานทางการเงินถ้าฝ่ายบริหารของกิจการเล็งเห็นว่าข้อมูลนั้นสำคัญ มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ต่อผู้ใช้งบการเงินแม้ว่าข้อมูลนั้นจะยากและซับซ้อน

2. ด้านความเชื่อถือได้ (Reliability) หมายถึง ข้อมูลที่จัดทำขึ้นเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้ อย่างมีนัยสำคัญไม่มีความผิดพลาด โดยไม่มีความลำเอียงในการนำเสนอข้อมูลที่อาจทำให้ข้อมูลไม่ตรงกับความ เป็นจริงที่เป็นอยู่ ข้อมูลที่เป็นข้อมูลเชื่อถือได้ ถือว่าเป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมที่ใช้ใน รูปแบบของงบการเงิน ซึ่งมีลักษณะดังนี้

2.1 การเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม หมายถึง ข้อมูลที่แสดงในงบการเงินเป็นไปตามความเป็นจริงที่ควรแสดง รายการที่นำเสนอในงบการเงินต้องเข้าเกณฑ์การรับรู้รายได้จึงจะรับรู้และแสดงรายการในงบการเงิน ซึ่งมีเกณฑ์ ดังนี้

2.1.1 ความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอน ที่กิจการจะได้รับหรือสูญเสียประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากรายการดังกล่าว

2.1.2 รายการดังกล่าวมีราคาทุน หรือมูลค่าที่สามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือบันทึก และรับรู้รายการในงบการเงินนั้นจะใช้หลักเนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบตามเกณฑ์เพียงอย่างเดียว

2.2 เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ หมายถึง ข้อมูลที่จะบันทึก และรับรู้รายการในงบการเงินนั้น จะใช้หลักเนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบโดยเน้นเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจโดยมิได้คำนึงถึงรูปแบบตามกฎหมายเพียงอย่างเดียว

2.3 ความเป็นกลาง หมายถึง ข้อมูลที่นำเสนองบการเงินต้องมีความเป็นกลางปราศจากความลำเอียง ไม่นำเสนองบการเงินที่ทำให้ผู้ใช้งบการเงินไขว้เขวในการตัดสินใจ ซึ่งจะส่งผลทำให้ข้อมูลในงบการเงินขาดความเป็นกลางถ้าผู้ใช้งบการเงินนำข้อมูลไปใช้ตามที่ผู้จัดทำงบการเงินกำหนดไว้

2.4 ความระมัดระวัง หมายถึง การนำเสนองบการเงินบางรายการต้องทำการประมาณการโดยไม่ทำให้สินทรัพย์ หรือรายได้สูงเกินไปรวมทั้งไม่ทำให้หนี้สินและค่าใช้จ่ายต่ำเกินไป นอกจากนี้ในการจัดทำงบการเงินนั้น กิจการจะประสบกับปัญหาความไม่แน่นอนอันหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งกิจการต้องแสดงความไม่แน่นอนโดยเปิดเผยในลักษณะของผลกระทบนั้นทำให้ข้อมูลในงบการเงินขาดความเป็นกลางถ้าผู้ใช้งบการเงินนำข้อมูลไปใช้ตามที่ผู้จัดทำงบการเงินกำหนดไว้

3. ด้านความครบถ้วน (Completeness) หมายถึง ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำขึ้นมีความครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของความมีนัยสำคัญ ซึ่งต้องคำนึงถึงการแสดงข้อมูลที่จำเป็นมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relates to Decision) หมายถึง ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำข้อมูลที่จัดทำขึ้นไปใช้ในการคาดคะเนผลลัพธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถประเมินเหตุการณ์ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต จากข้อมูลที่แสดงในงบการเงินนั้น โดยข้อมูลจะต้องยืนยันและชี้ข้อผิดพลาดจากผลการประเมินของเหตุการณ์ในอดีตได้

5. ด้านความทันเวลา (Timely) หมายถึง ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำข้อมูลที่จัดทำไปใช้ในการตัดสินใจ ในช่วงเวลาที่ต้องการภายใต้ความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยข้อมูลบัญชีได้แสดงการรับรู้รายการตามรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดขึ้น

แนวคิดประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี

ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง กระบวนการ วิธีการ หรือการกระทำใด ๆ ที่นำไปสู่ผลสำเร็จ โดยใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อันได้แก่ ทรัพยากรทางธรรมชาติ แรงงาน เงินทุน และวิธีการดำเนินการหรือประกอบการ ที่มีคุณภาพสูงสุดในการดำเนินการได้อย่างเต็มศักยภาพ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี : แก้ไขล่าสุดวันที่ 1 มกราคม 2562)

ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี (Accounting Preparation Efficiency) ตามความหมายของ สภาวิชาชีพบัญชี 2547 หมายถึง ระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานด้านบัญชี ที่ได้ใช้ทักษะความรู้ ความสามารถอย่างเต็มที่ มีความรับผิดชอบต่องานบัญชี เพื่อให้การจัดทำรายงานทางการเงินเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามหลักการ อุดมการณ์องค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้รายงานทางการเงินแสดงฐานะการเงินตามมาตรฐานการบัญชีในเรื่องนั้นไว้ ช่วยให้ผู้ใช้เข้าใจถึงประโยชน์ที่ได้รับ และข้อจำกัดของข้อมูลทางการเงินช่วยเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างบุคคลหลายฝ่ายทั้งผู้จัดทำและผู้ใช้ข้อมูลในรายงานทางการเงิน และสามารถนำข้อมูลทางการเงินไปใช้อย่างถูกต้องโดยอาจมุ่งเน้นการจัดทำบัญชีได้ในหลายลักษณะ งบการเงินจะมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ก็ต่อเมื่อบงการเงินนั้นมีลักษณะเชิงคุณภาพตามที่แม่บทการบัญชีกำหนดไว้ ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านความเข้าใจได้ (Understanding) หมายถึง ผู้ใช้งบการเงินสามารถเข้าใจข้อมูล ในงบการเงินที่จัดทำขึ้นได้ในทันที โดยมีข้อสมมติว่าผู้ใช้งบการเงินต้องมีความรู้ตามควร เกี่ยวกับธุรกิจ กิจกรรมเชิงเศรษฐกิจ และการบัญชี รวมทั้งมีความตั้งใจตามควรที่จะศึกษาข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลที่ได้จากการจัดทำบัญชีในงบการเงินจะต้องนำเสนอข้อมูลทุกประการในรายงานทางการเงินถ้าฝ่ายบริหารของกิจการเล็งเห็นว่าข้อมูลนั้นสำคัญ มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ต่อผู้ใช้งบการเงินแม้ว่าข้อมูลนั้นจะยากและซับซ้อน

2. ด้านความเชื่อถือได้ (Reliability) หมายถึง ข้อมูลที่จัดทำขึ้นเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้ อย่างมีนัยสำคัญไม่มีความผิดพลาด โดยไม่มีความลำเอียงในการนำเสนอข้อมูลที่อาจทำให้ข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริงที่เป็นอยู่ ข้อมูลที่เป็นข้อมูลเชื่อถือได้ ถือว่าเป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมที่ใช้ในรูปแบบของงบการเงิน ซึ่งมีลักษณะดังนี้

- 2.1 การเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม หมายถึง ข้อมูลที่แสดงในงบการเงินเป็นไปตามความเป็นจริงที่ควรแสดง รายการที่นำเสนอในงบการเงินต้องเข้าเกณฑ์การรับรู้รายได้จึงจะรับรู้และแสดงรายการในงบการเงิน ซึ่งมีเกณฑ์ ดังนี้

- 2.1.1 ความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอน ที่กิจการจะได้รับหรือสูญเสียประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากรายการดังกล่าว

2.1.2 รายการดังกล่าวมีราคาทุน หรือมูลค่าที่สามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือบันทึก และ รับรู้รายการในงบการเงินนั้นจะใช้หลักเนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบตามเกณฑ์เพียงอย่างเดียว

2.2 เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ หมายถึง ข้อมูลที่จะบันทึก และรับรู้รายการในงบการเงินนั้น จะใช้หลักเนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบโดยเน้นเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจโดยมิได้คำนึงถึงรูปแบบตามกฎหมายเพียงอย่างเดียว

2.3 ความเป็นกลาง หมายถึง ข้อมูลที่นำเสนองบการเงินต้องมีความเป็นกลางปราศจากความลำเอียง ไม่นำเสนองบการเงินที่ทำให้ผู้ใช้งบการเงินไขว้เขวในการตัดสินใจ ซึ่งจะส่งผลทำให้ข้อมูลในงบการเงินขาดความเป็นกลางถ้าผู้ใช้งบการเงินนำข้อมูลไปใช้ตามที่ผู้จัดทำงบการเงินกำหนดไว้

2.4 ความระมัดระวัง หมายถึง การนำเสนองบการเงินบางรายการต้องทำการประมาณการโดยไม่ทำให้สินทรัพย์ หรือรายได้สูงเกินไปรวมทั้งไม่ทำให้หนี้สินและค่าใช้จ่ายต่ำเกินไป นอกจากนี้ในการจัดทำงบการเงินนั้น กิจการจะประสบกับปัญหาความไม่แน่นอนอันหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งกิจการต้องแสดงความไม่แน่นอนโดยเปิดเผยในลักษณะของผลกระทบนั้นทำให้ข้อมูลในงบการเงินขาดความเป็นกลางถ้าผู้ใช้งบการเงินนำข้อมูลไปใช้ตามที่ผู้จัดทำงบการเงินกำหนดไว้

3. ด้านความครบถ้วน (Completeness) หมายถึง ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำขึ้นมีความครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของความมีนัยสำคัญ ซึ่งต้องคำนึงถึงการแสดงข้อมูลที่จำเป็นมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relates to Decision) หมายถึง ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำข้อมูลที่จัดทำขึ้นไปใช้ในการคาดคะเนผลลัพธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถประเมินเหตุการณ์ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต จากข้อมูลที่แสดงในงบการเงินนั้น โดยข้อมูลจะต้องยืนยันและชี้ข้อผิดพลาดจากผลการประเมินของเหตุการณ์ในอดีตได้

5. ด้านความทันเวลา (Timely) หมายถึง ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำข้อมูลที่จัดทำไปใช้ในการตัดสินใจ ในช่วงเวลาที่ต้องการภายใต้ความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยข้อมูลบัญชีได้แสดงการรับรู้รายการตามรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดขึ้น

งบการเงินที่กิจการต่าง ๆ ในประเทศจัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอต่อผู้ใช้งบการเงินที่เป็นบุคคลภายนอกอาจมีความแตกต่างจากงบการเงินของประเทศอื่น เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และกฎหมายที่แตกต่างกัน แม้ว่างบการเงินในแต่ละประเทศเหล่านั้นอาจมีส่วนคล้ายคลึงกันอยู่บ้าง แต่ก็ยังคงมีความแตกต่างซึ่งอาจเป็นผลมาจากความหลากหลายของสถานการณ์ด้านสังคม เศรษฐกิจ และกฎหมายอีกทั้ง แต่ละประเทศอาจกำหนดมาตรฐานการบัญชีในประเทศของตนเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งบการเงินที่แตกต่างกันความแตกต่างของสภาพแวดล้อมดังกล่าวทำให้การให้คำนิยามขององค์ประกอบในงบการเงินมีความหลากหลาย ตัวอย่างเช่น สินทรัพย์ หนี้สิน

ส่วนของเจ้าของ รายได้และค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ ยังทำให้เกิดความแตกต่างของเกณฑ์การรับรู้และวิธีการวัดมูลค่ารายการต่าง ๆ ในงบการเงิน ซึ่งมีผลกระทบไปถึงขอบเขตของงบการเงิน และการเปิดเผยหมายเหตุประกอบงบการเงินอีกด้วย คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีได้พยายามลดความแตกต่างนี้ โดยการทำให้ข้อกำหนดในมาตรฐานการบัญชี และวิธีการที่ใช้เกี่ยวกับการจัดทำและนำเสนองบการเงินเป็นไปในทางเดียวกันซึ่งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีเชื่อว่า วิธีการที่ดีที่สุดที่นำให้งบการเงินเป็นไปในทางเดียวกันคือการมุ่งไปที่การจัดทำงบการเงินซึ่งให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีเชื่อว่า งบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์นี้จะสามารถตอบสนองความต้องการโดยทั่วไปของผู้ใช้งบการเงินส่วนใหญ่ เนื่องจากผู้ใช้งบการเงินเกือบทั้งหมดตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ เพื่อข้อใดข้อหนึ่งตามตัวอย่างต่อไปนี้

1. ตัดสินใจ ซื้อ ถู้อไว้ หรือขายเงินลงทุนในตราสารทุน
2. ประเมินผลการบริหารงานหรือความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร
3. ประเมินความสามารถของกิจการในการจ่ายและให้ผลประโยชน์อื่นแก่พนักงานของกิจการ
4. ประเมินความปลอดภัยในการให้กู้ยืมแก่กิจการ
5. กำหนดนโยบายทางภาษี
6. กำหนดการจัดสรรกำไรและเงินปันผล
7. จัดเตรียมรายได้ประชาชาติหรือใช้เป็นข้อมูลทางสถิติ

การกำกับดูแลกิจกรรมของกิจการอย่างไรก็ตาม คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีตระหนักว่า รัฐบาลอาจมีข้อกำหนดที่แตกต่างหรือเพิ่มเติมสำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะ ซึ่งข้อกำหนดเหล่านี้ไม่ควรกระทบต่องบการเงินที่เผยแพร่เพื่อประโยชน์ของผู้ใช้งบการเงินอื่นนอกจากว่ารัฐบาลจะมีความต้องการเช่นเดียวกับผู้ใช้งบการเงินอื่น (ที่มา : แม่บทการบัญชี 2552 สภาวิชาชีพการบัญชี)

ความหมายของประสิทธิภาพ

กิตติศักดิ์ มะลีย์ (2557) กล่าวว่า การปฏิบัติงานทางด้านบัญชีดำเนินไปด้วยความรับผิดชอบ เอาใจใส่ โดยใช้ทักษะความรู้ ความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลในงบการเงินมีความถูกต้องน่าเชื่อถือและทันกาล ถือเป็นตัวชี้วัดระดับคุณภาพของประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี

ทัตดาว สิทธิรักษ์ (2557) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของงบการเงิน เป็นการนำเสนอฐานะการเงินและผลการดำเนินงานทางการเงินของกิจการอย่างมีแบบแผน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของกิจการ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินกลุ่มต่าง ๆ

โคธยา บุตรอินทร์ และคณะ (2557) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการในการปฏิบัติงานทางการบัญชีให้มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือได้ เพื่อให้ผู้บริหารใช้เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า ซึ่งการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพจะต้องประกอบด้วย การทำงานต้องเชื่อถือได้ งานสำเร็จทันเวลาและผลงานได้มาตรฐาน

พิชญ วัฒนรังสรรค์ (2558) กล่าวว่า การปฏิบัติงานของบุคคลโดยใช้ทรัพยากรขององค์กรทั้งในเรื่องต้นทุนและเวลาให้น้อยที่สุด โดยได้ผลงานที่มากที่สุดอย่างมีคุณภาพและเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร

สุนิสา รัตนประยูร (2559) กล่าวว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยคำนึงถึงความประหยัดทรัพยากรในทุก ๆ ด้านแต่ก่อให้เกิดผลผลิตสูงสุดประหยัดทั้งเวลา การงาน วัสดุของและอื่น ๆ

เสาวลักษณ์ กิ่งสร้าง (2560) กล่าวว่า การจัดทำบัญชีให้มีประสิทธิภาพนั้น มีความจำเป็นสำหรับองค์กร เพื่อช่วยให้องค์กรมีข้อมูลทางบัญชีที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ และทันเวลาเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การควบคุม การวัดผล การดำเนินงาน หรือการตัดสินใจลงทุน

นฤนาถ ศราภยวานิช (2563) กล่าวว่า งบการเงินเป็นข้อมูลสำคัญที่สะท้อนถึงมูลค่าทางเศรษฐกิจของกิจการ เพื่อให้ผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุนทั่วไปและผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ใช้ประกอบการตัดสินใจทางเศรษฐกิจและการลงทุนในกิจการ

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรม แนวคิดข้างต้น จึงสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการจัดทำบัญชีได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยใช้ทรัพยากร ความรู้ ความสามารถ อย่างเต็มที่เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลในงบการเงินมีความถูกต้องน่าเชื่อถือและทันเวลาที่กำหนด เพื่อให้ผู้บริหารใช้เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี โดยตัวแปรที่เลือกนำมาศึกษา ประกอบด้วย ดังนี้

1. การนำเสนองบการเงินที่ถูกต้องครบถ้วน คือ งบการเงินที่จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชี ประกอบด้วย งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของกิจการ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในกาตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ทัดดาว สิทธิรักษ์ (2557) พบว่า ความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีของนักบัญชีมีผลกระทบในทางบวกต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน ดังนั้นนักบัญชีจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ

ในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ตนเองทำเป็นอย่างดี เพื่อให้รายงานทางการเงินใกล้เคียงสภาพที่แท้จริงของกิจการ ซึ่งสอดคล้องกับ จูไรรัตน์ ศรีสัตตรัตน์ และสมยศ อวเกียรติ (2560) พบว่าความสำเร็จด้านบัญชีของนักบัญชีจะต้องมีองค์ประกอบ สมรรถนะหลัก สมรรถนะด้านการจัดการและสมรรถนะด้านเทคนิค จึงจะส่งผลต่อความสำเร็จด้านบัญชี ซึ่งประกอบด้วยด้านคุณภาพของงานและความเชื่อถือได้ งบการเงินถูกต้องมีประสิทธิภาพทางภาษีอากร เป็นที่เชื่อถือและยอมรับของแหล่งเงินทุนเนื่องจากระบบบัญชีที่ดี ทำให้เห็นภาพรวมทางการเงินขององค์กร ช่วยให้การตัดสินใจเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันและการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคตได้อย่างถูกต้อง อย่างไรก็ตามผลการศึกษาของ พิมพ์พิศา วรรณวิจิตร และปวีณา กองจันทร์ (2560) กลับพบว่า ประสบการณ์ในการทำบัญชี การฝึกอบรมด้านการทำบัญชีและการสนับสนุนจากหน่วยงานกำกับดูแล ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กล่าวคือ ประสบการณ์ในการทำบัญชี การอบรมด้านการทำบัญชี และการสนับสนุนจากหน่วยงานกำกับดูแล ยังไม่สามารถสนับสนุนให้ผู้ทำบัญชีสามารถทำบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ ด้านประสบการณ์ที่มีอาจไม่ใช่การทำบัญชีที่ถูกต้องตามระเบียบกำหนด

2. การบริหารจัดการเวลาภายในกำหนด คือ การรู้จักวางแผนและจัดสรรเวลาในการทำงานอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อกำหนดและควบคุมการปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเวลาและวัตถุประสงค์ที่กำหนด เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพในงานหน้าที่ที่รับผิดชอบ ณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ (2558) พบว่า คุณภาพของรายงานทางการเงินในด้านความทันต่อเวลา มีความสัมพันธ์ในทางบวกต่อประสิทธิผลในการตัดสินใจ ผู้มีหน้าที่ในการจัดทำงบการเงินควรตระหนักถึงความสำคัญในการจัดทำงบการเงินให้มีคุณภาพและควรส่งเสริมให้นักบัญชีมีระบบสารสนเทศที่เหมาะสม เพื่อสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจมากขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อุมาวดี เดชธำรง และนารีรัตน์ ภักดีศิริวงษ์ (2561) พบว่า คุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความทันเวลาและความสามารถในการเปรียบเทียบกันได้มีผลกระทบต่อความได้เปรียบในการแข่งขันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่า หากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีการจัดทำรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพจะส่งผลให้มีความได้เปรียบในการแข่งขันสูงยิ่งขึ้น

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและการรายงานผลอย่างแม่นยำ คือ กระบวนการทางบัญชี เพื่อดำเนินการในการจัดเก็บ รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านการเงินและบัญชีที่เกิดขึ้นในแต่ละกิจกรรมขององค์กร เพื่อนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์ทางการบัญชีหรือนโยบายนำเสนอข้อมูลที่ได้ต่อผู้บริหาร หรือผู้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลเพื่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ สุทธาทิพย์ บุญเรือง, ปรีชญา ชุมศรี และมัทนชัย สุทธิพันธ์ (2562) พบว่าคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี ได้แก่ ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ และการเปรียบเทียบกันได้ มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการตัดสินใจของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา สอดคล้องกับ กุลยา จันทะเดช

(2557) ข้อมูลทางการเงินจะต้องสามารถทำให้ผู้ใช้ตัดสินใจแตกต่างกันไปข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์จะต้องตัวแทนอันเที่ยงธรรมของปรากฏการณ์ที่ข้อมูลนั้นจะต้องนำเสนอด้วย คือ ความครบถ้วน เป็นกลางและปราศจากข้อผิดพลาด ซึ่งตรงกับการศึกษาของ ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์ (2558) พบว่า ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจ ประเภทของการจัดตั้งธุรกิจ และประเภทของการประกอบธุรกิจที่แตกต่างกัน จะมีการใช้ประโยชน์จากงบการเงินเพื่อการบริหารกิจการไม่แตกต่างกัน เนื่องจากงบการเงิน คือ เครื่องมือที่ผู้บริหารใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจและบริหารองค์กรเพื่อให้ขับเคลื่อนบรรลุตามเป้าหมาย

ทฤษฎีการเรียนรู้ Bloom (Bloom's Taxonomy)

Bloom เป็นนักการศึกษาชาวอเมริกัน เชื่อว่า การเรียนรู้ คือกระบวนการที่ทำให้คนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด คนสามารถเรียนได้จากการได้ยิน การสัมผัส การอ่าน การใช้เทคโนโลยี ได้จำแนกจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ออกเป็น 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. พุทธิพิสัย (Cognitive Domain)

พฤติกรรมด้านสมอง การใช้ความคิด สติปัญญา ในเรื่องราวต่างๆอย่างมีประสิทธิภาพ

2. จิตพิสัย (Affective Domain)

ค่านิยม ความสนใจ ความซาบซึ้ง ทศนคติ ความเชื่อ โดยอาจมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และสอดแทรกสิ่งที่ตั้งมอยู่ตลอดเวลา จนทำให้พฤติกรรมของผู้เรียนเปลี่ยนไปในแนวทางที่พึงประสงค์ได้ จะประกอบด้วยพฤติกรรมย่อย ๆ 5 ระดับ ได้แก่

2.1 การรับรู้ (Receive) เป็นความรู้สึกรับต่อปรากฏการณ์ หรือสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง

2.2 การตอบสนอง (Respond) เป็นการกระทำที่แสดงถึงความเต็มใจ ยินยอมและพอใจต่อสิ่งเร้านั้น

2.3 การเกิดค่านิยม (Value) การเลือกปฏิบัติในสิ่งที่เป็นที่ยอมรับกันในสังคม

2.4 การจัดระบบ (Organize) การสร้างแนวคิด จัดระบบของค่านิยมที่เกิดขึ้นโดยอาศัยความสัมพันธ์ เป็นการกระทำที่แสดงออกมาในรูปของความเต็มใจ

2.5 บุคลิกภาพ (Characterize) การนำค่านิยมที่ยึดถือมาแสดงพฤติกรรมที่เป็นนิสัยประจำตัว ให้ประพฤติปฏิบัติมีพฤติกรรมด้านนี้

3. พฤติกรรมทางทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)

บ่งถึงความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญ ซึ่งแสดงออกมาได้โดยตรงมีเวลาและคุณภาพของงานเป็นตัวชี้วัดระดับของทักษะ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่

3.1 การรับรู้ (Imitation) เป็นการเลือกปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม

3.2 การลงมือปฏิบัติ ทำตาม (Manipulation) เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียน พยายามฝึกฝนตามแบบที่ตนสนใจและพยายามทำซ้ำๆ เพื่อทำให้เกิดทักษะตามแบบที่ตนสนใจ

3.3 การหาความถูกต้อง (Precision) พฤติกรรมสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องอาศัยเครื่องชี้แนะ เมื่อได้กระทำซ้ำแล้ว ก็พยายามหาความถูกต้องในการปฏิบัติ

3.4 การกระทำอย่างต่อเนื่อง (Articulation) หลังจากตัดสินใจเลือกรูปแบบที่เป็นของตัวเองแล้ว จะทำตามรูปแบบนั้นอย่างต่อเนื่อง จนปฏิบัติงานที่มีความซับซ้อนได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง โดยการที่ผู้เรียนเกิดทักษะได้ ต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ

3.5 การกระทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ (Naturalization) พฤติกรรมที่ได้จากการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง จนสามารถปฏิบัติ ได้อย่างรวดเร็วโดยอัตโนมัติ อย่างธรรมชาติ

พิมพ์ผกา แก้วดี (2561) ได้ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Bloom's Taxonomy) โดยทำการศึกษา ปัจจัยที่อิทธิพลต่อทักษะนักวิชาชีพบัญชีที่ผู้ประกอบการต้องการตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา ผลการศึกษาแสดงให้เห็นถึง ทักษะวิชาชีพในด้านต่างๆ ได้แก่ ทักษะด้านสติปัญญา ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะการจัดการตนเองและองค์กร และค่านิยมจรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพ และผู้ทำบัญชีจะต้องมีการเรียนรู้อย่างไม่จบสิ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาสรรณะทางวิชาชีพ สอดคล้องกับ สุวรรณ หวังเจริญเดช (2548) ได้ศึกษา ผลกระทบของความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีต่อคุณลักษณะบรรษัทภิบาลของธุรกิจ SMEs ภาคใต้ พบว่า นักบัญชีในธุรกิจ SMEs ภาคใต้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักบัญชีทุกด้าน ได้แก่ ความรู้ในวิชาชีพ ทักษะทางวิชาชีพ คุณค่าแห่งวิชาชีพ รวมถึงจรรยาบรรณและเจตคติ ศรัณย์ ชูเกียรติ และประจิต หาวัตร (2550) ได้ศึกษาถึงกิจกรรมที่นักบัญชีบริหารทำแนวโน้มความสำคัญของงานและทักษะ ความรู้ คุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับนักบัญชี พบว่า ทักษะการวิเคราะห์งบการเงิน รายงานทางการเงินต่าง ๆ ทักษะความรู้ทางบัญชีและภาษาอกรความรู้ทางธุรกิจ การมีเหตุผล รู้จักแก้ไขปัญหาและชวนช่วยพัฒนาหาความรู้ นักบัญชีบริหารที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีความรู้และเชี่ยวชาญด้านอื่น ๆ เพิ่มเติมด้วย อรุษา ด้วยช่าง และประเวศ เพ็ญวุฒิกุล (2561) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ผลต่อศักยภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย พบว่า ปัจจัยมาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความเข้าใจกฎหมายทางบัญชี มีอิทธิพลต่อศักยภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชี ด้านคุณภาพผลงาน ด้านความทันเวลา แสดงให้เห็นว่านักบัญชีที่มีความรู้ทางบัญชีและมีความสามารถที่จะนำความรู้ทางบัญชีมาใช้ในการปฏิบัติงานจะส่งผลให้การทำงานออกมามีคุณภาพได้ปริมาณงานที่มากขึ้นโดยใช้เวลาที่ลดน้อยลง ซึ่งเป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรบุคคลอย่างคุ้มค่า

ดังนั้น การเลือกใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ของ บลูม (Bloom's Taxonomy) เพื่อใช้ในการอธิบายวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาความรู้และทักษะวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 เนื่องจากความรู้และทักษะวิชาชีพ ความสามารถนั้นขึ้นอยู่กับบุคลิกลักษณะของผู้ทำบัญชีที่มีพื้นฐานแตกต่างกัน โดยมีปัจจัย ทางด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่งในองค์กร

คุณภาพรายงานทางการเงิน

งบการเงินที่มีคุณภาพ เป็นผลมาจากการจัดทำของผู้ทำบัญชี และผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี หากผู้ทำบัญชีมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการปฏิบัติงานบัญชี มีความระมัดระวังรอบคอบ และมีจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ก็จะส่งผลให้งบการเงินที่จัดทำมีคุณภาพและถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป ส่วนผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือกิจการ หากมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ทั้งในเรื่องงบประมาณ หรือทรัพยากร ก็จะช่วยให้ผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีมีคุณภาพ จากการศึกษาในอดีต พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน ได้แก่ ปัจจัยภายใน ซึ่งประกอบ ด้วย ผู้บริหาร ผู้ทำบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน และคณะกรรมการอิสระ รวมถึง ปัจจัยภายนอก ซึ่งได้แก่ ผู้สอบบัญชี เจ้าหนี้และนักลงทุน หน่วยงานกำกับดูแล และระบบกฎหมาย วัฒนธรรม เศรษฐกิจและอื่น ๆ มีผลต่อคุณภาพของงบการเงิน (Rukprasoot, 2015, p. 4) นอกจากนี้ยังพบว่า ความเป็นมืออาชีพของ นักบัญชี และความสามารถของระบบสารสนเทศทางการบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพของงบการเงิน (Tontiset and Kaiwinit, 2018, p.300) การศึกษาในอดีตยังพบตัวแปรที่สำคัญที่ทำให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพนั้นคือ ตัวแปรคุณสมบัติของผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งพบว่า การปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ ความระมัดระวังรอบคอบ ความซื่อสัตย์ใน วิชาชีพ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ความมีคุณธรรม การพัฒนาศักยภาพทางการบัญชี และทักษะทางวิชาชีพบัญชี มีผลต่อคุณภาพในการปฏิบัติงาน (Binyasen and Sukwatanasinit, 2018, pp. 211-213) การศึกษาในอดีตยังพบว่า ศักยภาพของนักบัญชีมีผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงิน ไม่ว่าจะเป็นด้านความมีเหตุผลเชิงจริยธรรม การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย ความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชี ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการสื่อสาร และการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ (Sitdhirak, 2014, p. 21) การปฏิบัติงานทางด้านบัญชีดำเนินไปด้วยความรับผิดชอบ เอาใจใส่ โดยใช้ทักษะความรู้ ความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลในงบการเงินมีความถูกต้องน่าเชื่อถือและทันกาล ถือเป็นตัวชี้วัดระดับคุณภาพของประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี (วนิดา เจริญแก้ว, 2020) ทักษะความรู้และด้านจรรยาบรรณมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับ ความน่าเชื่อถือของการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงิน (พิสมัย ผิวอ่อน, 2017) ปัจจัยด้านความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี จรรยาบรรณทางวิชาชีพ และเทคโนโลยีดิจิทัล มีความสัมพันธ์

เชิงบวกกับคุณภาพรายงานการเงินอย่างมีนัยสำคัญ (สุภาดา ภูรีพงศ์, 2022, p. 133) ปัจจัยด้านความเป็นมืออาชีพ จรรยาบรรณทางวิชาชีพ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสื่อสารส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงิน (ณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ, 2015) ประสิทธิภาพของนักบัญชี หมายถึง การที่บุคคลมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานนั้นให้บรรลุผลได้ตรงตามเป้าหมาย ทั้งระยะเวลาที่กำหนด ผลงานที่ได้มีคุณภาพและความถูกต้องมีวิธีการที่ช่วยลดความซ้ำซ้อนของการทำงาน นำเทคโนโลยีที่เหมาะสมเข้ามาช่วยเพิ่มผลงานและลดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน มีกลไกการติดตามและ ใช้งบประมาณได้ตามแผน (ว่าที่ร้อยตรี ภัศรภูมิ สุขสงวน, 2019) ปัจจัยการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จทางการบัญชี ด้านหน้าที่และความสามารถของซอฟต์แวร์มีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ต่อประสิทธิผลระบบบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย (วารินพรพรรณ สุรวรงค์ชัยวิช, 2015, p. 71)

การตรวจสอบภายใน คือ กิจกรรมการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กรการตรวจสอบภายในช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแล อย่างเป็นระบบและเป็นระเบียบ” (IIA, 2013) จะเห็นว่าในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานซึ่งกำหนดโดยสมาคมผู้ตรวจสอบภายในสากล ช่วยให้ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นในขณะที่ Smith, Michael and Michael (2009) พบว่าผู้ตรวจสอบภายในมีส่วนร่วมในกระบวนการเกี่ยวกับงบการเงินซึ่งมีความสำคัญทั้งในงานของผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

สุภาดา ภูรีพงศ์ (2565) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของการปฏิบัติงานบัญชีกับคุณภาพรายงานการเงินของนักบัญชียุค Digital Disruption ธุรกิจโรงแรม จังหวัดพิษณุโลก โดยกลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมในเขตพิษณุโลก ที่จดทะเบียนจัดตั้งกิจการกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี จรรยาบรรณทางวิชาชีพ และเทคโนโลยีดิจิทัล มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

วนิดา เจริญแก้ว (2563) ได้ศึกษาความรู้และทักษะวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี ในมุมมองของผู้ประกอบการบริษัทต่างชาติในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย เจ้าของกิจการ ผู้บริหาร ผู้จัดการฝ่ายบัญชี ผู้จัดการฝ่ายบุคคล จำนวน 374 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 311 คน คิดเป็น

ร้อยละ 83.20 มีอายุระหว่าง 35 – 44 ปี จำนวน 155คน คิดเป็นร้อยละ 41.40 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 61.20 ปฏิบัติงานในองค์กรตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายบัญชี จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 44.10 ปฏิบัติงานในธุรกิจบริการ จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 ประเภททุนจดทะเบียน จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 และระยะเวลาดำเนินงานของกิจการระหว่าง 5 – 14 ปี จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 50.30 ผลการวิจัยพบว่าความรู้ในวิชาชีพบัญชี ด้านการบัญชีและภาษี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (โปรแกรมบัญชี) ด้านธุรกิจองค์กรส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านการนำเสนองบการเงินที่ต้องครบถ้วน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ทักษะวิชาชีพบัญชี ด้านการเป็นผู้นำ ด้านการสื่อสารและร่วมงานกับผู้อื่น ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านการนำเสนองบการเงินที่ต้องครบถ้วน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.004 และ 0.000 ตามลำดับ ความรู้ในวิชาชีพบัญชี ด้านการบัญชีและภาษี ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (โปรแกรมบัญชี) ความรู้ด้านธุรกิจองค์กร ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านการบริหารจัดการเวลาภายในกำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.044 0.000 และ 0.000 ตามลำดับ ทักษะวิชาชีพบัญชี ทักษะด้านการเป็นผู้นำ ทักษะด้านการสื่อสารและร่วมงานกับผู้อื่น ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านการบริหารจัดการเวลาภายในกำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46 เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้าน พบว่า การบริหารจัดการเวลาในกำหนดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.49และ การนำเสนองบการเงินที่ต้องครบถ้วนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.40

วารินพรรณ สุรวงศ์ชัยธวัช (2563) ได้ศึกษา ปัจจัยการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลระบบบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย โดยกลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่เป็นนิติบุคคลในประเทศไทย จำนวน 400 คนผลการวิจัยพบว่าปัจจัยการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จทางบัญชี ด้านหน้าที่และความสามารถของซอฟต์แวร์ ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลระบบบัญชีด้านการจัดทำรายงานที่ดี และด้านการตรวจสอบได้ ปัจจัยด้านคุณสมบัติทั่วไป ด้านการควบคุมภายใน ด้านความปลอดภัย ด้านความทันสมัยส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลระบบบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย ด้านการจัดทำรายงานที่ดีและด้านการตรวจสอบได้

ชนมน์ภา ทับพรหม (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือ ของงบการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในมุมมองของนักวิเคราะห์สินเชื่อ ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของงบการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้ประกอบการ ปัจจัยด้านระบบบัญชีปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และปัจจัยด้านผู้สอบบัญชี

ว่าที่ร้อยตรี ภัสภูมิ สุขสงวน (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงิน และ ประสิทธิภาพในการตัดสินใจของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจได้แก่ ศักยภาพของนักบัญชีด้านการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย และ ประสิทธิภาพของนักบัญชีด้านการฝึกอบรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านเทคโนโลยี ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ได้แก่ ศักยภาพของนักบัญชีด้านความมีเหตุผลเชิงจริยธรรม การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย และประสิทธิภาพของนักบัญชีด้านความรับผิดชอบ ด้านเทคโนโลยี ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินด้านความทันเวลา ได้แก่ ศักยภาพของนักบัญชีด้านการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย และ ประสิทธิภาพของนักบัญชีด้านการฝึกอบรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านเทคโนโลยี ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยัน ได้แก่ ศักยภาพของนักบัญชีด้านความมีเหตุผลเชิงจริยธรรม การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย และประสิทธิภาพของนักบัญชีด้านการฝึกอบรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านเทคโนโลยี

จิรวุฒิ แดงสะอาด (2561) ที่ศึกษาผลกระทบของสมรรถนะของนักบัญชีที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนายคุณภาพของรายงานการเงิน ด้านความเข้าใจได้ คือ ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ทั้งนี้ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจของนักบัญชี เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเก็บและรวบรวมข้อมูลเพื่อให้หน่วยงานอื่นนำไปใช้ รวมถึงการวางแผนเชิงปฏิบัติการ การบริหารจัดการด้านบุคคล รวมถึงการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภาระหน้าที่การทำงาน

ณัฐภัทร หงส์พงษ์ (2560) ได้ศึกษาผลกระทบของทักษะทางวิชาชีพที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า 1) ทักษะทางวิชาชีพในมิติด้านปัญญาที่มีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน 2) ทักษะทางวิชาชีพในมิติด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารที่มีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน 3) ทักษะทางวิชาชีพในมิติด้านการจัดการบุคคลที่มีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน และ 4) ทักษะทางวิชาชีพในมิติด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน

มารินี กอระและกลุติ ลิ้มอุสันโน (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลกระทบของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี การบริหารความเสี่ยงต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด

ย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้และทดสอบผลกระทบของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหาร ความเสี่ยงต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ ผลการ ศึกษาพบว่า 1) ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารความเสี่ยงโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) คุณภาพของรายงานการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมาก 4) ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ ด้านทักษะทางการด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์ระดับสูงและผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 5) การบริหารความเสี่ยง ด้านการจัดการความเสี่ยงมีความสัมพันธ์ระดับสูงและผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

อรธพร ต้นพิพัฒน์อารีย์ (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษพบว่า ความเป็นอิสระของกลุ่มผู้สอบบัญชี และการควบคุมคุณภาพของสำนักงานตรวจสอบบัญชีส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร

ดุขณี ลิกพันธ์ และ จิตาภรณ์ ลินจรรยาศักดิ์ (2559) ได้ศึกษาทักษะการปฏิบัติงานที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้ทำบัญชีในกรุงเทพมหานคร พบว่า ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านความรู้ความสามารถทางบัญชี ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะด้านการจัดการ และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินด้านความทันเวลา

ณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ (2558) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินและประสิทธิผลในการตัดสินใจของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สำคัญส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงิน ได้แก่ ความเป็นมืออาชีพของพนักงานบัญชี และความสามารถของระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน และคุณภาพของงบการเงินมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อประสิทธิผลในการตัดสินใจ และผลการวิเคราะห์รายด้านของคุณภาพของงบการเงินพบว่า คุณภาพของงบการเงินในด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความทันเวลา และการเปรียบเทียบกันได้มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อประสิทธิผลในการตัดสินใจ

สุฎีกา รักประสูติ (2558) ได้ศึกษาบทบาทของผู้ตรวจสอบภายในต่อการจัดการความเสี่ยงองค์กร: ปัจจัยสาเหตุและผลลัพธ์ ผลการวิจัยพบว่า พบว่า งานด้านตรวจสอบภายในไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากยังไม่สามารถสร้างความมั่นใจในคุณภาพงบการเงิน ซึ่งเป็นผลจาก ระบบการจัดการความเสี่ยงของบริษัทยังไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพย่อมส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นในคุณภาพของงบการเงิน นอกจากนี้ กระบวนการตรวจสอบภายใน

ส่งเสริมให้กิจการมีประสิทธิภาพของการตรวจสอบ ซึ่งช่วยลดกระบวนการทำงานของผู้สอบบัญชี ทำให้การจัดทำงบการเงินรวดเร็วขึ้น

จำนง จันทโชโต (2558) ได้ศึกษาคุณภาพของรายงานการเงินบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยจริยธรรมบุคคลตามหลักอุดมคตินิยม 2) ปัจจัยวัฒนธรรมองค์กร 3) ปัจจัยความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท และ 4) ปัจจัยคุณภาพการสอบบัญชี ส่งผลทางบวกต่อคุณภาพของรายงานการเงิน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Bayar Gardi, Pshdar Abdalla Hamza, Khowanas Saeed Qader, Hawkar AnwarHamad, Dr. Govand Anwar (2021) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของงบการเงินในการตัดสินใจลงทุน ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยทางธุรกิจ กฎระเบียบ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญต่อคุณภาพของงบการเงิน

Inneke Agustina, Emmy Indrayani (2021) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของงบการเงิน ผลการวิจัยพบว่าโปรแกรมทางบัญชี มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญต่อคุณภาพของงบการเงิน

Aris Eddy Sarwono, Asih Handayani (2021) ได้ศึกษาผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศต่องบการเงินคุณภาพที่มีการควบคุมภายในเป็นตัวแปรกลั่นกรอง ผลการวิจัยพบว่าเทคโนโลยีสารสนเทศและการควบคุมภายในมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพการรายงานทางการเงิน

Khoirul Aswar (2020) ได้ศึกษาการประเมินผลกระทบของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของงบการเงินของรัฐบาลท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า ว่าจะระบบควบคุมภายในและเทคโนโลยีสารสนเทศมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อคุณภาพของงบการเงิน

Ikrar Nusa Bangsa (2018) ได้ศึกษาผลกระทบของระบบการควบคุมภายใน ระบบบัญชีต่อคุณภาพของงบการเงินที่กลั่นกรองโดยภาระผูกพันขององค์กร ผลการวิจัยพบว่าผลการวิจัยพบว่าระบบควบคุมภายในและระบบบัญชีการเงินมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อคุณภาพของงบการเงิน

จากการทบทวนงานวิจัยสรุปได้ว่า ผลการวิจัยส่วนใหญ่แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินมีหลายปัจจัยด้วยกัน ทั้งปัจจัยในด้านผู้ทำบัญชีและผู้สอบบัญชีที่ต้องมีความรู้ในวิชาชีพความรู้ในมาตรฐานทางบัญชี มาตรฐานรายงานทางการเงิน บัญชีภาษีอากร ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี ความรู้ในด้านธุรกิจ สภาพแวดล้อมทางสังคม รวมถึงทักษะในด้านต่างๆทางวิชาชีพ ทั้งทักษะด้านการเป็นผู้นำ ทักษะความเป็นมืออาชีพ ทักษะในการติดต่อประสานงานสื่อสาร ทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จ

ทางบัญชี ทักษะความสามารถในการใช้ซอฟต์แวร์ ซึ่งเป็นสิ่งที่นักบัญชีต้องมีการปรับตัวให้ทันยุคทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างคล่องตัว สะดวกยิ่งขึ้นและสามารถประมวลผลข้อมูลต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วแม่นยำ ให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถใช้อ้างอิงข้อมูลในงบการเงินใช้ในการตัดสินใจได้อย่างทันเวลา และนอกจากนี้ก็ต้องปฏิบัติงานในวิชาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ นอกจากนี้การสอบบัญชีต้องเป็นไปอย่างมีระบบและมีคุณภาพ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความน่าเชื่อถือของงบการเงิน และการตรวจสอบภายใน การบริหารจัดการความเสี่ยง ก็ล้วนเป็นปัจจัยที่สำคัญ ซึ่งปัจจัยทั้งหลายที่กล่าวมา จากการทบทวนงานวิจัย จึงนำมาสรุปและทำการรวบรวมสรุปเพื่อใช้กำหนดกรอบแนวคิด และทำการกำหนดตัวแปร ได้ตัวแปรอิสระทั้งหมด 4 ตัวแปรคือ 1. ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ 2. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านโปรแกรมทางบัญชี และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 3. ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ 4. ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร ด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งปัจจัยทั้งหลายเหล่านี้ล้วนส่งผลให้ได้มาซึ่งงบการเงินที่มีคุณภาพ มีความถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือ ทำให้ผู้ใช้ประโยชน์จากงบการเงิน สามารถนำข้อมูลในงบการเงินไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 2.1 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลำดับที่	ชื่อผู้วิจัย	ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี	ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล	ปัจจัยด้านการสอบบัญชี	ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน
งานวิจัยในประเทศ					
1	สุภาดา ภูรีพงศ์ (2565)	✓	✓		
2	วนิดา เจริญแก้ว (2563)	✓	✓		
3	วารินพรรณ สุรวงศ์ชัยรัชช (2563)		✓		✓
4	ชนมณภา ทับพรหม (2562)	✓	✓	✓	
5	ว่าที่ร้อยตรี ภัสภูมิ สุขสงวน (2562)	✓	✓		
6	จิรวุฒิ แดงสะอาด (2561)				✓

ตารางที่ 2.1 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อผู้วิจัย	ปัจจัยด้าน ผู้ทำบัญชี	ปัจจัยด้าน เทคโนโลยี ดิจิทัล	ปัจจัยด้าน การสอบ บัญชี	ปัจจัยด้าน การ ควบคุม ภายใน
7	ณัฐภัทร หงส์พงษ์ (2560)	✓			✓
8	มารินี กอราและกฤติ ลิ้มอุสัน โน (2560)	✓			
9	อรรถพร ต้นพิพัฒน์อารีย์ (2560)			✓	
10	ดุชนิ สิกพันธ์ และ รัฐาภรณ์ สินจรรยาศักดิ์ (2559)	✓			
11	ณัฐวุฒิ ต้นติเศรษฐ (2558)	✓	✓		
12	สุภาภา รักประสูติ (2558)			✓	✓
13	จ่านง จันทโชโต (2558)			✓	
งานวิจัยต่างประเทศ					
1.	Bayar Gardi, Pshdar Abdalla Hamza, Khowanas Saeed Qader, Hawkar AnwarHamad, Dr. Govand Anwar (2021)				✓
2.	Inneke Agustina, Emmy Indrayani (2021)		✓		
3.	Aris Eddy Sarwono, Asih Handayani (2021)		✓		✓
4.	Khoirul Aswar (2020)		✓		✓
5.	Ikhar Nusa Bangsa (2018)		✓		✓

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัท ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 ในกรุงเทพมหานคร (THE FACTORS CORRELATION WITH THE QUALITY OF FINANCIAL STATEMENT FROM THE PERSPECTIVE OF THE ACCOUNTNG) ได้รวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัย นับตั้งแต่การออกแบบงานวิจัยนี้ให้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

ทั้งนี้ สำหรับการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 ในกรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษาวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอระเบียบวิธีการวิจัยโดยเรียงตามลำดับและแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาในงานวิจัยนี้ คือ ผู้ทำบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET 100 ที่ขึ้นทะเบียนผู้ทำบัญชีกับสภาวิชาชีพบัญชี ในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 1,287 คน เพื่อให้ผลการศึกษารองนี้ช่วยให้ผู้บริหารได้

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ทำบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET 100 ที่ขึ้นทะเบียนผู้ทำบัญชีกับสภาวิชาชีพบัญชี ในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ผลการศึกษารองนี้ช่วยให้ผู้บริหารได้เห็นถึง ศักยภาพและประสิทธิภาพของนักบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพงบการเงิน นอกจากนี้เป็นการเพิ่มศักยภาพ และประสิทธิภาพ ด้านคุณภาพงบการเงิน การคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสีย และลดความเสี่ยงในการดำเนินงานแล้วยังเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีแก่บริษัท สร้าง

ความเชื่อมั่นให้แก่กลุ่มทุน ส่งผลให้บริษัทมีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกวิธีคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ทำบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET 100 ที่ขึ้นทะเบียนผู้ทำบัญชีกับสภาวิชาชีพบัญชี ในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร เนื่องจากงบการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ค่อนข้างเป็นงบการเงินที่มีคุณภาพเพราะการที่บริษัทจะเข้าเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จะต้องมีการเตรียมความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นในด้านของกฎหมาย ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง การเข้าใจบทบาทหน้าที่ของกรรมการ การจัดโครงสร้างธุรกิจ การจัดทำมีระบบการควบคุมภายในที่ดี และหนึ่งในเรื่องที่สำคัญคือการจัดทำงบการเงิน ที่ต้องจัดทำตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน(TFRS) สำหรับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ(PAEs) ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างและวิธีการเลือกตัวอย่าง โดยใช้สูตร Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมรับความคลาดเคลื่อนในการเลือกตัวอย่าง 5% ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + n(e)^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มที่ยอมรับได้

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{1,287}{1 + 1,287(0.05)^2}$$

$$n = 306 \text{ คน}$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้ทำบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET 100 จำนวน 306 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสร้างเครื่องมือ สำหรับการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชีเป็นการวิจัยเชิงปริมาณทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า แนวคิดทฤษฎี และ

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชีบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET 100 ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) รวมทั้งสิ้น 306 ชุด ซึ่งโครงสร้างแบบสอบถามมี 4 ส่วน จำนวน 78 ข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 1 เพศ เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Nominal Scale)

ข้อที่ 2 อายุ เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)

ข้อที่ 3 ระดับการศึกษา เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)

ข้อที่ 4 ประสบการณ์ทำงาน เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)

ข้อที่ 5 ตำแหน่งงาน เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพของงบการเงิน จำนวน 48 ข้อ ประกอบด้วย 4 ปัจจัยดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี (Accountant)

2.2 ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology)

2.3 ปัจจัยด้านการสอบบัญชี (Auditing)

2.4 ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน (Internal Control)

โดยแบบสอบถามมีลักษณะของการใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบ Likert Scale (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมากที่สุด	5
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมาก	4
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยปานกลาง	3
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อย	2
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อยที่สุด	1

โดยกำหนดความหมายของช่วงระดับค่าเฉลี่ยของการวิเคราะห์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

- 4.50 – 5.00 คะแนน คือ อยู่ในเกณฑ์มีประสิทธิภาพสูงที่สุด
- 3.50 – 4.49 คะแนน คือ อยู่ในเกณฑ์มีประสิทธิภาพสูง
- 2.50 – 3.49 คะแนน คือ อยู่ในเกณฑ์มีประสิทธิภาพปานกลาง
- 1.50 – 2.49 คะแนน คือ อยู่ในเกณฑ์มีประสิทธิภาพต่ำ
- 1.00 – 1.49 คะแนน คือ อยู่ในเกณฑ์มีประสิทธิภาพต่ำที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงิน จำนวน 24 ข้อ ประกอบด้วย 6 ด้านดังนี้

- 3.1 ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ
- 3.2 ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม
- 3.3 ด้านการเปรียบเทียบกันได้
- 3.4 ด้านการพิสูจน์ยืนยันได้
- 3.5 ด้านความทันเวลา
- 3.6 ด้านความเข้าใจได้

โดยแบบสอบถามมีลักษณะของการใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบ Likert Scale (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมากที่สุด	5
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมาก	4
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยปานกลาง	3
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อย	2
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อยที่สุด	1

โดยกำหนดความหมายของช่วงระดับค่าเฉลี่ยของการวิเคราะห์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

- 4.50 – 5.00 คะแนน คือ อยู่ในเกณฑ์มีประสิทธิภาพสูงที่สุด
- 3.50 – 4.49 คะแนน คือ อยู่ในเกณฑ์มีประสิทธิภาพสูง
- 2.50 – 3.49 คะแนน คือ อยู่ในเกณฑ์มีประสิทธิภาพปานกลาง
- 1.50 – 2.49 คะแนน คือ อยู่ในเกณฑ์มีประสิทธิภาพต่ำ
- 1.00 – 1.49 คะแนน คือ อยู่ในเกณฑ์มีประสิทธิภาพต่ำที่สุด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของงบการเงิน

2. ตรวจสอบความเที่ยงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content Validity) ด้วยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม (IOC : Index of Item Objective Congruence) ถ้าได้ค่า IOC มากกว่า 0.5 ทุกข้อแล้วจะหาความเชื่อมั่นต่อไปผู้วิจัยจึงแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ท่าน ที่พิจารณาแบบสอบถาม ได้แก่

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดอกเตอร์ ดารณี เอื้อชนะจิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2: คุณจิรวรรณ ชัยชนะ Director Account&Finance , บริษัท พี แอนด์ พี อิเลคทรอนิกส์ เทคโนโลยี จำกัด

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3: คุณนรากร หังสพฤกษ์ Finance Manager, MGC Asia Pcl..

เพื่อทำการตรวจสอบความเที่ยงตามเนื้อหา เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องระหว่างประเด็นที่ต้องการวัดกับข้อคำถามที่สร้างขึ้น ด้วยคะแนน 3 ระดับคือ

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น **สอดคล้อง** กับนิยามของตัวแปรที่กำหนด

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้น **สอดคล้อง** กับนิยามของตัวแปรที่กำหนด

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น **ไม่สอดคล้อง** กับนิยามของตัวแปรที่กำหนด

หลังจากนั้นนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมารวมกัน เพื่อคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งมีสูตรคำนวณดังนี้ (Rovinelli & Hambleton, 1977)

$$\text{การคำนวณหาค่า } \text{IOC} = \frac{\sum R}{n}$$

$\sum R$ = ผลรวมของคะแนนตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อคำถาม

n = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

เกณฑ์ในการหาค่าความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับนิยามการวัดตัวแปรที่กำหนด (สุวิมล ติกรานันท์, 2548)

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 มีค่าความตรงผ่านเกณฑ์สามารถนำไปใช้ในการทดสอบก่อนการใช้งานได้

2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.50 ไม่ผ่านเกณฑ์ต้องปรับปรุงแก้ไขการตรวจสอบความเที่ยง (Reliability)

3. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำไป ทำการทดสอบ (Pre-test) จำนวน 30 ชุด กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ หลังจากได้ผลแล้ว จึงนำมารวบรวมเพื่อทำการทดสอบความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ควรมีค่าในระดับ 0.70 ขึ้นไป สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัย

หลังจากแบบสอบถามฉบับร่างผ่านการทดสอบแล้ว ผู้วิจัยจึงทำการสร้างแบบสอบถามฉบับจริงเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทำเรื่องขออนุญาตออกให้โดยคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแนบไปพร้อมกับแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง ผู้ทำบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่ขึ้นทะเบียนผู้ทำบัญชีกับสภาวิชาชีพบัญชี ในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 2 ทำการส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีส่งแบบสอบถามทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมแนบหนังสือราชการของมหาวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 3 ทำการรวบรวมเก็บแบบสอบถามที่ได้กลับมาจากผู้ตอบแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 4 นำข้อมูลในแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วนไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บได้จากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปประมวลผลขั้นตอนที่ 6 สรุปผลการวิจัย และรายงานผลการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่ผู้ศึกษาได้รวบรวมแนวความคิด ทฤษฎีและผลงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาตามกรอบแนวคิดในการศึกษา โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้การศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูล ได้แก่เอกสาร หนังสือ งานวิจัยบทความสื่อสารสนเทศ เอกสารอื่น ๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้วิจัยได้รับความรู้พื้นฐานในการวิจัย และนำมาใช้ในการพัฒนากรอบแนวคิดการวิจัย

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ผู้ทำการศึกษาวิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการส่งแบบสอบถามไปยัง ผู้ทำบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่ขึ้นทะเบียนผู้ทำบัญชีกับสภาวิชาชีพบัญชี ในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยให้เวลาตอบกลับ 3

สัปดาห์ หากยังมีได้ต่อบรรีบกลับภายในระยะเวลาดังกล่าวจะทำการส่งแบบสอบถามและจดหมายขอความร่วมมือเป็นครั้งที่ 2

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บแบบสอบถามครบตามจำนวนแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้องของชุดข้อมูลและลงรหัส (Coding Form) ในแบบสอบถามทุกข้อ หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ตรวจสอบและลงรหัสแล้วไปวิเคราะห์โดยการประมวลผลข้อมูลผ่านโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อทำการวิเคราะห์ทางสถิติ

1. การวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยการใช้ตารางแจกแจงความถี่(Frequency) ตารางแบบร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการอธิบายข้อมูลทั่วไป จำแนกผลการวิเคราะห์ออกเป็น

แบบสอบถามส่วนที่ 1 อธิบายข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

แบบสอบถามส่วนที่ 2 อธิบายความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพของงบการเงิน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี (Accountant) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) ปัจจัยด้านการสอบบัญชี (Auditing) ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน (Internal Control) โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ แปลผลตามระดับความสำคัญ ตามคะแนนที่กำหนด จากการประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบ Likert Scale จะได้ค่าดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมากที่สุด	5
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมาก	4
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยปานกลาง	3
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อย	2
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อยที่สุด	1

โดยแบ่งช่วงการแปรผลตามหลักการแบ่งอันตรภาคชั้น (Class interval) ใช้เกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนน จากจำนวน 5 ชั้น และคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้น (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2545)

$$\begin{aligned}
 \text{จากสูตร ความกว้างของอันตรภาค} &= \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{(5 - 1)}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

จะได้เกณฑ์ในการใช้แปรผลดังนี้

โดยกำหนดความหมายของช่วงระดับค่าเฉลี่ยของการวิเคราะห์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

4.50 – 5.00 คะแนน คือ อยู่ในเกณฑ์มีประสิทธิภาพสูงที่สุด

3.50 – 4.49 คะแนน คือ อยู่ในเกณฑ์มีประสิทธิภาพสูง

2.50 – 3.49 คะแนน คือ อยู่ในเกณฑ์มีประสิทธิภาพปานกลาง

1.50 – 2.49 คะแนน คือ อยู่ในเกณฑ์มีประสิทธิภาพต่ำ

1.00 – 1.49 คะแนน คือ อยู่ในเกณฑ์มีประสิทธิภาพต่ำที่สุด

แบบสอบถามส่วนที่ 3 อธิบายความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงิน ได้แก่ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ด้านการเปรียบเทียบกันได้ ด้านการพิสูจน์ยืนยันได้ ด้านความทันเวลา ด้านความเข้าใจได้ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ แปรผลตามระดับความสำคัญ ตามคะแนนที่กำหนด จากการประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบ Likert Scale จะได้ค่าดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมากที่สุด	5
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมาก	4
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยปานกลาง	3
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อย	2
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อยที่สุด	1

โดยแบ่งช่วงการแปรผลตามหลักการแบ่งอันตรภาคชั้น (Class interval) ใช้เกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนน จากจำนวน 5 ชั้น และคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้น (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2545)

$$\begin{aligned} \text{จากสูตร ความกว้างของอันตรภาค} &= \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{(5 - 1)}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

จะได้เกณฑ์ในการใช้แปรผลดังนี้

โดยกำหนดความหมายของช่วงระดับค่าเฉลี่ยของการวิเคราะห์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

4.50 – 5.00 คะแนน คือ อยู่ในเกณฑ์มีประสิทธิภาพสูงที่สุด

3.50 – 4.49 คะแนน คือ อยู่ในเกณฑ์มีประสิทธิภาพสูง

2.50 – 3.49 คะแนน คือ อยู่ในเกณฑ์มีประสิทธิภาพปานกลาง

1.50 – 2.49 คะแนน คือ อยู่ในเกณฑ์มีประสิทธิภาพต่ำ

1.00 – 1.49 คะแนน คือ อยู่ในเกณฑ์มีประสิทธิภาพต่ำที่สุด

แบบสอบถามส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของงบการเงิน โดยจะใช้คำตอบจากคำถามในส่วนนี้ เอมามาวิเคราะห์ ประมวลรวบรวมข้อมูล และเอามาประกอบกับการสรุปผลงานวิจัย

1. การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Analysis)

การวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient Analysis) ใช้ในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี (Accountant) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) ปัจจัยด้านการสอบบัญชี (Auditing) ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน (Internal Control) กับตัวแปรตาม คือ คุณภาพของงบการเงิน (Quality of Financial Statement) ได้แก่ ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านความครบถ้วน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และด้านความทันเวลา เพื่อทดสอบว่าตัวแปรอิสระส่งผลต่อตัวแปรตามหรือไม่

2. การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานในการวิจัยของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 ในกรุงเทพมหานคร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่งผลต่อคุณภาพของ งบการเงินจากมุมมองของนักบัญชีที่เป็นผู้ทำบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพของงบการเงิน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี (Accountant) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) ปัจจัยด้านการสอบบัญชี (Auditing) ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน (Internal Control) และใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยการวิเคราะห์ผลแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)
2. การวิเคราะห์สถิติสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Analysis)
3. การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)
4. สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่งงาน แสดงผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	22	7.19
หญิง	284	92.81
รวม	306	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 284 คน คิดเป็นร้อยละ 92.81 และเพศชาย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 7.19

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 35 ปี	42	13.73
35- 44 ปี	167	54.58
45- 54 ปี	73	23.86
55 ปีขึ้นไป	24	7.84
รวม	306	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 35 - 44 ปี จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 54.58 รองลงมา ได้แก่ อายุระหว่าง 45 - 54 ปี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 23.86 อายุต่ำกว่า 35 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 13.73 และอายุ 55 ปี ขึ้นไป จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 7.84 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	102	33.33
ปริญญาโท	201	65.69
สูงกว่าปริญญาโท	3	0.98
รวม	306	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 65.869 รองลงมา ได้แก่ วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 102

คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาโท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.98 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์ทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 5 ปี	39	12.75
6 - 10 ปี	91	29.74
11 - 15 ปี	152	49.67
16 ปีขึ้นไป	24	7.84
รวม	306	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 11 -15 ปี จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 49.67 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงาน 6 - 10 ปี จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 29.74 มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 12.75 และมีประสบการณ์ทำงาน 16 ปีขึ้นไป จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 7.84 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่งในองค์กร

ตำแหน่งในองค์กร	จำนวน	ร้อยละ
พนักงานบัญชี	11	3.59
ผู้ช่วยผู้จัดการบัญชี	54	17.65
ผู้จัดการฝ่ายบัญชี	241	78.76
รวม	306	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายบัญชี จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 78.76 รองลงมา ได้แก่ ผู้ช่วยผู้จัดการบัญชี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65 และพนักงานบัญชี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.59 ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ปัจจัยด้านการสอบบัญชี และปัจจัยด้านการควบคุมภายใน แสดงผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี

ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
ด้านความรู้ความสามารถ	4.23	0.488	มาก	2
ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ	4.08	0.698	มาก	3
ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.60	0.487	มากที่สุด	1
รวม	4.30	0.534	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ลำดับที่ 1 ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.487 และอีก 2 ด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 2 ด้านความรู้ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.488 และลำดับที่ 3 ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.698

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ

ด้านความรู้ความสามารถ	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบัญชี ขั้นตอน และกระบวนการในการจัดทำบัญชี สามารถวางแผน และคำนวณภาษีต่าง ๆ ได้	4.34	0.581	มาก	2
2. ศึกษาและ Update มาตรฐานบัญชีและมาตรฐานรายงานทางการเงินที่มีการเปลี่ยนแปลงใหม่อย่างสม่ำเสมอ	4.23	0.601	มาก	3
3. วิเคราะห์งบการเงินและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ แก่ผู้บริหารเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจได้	4.15	0.616	มาก	4
4. มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ระบบ Cloud, AI และมีการปรับตัวให้ก้าวทันเทคโนโลยีสมัยใหม่ ๆ อยู่เสมอ	3.82	0.667	มาก	5
5. มีความรู้เกี่ยวกับประเภทของธุรกิจที่จัดทำบัญชี เป็นอย่างดี และทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจ	4.62	0.485	มากที่สุด	1
รวม	4.23	0.488	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ลำดับที่ 1 มีความรู้เกี่ยวกับประเภทของธุรกิจที่จัดทำบัญชีเป็นอย่างดี และทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.485 และอีก 4 ข้ออยู่ในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 2 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบัญชี ขั้นตอน และกระบวนการในการจัดทำบัญชี สามารถวางแผน และคำนวณภาษีต่าง ๆ ได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.581 ลำดับที่ 3 ศึกษาและ Update มาตรฐานบัญชีและมาตรฐานรายงานทางการเงินที่มีการเปลี่ยนแปลงใหม่อย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.601 ลำดับที่ 4 วิเคราะห์งบการเงินและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.616 และ ลำดับที่ 5 มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ระบบ Cloud, AI และมีการปรับตัวให้ก้าวทันเทคโนโลยีสมัยใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.667

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ

ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
1. เป็นผู้มีความรู้ที่ศรัทธาในวิชาชีพสามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจในเรื่องสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจได้เป็นอย่างดี	3.92	0.802	มาก	4
2. สามารถสื่อสาร เจรจา และประสานงาน เพื่อให้ การดำเนินงานมีความราบรื่นและสามารถจัดการ ความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี	4.06	0.759	มาก	3
3. สามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน ให้แล้วเสร็จอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	4.11	0.814	มาก	2
4. มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการกระจายหน้าที่ และ ความรับผิดชอบให้กับทีม มีแนวคิดและวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.21	0.573	มาก	1
รวม	4.08	0.698	มาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และเมื่อ

พิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการกระจายหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับทีม มีแนวคิดและวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.573 ลำดับที่ 2 สามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงานให้แล้วเสร็จอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.814 ลำดับที่ 3 สามารถสื่อสาร เจรจา และประสานงาน เพื่อให้การดำเนินงานมีความราบรื่นและสามารถจัดการความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.759 และลำดับที่ 4 เป็นผู้วิสัยทัศน์กว้างไกลสามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจ ในเรื่องสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.802

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ

ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
1. มีความซื่อสัตย์สุจริตในการประกอบวิชาชีพ	4.88	0.323	มากที่สุด	1
2. มีความเที่ยงธรรม มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่ได้ขึ้นอยู่กับอำนาจของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง	4.56	0.588	มากที่สุด	3
3. มีความรับผิดชอบ เอาใจใส่ในหน้าที่ และรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน	4.64	0.533	มากที่สุด	2
4. ไม่นำความลับของกิจการไปเผยแพร่ต่อบุคคลภายนอก เช่น นำข้อมูลผลประกอบการของกิจการไปเผยแพร่ก่อนที่กิจการจะนำส่งงบการเงิน	4.37	0.614	มาก	5
5. บันทึกบัญชีตามเอกสารหลักฐานที่มีอยู่จริง สามารถตรวจสอบ	4.54	0.622	มากที่สุด	4
รวม	4.60	0.487	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 มีความซื่อสัตย์สุจริต ในการประกอบวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.88 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.323 ลำดับที่ 2 มีความรับผิดชอบ เอาใจใส่ในหน้าที่ และรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน มี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.533 ลำดับที่ 3 มีความเที่ยงธรรม มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่ได้อยู่ภายใต้อำนาจของฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 ลำดับที่ 4 บันทึกบัญชีตามเอกสารหลักฐานที่มีอยู่จริง สามารถตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.622 และอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ ลำดับที่ 5 ไม่นำความลับของกิจการไปเผยแพร่ ต่อบุคคลภายนอก เช่น นำข้อมูลผลประโยชน์ของกิจการไปเผยแพร่ก่อนที่กิจการจะนำส่งงบการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.614

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
ด้านโปรแกรมบัญชี	3.89	0.757	มาก	2
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.27	0.647	มาก	1
รวม	4.08	0.690	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.647 และลำดับที่ 2 ด้านโปรแกรมบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.757

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านโปรแกรมบัญชี

ด้านโปรแกรมบัญชี	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
1. โปรแกรมบัญชีที่ใช้งานมีความเหมาะสมกับธุรกิจ และมี Module การใช้งานตรงกับความต้องการตามประเภทของธุรกิจ	3.75	0.879	มาก	4
2. โปรแกรมบัญชีที่ใช้งานมีฟังก์ชันการใช้งานที่ทันสมัย สอดคล้องกับยุคดิจิทัล	3.74	0.893	มาก	5
3. โปรแกรมบัญชีที่ใช้งาน มีระบบป้องกันการผ่านบัญชีที่ผิดพลาด มีระบบการแจ้งเตือน และสามารถสำรองข้อมูลได้อย่างรัดกุม	3.78	0.822	มาก	3

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านโปรแกรมบัญชี (ต่อ)

ด้านโปรแกรมบัญชี	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
4. โปรแกรมบัญชีที่ใช้งาน มีความสะดวกรวดเร็ว ใช้งานง่าย ช่วยให้ท่านทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด	3.95	0.736	มาก	2
5. โปรแกรมบัญชีที่ใช้งานสามารถเรียกรายงานที่สำคัญทางบัญชีได้อย่างครอบคลุม และมีการประมวลผลอย่างแม่นยำ	4.21	0.634	มาก	1
รวม	3.89	0.757	มาก	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านโปรแกรมบัญชี โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 โปรแกรมบัญชีที่ใช้งานสามารถเรียกรายงานที่สำคัญทางบัญชีได้อย่างครอบคลุม และมีการประมวลผลอย่างแม่นยำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.634 ลำดับที่ 2 โปรแกรมบัญชีที่ใช้งาน มีความสะดวกรวดเร็ว ใช้งานง่าย ช่วยให้ท่านทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.736 ลำดับที่ 3 โปรแกรมบัญชีที่ใช้งานมีระบบป้องกันการผ่านบัญชีที่ผิดพลาด มีระบบการแจ้งเตือน และสามารถสำรองข้อมูลได้อย่างรัดกุม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.822 ลำดับที่ 4 โปรแกรมบัญชีที่ใช้งานมีความเหมาะสมกับธุรกิจ และมี Module การใช้งานตรงกับความต้องการตามประเภทของธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 และมี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.879 และลำดับที่ 5 โปรแกรมบัญชีที่ใช้งานมีฟังก์ชันการใช้งานที่ทันสมัย สอดคล้องกับยุคดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.893

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
1. องค์กรมีเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น คอมพิวเตอร์ Notebook ที่เพียงพอกับขนาดธุรกิจและปริมาณของงานทางด้านบัญชี	4.26	0.723	มาก	3
2. องค์กรมีเทคโนโลยีที่มีความทันสมัย เช่น ระบบ Cloud, RPA	4.09	0.763	มาก	4

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ต่อ)

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
3. องค์กรมีระบบป้องกันทางเทคโนโลยี เช่น มีการใส่รหัส ในการเข้าถึงข้อมูลสำคัญ มีระบบการป้องกันการรั่วไหล ของข้อมูลในองค์กร	4.43	0.540	มาก	2
4. องค์กรมีเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย สามารถใช้งานได้ง่าย สะดวกรวดเร็ว	4.52	0.556	มากที่สุด	1
5. องค์กรมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาช่วย ในการ จัดทำรายงานต่าง ๆ เช่น การทำ Data Analysis ประมวลผลออกมาเป็นกราฟ, Dashboard	4.05	0.871	มาก	5
รวม	4.27	0.647	มาก	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดย ภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และ เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ลำดับที่ 1 องค์กรมีเทคโนโลยีสารสนเทศที่ สามารถเข้าถึงได้ง่าย สามารถใช้งานได้ง่าย สะดวกรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 0.556 และอีก 4 ข้ออยู่ในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 2 องค์กรมีระบบ ป้องกันทางเทคโนโลยี เช่น มีการใส่รหัสในการเข้าถึงข้อมูลสำคัญ มีระบบการป้องกันการรั่วไหลของ ข้อมูลในองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.540 ลำดับที่ 3 องค์กรมี เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น คอมพิวเตอร์ Notebook ที่เพียงพอกับขนาดธุรกิจและปริมาณของงาน ทางด้านบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.723 ลำดับที่ 4 องค์กรมี เทคโนโลยีที่มีความทันสมัย เช่น ระบบ Cloud, RPA มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 0.763 และลำดับที่ 5 องค์กรมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาช่วยในการจัดทำ รายงานต่างๆ เช่น การทำ Data Analysis ประมวลผลออกมาเป็นกราฟ, Dashboard มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.05 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.871

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านการสอบบัญชี

ปัจจัยด้านการสอบบัญชี	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
ด้านความรู้ความสามารถ	4.48	0.557	มาก	3
ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ	4.49	0.494	มาก	2
ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.68	0.455	มากที่สุด	1
รวม	4.55	0.481	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ปัจจัยด้านการสอบบัญชี โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ลำดับที่ 1 ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.455 และอีก 2 ด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 2 ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.494 และลำดับที่ 3 ด้านความรู้ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.557

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ

ด้านความรู้ความสามารถ	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
1. ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีความรู้ในมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปมาตรฐานรายงานทางการเงิน และความรู้ทางภาษีอากร	4.68	0.480	มาก	1
2. ทีมสอบบัญชีขององค์กรเป็นบริษัทที่อยู่ใน Big 4	4.59	0.590	มาก	3
3. ทีมสอบบัญชีขององค์กรสามารถจัดทำงบการเงินได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐานการสอบบัญชีและสามารถวิเคราะห์รายการที่สำคัญในงบการเงินได้	4.63	0.536	มาก	2
4. ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรม การประมวลผล และการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ในงานตรวจสอบ	4.59	0.538	มากที่สุด	3
5. ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีความรู้ในธุรกิจที่ตรวจสอบเป็นอย่างดี ทราบถึงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อตัวเลขในงบการเงิน	3.89	0.805	มาก	4
รวม	4.48	0.557	มาก	

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ปัจจัยด้านการสอบบัญชีด้านความรู้ความสามารถ โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีความรู้ในมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปมาตรฐานรายงานทางการเงิน และความรู้ทางภาษีอากร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.480 ลำดับที่ 2 ทีมสอบบัญชีขององค์กรสามารถจัดทำงบการเงินได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐานการสอบบัญชีและสามารถวิเคราะห์รายการที่สำคัญในงบการเงินได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.536 ลำดับที่ 3 มี 2 ข้อที่ค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรม การประมวลผล และการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ในงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.538 และทีมสอบบัญชีขององค์กรเป็นบริษัทที่อยู่ใน Big 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.590 และอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ ลำดับที่ 4 ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีความรู้ในธุรกิจที่ตรวจสอบเป็นอย่างดี ทราบถึงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อตัวเลขในงบการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.805

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านการสอบบัญชีด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ

ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
1. ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีการตรวจสอบบัญชี อย่างละเอียดรอบคอบ มีความระมัดระวังในการปฏิบัติงาน มี Soft Skills สามารถในการใช้ดุลยพินิจและความสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ	4.48	0.602	มาก	3
2. ทีมสอบบัญชีขององค์กรสามารถสื่อสารกับทีมบัญชี เพื่อให้การดำเนินงานมีความราบรื่นได้เป็นอย่างดี	4.58	0.551	มากที่สุด	1
3. ทีมสอบบัญชีขององค์กรสามารถให้คำปรึกษาและ ให้คำแนะนำได้อย่างถูกต้องตามหลักของมาตรฐานบัญชีและภาษีอากร	4.46	0.499	มาก	4
4. ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการตรวจสอบบัญชี เช่น ใช้ Programs run สุ่ม เอกสาร โปรแกรมที่ใช้ตรวจสอบข้อมูล Big Data มีการใช้สูตร Excel มาช่วยเพื่อให้งานมีความรวดเร็วยิ่งขึ้น	4.39	0.558	มาก	5

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ (ต่อ)

ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
5. ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีการวางแผนงาน และ มีการจัดการงานอย่างเป็นระบบ สามารถปฏิบัติงาน ให้สำเร็จทันตามระยะเวลาที่กำหนด	4.51	0.514	มากที่สุด	2
รวม	4.49	0.494	มาก	

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 ทีมสอบบัญชีขององค์กรสามารถสื่อสารกับทีมบัญชีเพื่อให้การดำเนินงานมีความราบรื่นได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.551 ลำดับที่ 2 ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีการวางแผนงาน และมีการจัดการงานอย่างเป็นระบบ สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จทันตามระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.514 และอีก 3 ข้ออยู่ในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 3 ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีการตรวจสอบบัญชี อย่างละเอียดรอบคอบ มีความระมัดระวังในการปฏิบัติงาน มี Soft Skills สามารถในการใช้ดุลยพินิจและความสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.602 ลำดับที่ 4 ทีมสอบบัญชีขององค์กรสามารถให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำได้อย่างถูกต้องตามหลักของมาตรฐานบัญชี และภาษีอากร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.499 และลำดับที่ 5 ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการตรวจสอบบัญชี เช่น ใช้ Programs run สุ่มเอกสาร โปรแกรมที่ใช้ตรวจสอบข้อมูล Big Data มีการใช้สูตร Excel มาช่วยเพื่อให้งานมีความรวดเร็วยิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.558

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ

ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
1. ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเที่ยงธรรม สามารถแสดงความคิดเห็นในรายงาน การสอบบัญชีได้อย่างอิสระ ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลใด ๆ	4.69	0.485	มากที่สุด	2

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านการสอบบัญชีด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ (ต่อ)

ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
2. ทีมสอบบัญชีขององค์กรไม่มีการตกแต่งตัวเลขทางการเงิน เนื่องจากได้รับคำสั่งจากฝ่ายบริหาร หรือไม่มีส่วนได้เสียในกิจการที่ตนสอบบัญชี	4.72	0.449	มากที่สุด	1
3. ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีความเอาใจใส่ มีความรับผิดชอบและรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงานสอบบัญชีเป็นอย่างดี	4.68	0.480	มากที่สุด	3
4. ทีมสอบบัญชีขององค์กรไม่นำเอาข้อมูลภายในที่เป็นความลับของบริษัทไปเผยแพร่ต่อบุคคลหรือกิจการอื่น	4.68	0.466	มากที่สุด	3
5. ทีมสอบบัญชีขององค์กรอยู่มีความโปร่งใส ไม่ปกปิดหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญของงบการเงินที่ตนลงลายมือชื่อแสดงความเห็น	4.64	0.482	มากที่สุด	4
รวม	4.68	0.455	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพโดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 ทีมสอบบัญชีขององค์กรไม่มีการตกแต่งตัวเลขทางการเงิน เนื่องจากได้รับคำสั่งจากฝ่ายบริหาร หรือไม่มีส่วนได้เสียในกิจการที่ตนสอบบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.449 ลำดับที่ 2 ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีความซื่อสัตย์สุจริตมีความเที่ยงธรรม สามารถแสดงความเห็นในรายงานการสอบบัญชีได้อย่างอิสระ ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลใด ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.485 ลำดับที่ 3 มี 2 ข้อที่ค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีความเอาใจใส่ มีความรับผิดชอบและรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงานสอบบัญชีเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.480 และทีมสอบบัญชีขององค์กรไม่นำเอาข้อมูลภายในที่เป็นความลับของบริษัทไปเผยแพร่ต่อบุคคลหรือกิจการอื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.466 และลำดับที่ 4 ทีมสอบบัญชีขององค์กรอยู่มีความโปร่งใส ไม่ปกปิดหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญของงบการเงินที่ตนลงลายมือชื่อแสดงความเห็น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.482

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน

ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.65	0.463	มากที่สุด	1
ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร	4.49	0.535	มาก	3
ด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ	4.62	0.491	มากที่สุด	2
รวม	4.59	0.481	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการบริหารความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.463 ลำดับที่ 2 ด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.491 และอีก 1 ด้านอยู่ในระดับมาก คือ ลำดับที่ 3 ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.535

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านการบริหารความเสี่ยง

ด้านการบริหารความเสี่ยง	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
1. องค์กรมีทีมตรวจสอบภายใน มีการบริหารความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ เช่น มีการประเมินความเสี่ยงทางการเงิน ความเสี่ยงเกี่ยวกับโรคระบาดต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกับการดำเนินธุรกิจ	4.68	0.469	มากที่สุด	1
2. องค์กรมีการติดตามและประเมินผลความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น เช่น การให้มีการนำส่งรายงานการติดตามความเสี่ยงทุกเดือนหรือรายไตรมาส	4.67	0.471	มากที่สุด	2
3. องค์กรมีระเบียบวิธีการจัดการและแก้ไขความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรได้อย่างทันถ่วงที มีการจัดลำดับความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อระดับมากที่สุดถึงระดับน้อย	4.60	0.497	มากที่สุด	3
รวม	4.65	0.463	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านการบริหารความเสี่ยง โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และเมื่อ

พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 องค์กร มีทีมตรวจสอบภายใน มีการบริหารความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ เช่น มีการประเมินความเสี่ยงทางการเงิน ความเสี่ยงเกี่ยวกับโรคระบาดต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกับการดำเนินธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.469 ลำดับที่ 2 องค์กรมีการติดตามและประเมินผลความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น เช่น การให้มีการนำส่งรายงานการติดตามความเสี่ยงทุกเดือนหรือรายไตรมาส มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.471 และลำดับที่ 3 องค์กรมีระเบียบวิธีการจัดการและแก้ไขความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรได้อย่างทันถ่วงที มีการจัดลำดับความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อจากระดับมากที่สุดถึงระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.497

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร

ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
1. องค์กรมีการจัดโครงสร้างองค์กรที่ดี และมีความเหมาะสมกับประเภท และขนาดธุรกิจ เช่น มีการแบ่งแยกงานตามฝ่าย/แผนกต่างๆ อย่างชัดเจน	4.61	0.509	มากที่สุด	1
2. องค์กรมีการกำหนดนโยบาย เป้าหมายขององค์กรที่ชัดเจน และมีการสื่อสารให้พนักงานในองค์กรทราบอย่างทั่วถึง	4.49	0.551	มาก	2
3. องค์กรมีการกำหนด Authorize Matrix กำหนดผู้จัดทำ ผู้ตรวจสอบ ผู้อนุมัติ ในเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในทางบัญชีอย่างชัดเจน	4.38	0.648	มาก	3
รวม	4.49	0.535	มาก	

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ลำดับที่ 1 องค์กรมีการจัดโครงสร้างองค์กรที่ดี และมีความเหมาะสมกับประเภท และขนาดธุรกิจ เช่น มีการแบ่งแยกงานตามฝ่าย/แผนกต่างๆ อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.509 และอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 2 องค์กรมีการกำหนดนโยบาย เป้าหมายขององค์กร ที่ชัดเจนและมีการสื่อสารให้พนักงานในองค์กรทราบอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.551 และลำดับที่ 3 องค์กรมีการกำหนด Authorize Matrix กำหนด

ผู้จัดทำ ผู้ตรวจสอบ ผู้อนุมัติ ในเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในทางบัญชีอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.648

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ

ด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
1. องค์กรมีการทำงานอย่างเป็นระบบ มีระเบียบคู่มือ การปฏิบัติงาน มีการกำหนดขั้นตอนรายละเอียดงาน กำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน	4.63	0.515	มากที่สุด	1
2. องค์กรมีการออกกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ และแจ้งให้พนักงานในองค์กรทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างทั่วถึง	4.63	0.489	มากที่สุด	1
3. องค์กรมีการกำหนดโทษกับผู้ปฏิบัติงานไม่ตรงตามขั้นตอนที่ได้มีการกำหนดไว้ เช่น มีการเบิกสินค้า แต่ไม่ทำใบเบิกสินค้า ไม่มีลายเซ็นผู้อนุมัติ หรือพนักงานที่ทุจริตยกยอกทรัพย์สินขององค์กรไปใช้ส่วนตัว	4.58	0.513	มากที่สุด	2
รวม	4.62	0.491	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 มี 2 ข้อที่ค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ องค์กรมีการทำงานอย่างเป็นระบบ มีระเบียบคู่มือการปฏิบัติงาน มีการกำหนดขั้นตอนรายละเอียดงาน กำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.515 และองค์กรมีการออกกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ และแจ้งให้พนักงานในองค์กรทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.489 และลำดับที่ 2 องค์กรมีการกำหนดโทษกับผู้ปฏิบัติงานไม่ตรงตามขั้นตอนที่ได้มีการกำหนดไว้ เช่น มีการเบิกสินค้า แต่ไม่ทำใบเบิกสินค้า ไม่มีลายเซ็นผู้อนุมัติ หรือพนักงานที่ทุจริตยกยอกทรัพย์สินขององค์กรไปใช้ส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.513

3. การวิเคราะห์คุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี

การวิเคราะห์คุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ได้แก่ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ด้านการเปรียบเทียบกันได้ ด้านการพิสูจน์ยืนยันได้ ด้านความทันเวลา และด้านความเข้าใจได้ แสดงผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี

คุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	4.44	0.512	มาก	4
ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม	4.33	0.557	มาก	6
ด้านการเปรียบเทียบกันได้	4.68	0.437	มากที่สุด	3
ด้านการพิสูจน์ยืนยันได้	4.74	0.428	มากที่สุด	1
ด้านความทันเวลา	4.72	0.407	มากที่สุด	2
ด้านความเข้าใจได้	4.38	0.586	มาก	5
รวม	4.55	0.460	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.21 พบว่า คุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการพิสูจน์ยืนยันได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.428 ลำดับที่ 2 ด้านความทันเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.407 ลำดับที่ 3 ด้านการเปรียบเทียบกันได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.437 และอีก 3 ด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 4 ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.512 ลำดับที่ 5 ด้านความเข้าใจได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.586 และลำดับที่ 6 ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.557

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
1. ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำมีความถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์	4.66	0.474	มากที่สุด	1
2. ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ สามารถใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.19	0.642	มาก	3
3. ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำเป็นข้อมูลที่ใช้ประกอบการเงิน สามารถใช้ประเมินผลการดำเนินงานในอดีตจนถึง ปัจจุบันได้	4.45	0.577	มาก	2

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (ต่อ)

ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
4. ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำสามารถนำไปพยากรณ์ ใช้ในการวางแผนในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.45	0.566	มาก	2
รวม	4.44	0.512	มาก	

จากตารางที่ 4.22 พบว่า คุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ลำดับที่ 1 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำมีความถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.474 และอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 2 มี 2 ข้อ ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำเป็นข้อมูลที่ใช้ข้อมูลของผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินผลการดำเนินงานในอดีตจนถึงปัจจุบันได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.577 และข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำสามารถนำไปพยากรณ์ใช้ในการวางแผนในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.566 และลำดับที่ 3 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ สามารถใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.624

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม

ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
1. ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำเป็นข้อมูลเพื่อการแสดงรายการ และเหตุการณ์ทางบัญชีได้อย่างน่าเชื่อถือ ปราศจากอคติ ความลำเอียง มีความเป็นกลางที่ไม่เอนเอียง	4.23	0.734	มาก	2
2. ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ แสดงข้อมูลที่ครบถ้วน และเป็นข้อมูลที่จำเป็นสำหรับผู้ใช้งบการเงิน	4.22	0.628	มาก	3
3. ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ เป็นข้อมูลที่ปราศจากข้อผิดพลาด มีการสอบทานอย่างระมัดระวังและรอบคอบ	4.04	0.693	มาก	4
4. ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ ไม่มีการตกแต่งตัวเลขหรือปิดบังรายการที่เป็นสาระสำคัญ	4.83	0.376	มากที่สุด	1
รวม	4.33	0.557	มาก	

จากตารางที่ 4.23 พบว่า คุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ลำดับที่ 1 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ ไม่มีการตกแต่งตัวตัวเลขหรือปิดบังรายการที่เป็นสาระสำคัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.83 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.376 และอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 2 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำเป็นข้อมูลที่มีการแสดงรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีได้อย่างน่าเชื่อถือ ปราศจากอคติ ความลำเอียง มีความเป็นกลางที่ไม่เอนเอียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.734 ลำดับที่ 3 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ แสดงข้อมูลที่ครบถ้วน และเป็นข้อมูลที่จำเป็นสำหรับผู้ใช้งบการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.628 และลำดับที่ 4 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ ไม่มีการตกแต่งตัวตัวเลขหรือปิดบังรายการที่เป็นสาระสำคัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.693

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ด้านการเปรียบเทียบกันได้

ด้านการเปรียบเทียบกันได้	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
1. ข้อมูลในงบการเงินท่านจัดทำ เป็นข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบได้กับกิจการอื่นหรือกิจการประเภทเดียวกันได้	4.54	0.561	มากที่สุด	3
2. ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ เป็นข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบได้ในรอบระยะเวลาที่ต่างกัน	4.85	0.355	มากที่สุด	1
3. ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ เป็นข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบได้กับกิจการที่การขายสินค้าประเภทเดียวกัน	4.54	0.600	มากที่สุด	3
4. ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ เป็นข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบได้แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการทางบัญชีในรอบระยะเวลานั้น	4.78	0.435	มากที่สุด	2
รวม	4.68	0.437	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.24 พบว่า คุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ด้าน การเปรียบเทียบกันได้ โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ เป็นข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบได้ในรอบระยะเวลาที่ต่างกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.85 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.355 ลำดับที่ 2 ข้อมูลในงบการเงิน ที่

จัดทำเป็นข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบ ได้แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการทางบัญชีในรอบระยะเวลา นั้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.435 ลำดับที่ 3 มี 2 ข้อ ที่ค่าเฉลี่ย เท่ากัน คือ ข้อมูลในงบการเงินท่านจัดทำ เป็นข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบกับกิจการอื่นหรือกิจการ ประเภทเดียวกันได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.561 และข้อมูลในงบ การเงินที่จัดทำเป็นข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบได้กับกิจการที่การขายสินค้าประเภทเดียวกันมี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.600

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คุณภาพของงบการเงินจาก มุมมองของนักบัญชี ด้านการพิสูจน์ยืนยันได้

ด้านการพิสูจน์ยืนยันได้	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
1. ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ สามารถพิสูจน์ยืนยันได้ เช่น พิสูจน์ยอดคงเหลือของเงินสด จากรายงานการตรวจนับ เงินสด พิสูจน์ยอดคงเหลือของสินค้า จากรายงานการตรวจ นับสินค้า	4.82	0.385	มากที่สุด	1
2. ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ มีเอกสารหลักฐานประกอบ อย่างถูกต้องและครบถ้วน	4.76	0.433	มากที่สุด	2
3. ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ มีรายละเอียดและหมายเหตุ ประกอบงบการเงินที่มีความถูกต้องครบถ้วนในส่วนที่มี สาระสำคัญในรายการที่ต้องแสดง	4.71	0.481	มากที่สุด	3
4. ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ สามารถพิสูจน์ยืนยันได้จาก การคำนวณ เช่น การคำนวณหาต้นทุนสินค้าที่ขาย	4.66	0.532	มากที่สุด	4
รวม	4.74	0.428	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.25 พบว่า คุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ด้านการ พิสูจน์ ยืนยันได้ โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.74 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ สามารถพิสูจน์ยืนยันได้ เช่น พิสูจน์ยอดคงเหลือของเงินสด จากรายงาน การตรวจนับเงินสด พิสูจน์ยอดคงเหลือของสินค้า จากรายงานการตรวจนับสินค้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.385 ลำดับที่ 2 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ มีเอกสาร หลักฐานประกอบ อย่างถูกต้องและครบถ้วน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.433 ลำดับที่ 3 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ มีรายละเอียดและหมายเหตุประกอบงบการเงิน

ที่มีความถูกต้องครบถ้วนในส่วนที่มีสาระสำคัญในรายการที่ต้องแสดง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.481 และลำดับที่ 4 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ สามารถพิสูจน์ยืนยัน ได้จากการคำนวณ เช่น การคำนวณหาต้นทุนสินค้าที่ขาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 0.428

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คุณภาพของงบการเงินจาก มุมมองของนักบัญชี ด้านความทันเวลา

ด้านความทันเวลา	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
1. สามารถจัดทำงบการเงินเสร็จตามกำหนด ทันตาม กำหนดที่ผู้สอบบัญชีเข้าตรวจ และตามท้องกรของท่าน ได้กำหนดไว้	4.64	0.514	มากที่สุด	3
2. มีการนำเสนอข้อมูลในงบการเงินต่อผู้บริหารหรือ ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจในช่วงเวลาที่ เหมาะสมและทันการณ์	4.58	0.590	มากที่สุด	4
3. สามารถบริหารจัดการในการจัดทำงบการเงินได้ สามารถนำส่งงบการเงินกับทาง ก.ล.ต. และกรมพัฒนา ธุรกิจการค้าได้ทันตามกำหนดเวลา	4.95	0.209	มากที่สุด	1
4. สามารถรับรู้รายการตามรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิด เหตุการณ์นั้นได้อย่างครบถ้วน	4.71	0.476	มากที่สุด	2
รวม	4.72	0.407	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.26 พบว่า คุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ด้านความ ทันเวลา โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 สามารถบริหารจัดการในการจัดทำงบการเงินได้ สามารถนำส่งงบการเงินกับทาง ก.ล.ต. และกรม พัฒนาธุรกิจการค้าได้ทันตามกำหนดเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.95 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.209 ลำดับที่ 2 สามารถรับรู้รายการตามรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดเหตุการณ์นั้นได้อย่างครบถ้วน มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.476 ลำดับที่ 3 สามารถจัดทำงบการเงิน เสร็จตามกำหนด ทันตามกำหนดที่ผู้สอบบัญชีเข้าตรวจ และตามท้องกรของท่านได้กำหนดไว้ มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.541 และลำดับที่ 4 มีการนำเสนอข้อมูล

ในงบการเงินต่อผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจในช่วงเวลาที่เหมาะสมและทันการณืมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.590

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ด้านความเข้าใจได้

ด้านความเข้าใจได้	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	ลำดับ
1. ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ มีการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจนและกระชับ	4.27	0.699	มาก	4
2. ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ มีข้อมูลที่ไม่มีความซับซ้อนและง่ายต่อความเข้าใจ ไม่ทำให้เกิดความเข้าใจผิด	4.29	0.667	มาก	3
3. ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ มีการจัดประเภทรายงานในงบการเงินอย่างถูกต้อง เช่น ค่าแรงงานช่างซ่อมรถยนต์ จัดประเภทอยู่ในต้นทุนการบริการ	4.51	0.557	มากที่สุด	1
4. ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ มีการเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องและชัดเจน	4.44	0.571	มาก	2
รวม	4.38	0.586	มาก	

จากตารางที่ 4.27 พบว่า คุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ด้านความเข้าใจได้ โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ลำดับที่ 1 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ มีการจัดประเภทรายงานในงบการเงินอย่างถูกต้อง เช่น ค่าแรงงานช่างซ่อมรถยนต์ จัดประเภทอยู่ในต้นทุนการบริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.557 และอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 2 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ มีการเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องและชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.571 ลำดับที่ 3 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ มีข้อมูลที่ไม่มีความซับซ้อนและง่ายต่อความเข้าใจ ไม่ทำให้เกิดความเข้าใจผิด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.667 และลำดับที่ 4 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ มีการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจนและกระชับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.699

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson correlation Analysis)

ในเบื้องต้นจะทำการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษา เพื่อป้องกันการเกิด Multicollinearity คือ การมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระมากกว่า 2 ตัว ซึ่งการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่สูง อาจส่งผลให้สมการตัวแบบที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรตาม มีความคลาดเคลื่อน ดังนั้นจึงต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ

1. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้าน ผู้ทำบัญชีและคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านผู้ทำบัญชีและคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี

ตัวแปร	Knowledge	Skill	Ethics	Y
Knowledge	1	.944**	.798**	.851**
Skill		1	.858**	.916**
Ethics			1	.966**
Y				1

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

สัมพันธ์กันสูง $r \geq 0.80$ หรือ $r \leq -0.80$, สัมพันธ์กันปานกลาง $0.50 < r < 0.80$ หรือ $-0.80 < r < -0.50$, สัมพันธ์กันต่ำ $-0.50 \leq r \leq 0.50$

จากตารางที่ 4.28 พบว่า การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านผู้ทำบัญชีและคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน

ด้านความรู้ความสามารถ (Knowledge) มีความสัมพันธ์แบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ (Skill) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.944

ด้านความรู้ความสามารถ (Knowledge) มีความสัมพันธ์กับด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.798

ด้านความรู้ความสามารถ (Knowledge) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี (Y) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.851

ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ (Skill) มีความสัมพันธ์กับด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.858

ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ (Skill) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี (Y) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.916

ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี (Y) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.966

จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ พบว่า มีตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กันสูง เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่าง อยู่ในช่วงระหว่าง 0.798-0.966 ซึ่งมากกว่า 0.80 หมายความว่าเกิดปัญหา Multicollinearity และได้ทำการแก้ไขด้วยวิธี ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เนื่องจากวิธีดังกล่าวเป็นการเลือกตัวแปรอิสระเข้าไปในสมการถดถอยพหุคูณที่ดีที่สุด โดยการนำตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญออกจากสมการถดถอย จนไม่เกิดปัญหา Multicollinearity

2. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี

ตารางที่ 4.29 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี

ตัวแปร	Software	IT	Y
Software	1	.932**	.913**
IT		1	.966**
Y			1

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

สัมพันธ์กันสูง $r \geq 0.80$ หรือ $r \leq -0.80$, สัมพันธ์กันปานกลาง $0.50 < r < 0.80$ หรือ $-0.80 < r < -0.5$, สัมพันธ์กันต่ำ $-0.50 \leq r \leq 0.50$

จากตารางที่ 4.29 พบว่า การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน

ด้านโปรแกรมบัญชี (Software) มีความสัมพันธ์แบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.932

ด้านโปรแกรมบัญชี (Software) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี (Y) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.913

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี (Y) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.966

จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ พบว่า มีตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กันสูง เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่าง อยู่ในช่วงระหว่าง 0.913 - 0.966 ซึ่งมากกว่า 0.80 หมายความว่าเกิดปัญหา Multicollinearity และได้ทำการแก้ไขด้วยวิธี ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เนื่องจากวิธีดังกล่าวเป็นการเลือกตัวแปรอิสระเข้าไปในสมการถดถอยพหุคูณที่ดีที่สุด

3. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการสอบบัญชีและคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านการสอบบัญชีและคุณภาพของ งบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี

ตัวแปร	Knowledge	Skill	Ethics	Y
Knowledge	1	.881**	.948**	.945**
Skill		1	.793**	.919**
Ethics			1	.889**
Y				1

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

สัมพันธ์กันสูง $r \geq 0.80$ หรือ $r \leq -0.80$, สัมพันธ์กันปานกลาง $0.50 < r < 0.80$ หรือ $-0.80 < r < -0.50$, สัมพันธ์กันต่ำ $-0.50 \leq r \leq 0.50$

จากตารางที่ 4.30 พบว่า การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านการสอบบัญชีและคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน

ด้านความรู้ความสามารถ (Knowledge) มีความสัมพันธ์แบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ (Skill) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.881

ด้านความรู้ความสามารถ (Knowledge) มีความสัมพันธ์กับด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.948

ด้านความรู้ความสามารถ (Knowledge) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี (Y) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.945

ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ (Skill) มีความสัมพันธ์กับด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.793

ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ (Skill) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี (Y) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.919

ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี (Y) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.889

จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ พบว่า มีตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กันสูง เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่าง อยู่ในช่วงระหว่าง 0.793-0.966 ซึ่งมากกว่า 0.80 หมายความว่าเกิดปัญหา Multicollinearity และได้ทำการแก้ไขด้วยวิธี ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เนื่องจากวิธีดังกล่าวเป็นการเลือกตัวแปรอิสระเข้าไปในสมการถดถอยพหุคูณที่ดีที่สุด

4. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้าน การควบคุมภายในและคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี

ตารางที่ 4.31 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านการควบคุมภายในและคุณภาพของ งบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี

ตัวแปร	Risk	Organization	Rules	Y
Risk	1	.866**	.966**	.882**
Organization		1	.907**	.946**
Rules			1	.899**
Y				1

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

สัมพันธ์กันสูง $r \geq 0.80$ หรือ $r \leq -0.80$, สัมพันธ์กันปานกลาง $0.50 < r < 0.80$ หรือ $-0.80 < r < -0.5$, สัมพันธ์กันต่ำ $-0.50 \leq r \leq 0.50$

จากตารางที่ 4.31 พบว่า การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านการควบคุมภายในและคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน

ด้านการบริหารความเสี่ยง (Risk) มีความสัมพันธ์แบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับด้านการจัดโครงสร้างองค์กร (Organization) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.866

ด้านการบริหารความเสี่ยง (Risk) มีความสัมพันธ์กับด้านกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ (Rules) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.966

ด้านการบริหารความเสี่ยง (Risk) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี (Y) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.882

ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร (Organization) มีความสัมพันธ์กับด้านกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ (Rules) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.907

ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร (Organization) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี (Y) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.946

ด้านกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ (Rules) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี (Y) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.899

จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ พบว่า มีตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กันสูง เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่าง อยู่ในช่วงระหว่าง 0.866-0.966 ซึ่งมากกว่า 0.80 หมายความว่าเกิดปัญหา Multicollinearity และได้ทำการแก้ไขด้วยวิธี ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เนื่องจากวิธีดังกล่าวเป็นการเลือกตัวแปรอิสระเข้าไปในสมการถดถอยพหุคูณที่ดีที่สุด

การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน (Internal Control) เพื่อทดสอบสมมติฐาน แสดงผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

ตารางที่ 4.32 แสดงผลการวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เมื่อเพิ่มปัจจัยทีละตัว

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Sig.
1 Ethics	.966	0.933	0.933	0.11917	0.000**
2 Ethics, Skill	.981	0.962	0.962	0.08999	0.000**

** significant at the 0.01 level (2-tailed).

จากตารางที่ 4.31 ผลการวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อค้นปัจจัยด้านผู้ทำบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 จากตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร ได้แก่ด้านความรู้ความสามารถ (Knowledge) ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ (Skill) และด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) พบว่า

มีปัจจัยที่ทดสอบแล้วพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ทั้งหมด 2 ปัจจัย ได้แก่ ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ (Skill) ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) ซึ่งสามารถนำมาอธิบาย ดังนี้

โมเดล ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) สามารถพยากรณ์ได้ว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยหรืออำนาจพยากรณ์เท่ากับ 0.933 ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ร้อยละ 93.30 เมื่อเพิ่มตัวแปรทีละตัว เพื่อหาค่าพยากรณ์ที่ดีที่สุด เป็นดังนี้

โมเดล 2 เมื่อเพิ่มด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ (Skill) ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยหรืออำนาจพยากรณ์เท่ากับ 0.962 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ร้อยละ 96.20

ส่วนด้านความรู้ความสามารถ (Knowledge) ถึงตัดออกจากสมการ เนื่องจากทดสอบความแตกต่างแล้วพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่า Sig เท่ากับ 0.152

ตารางที่ 4.33 การวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) โดยแสดงแต่ละปัจจัยด้านผู้ทำบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี

ตัวแปรอิสระ	b	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
(Constant)	0.700	0.054	12.992	0.000		
Skill X1	0.219	0.014	15.17	0.000**	0.263	3.802
Ethics X2	0.644	0.021	31.204	0.000**	0.263	3.802
R = .981		Adjusted R Square = .962		F = 33.666		
R Square = .962		Std. Error of the Estimate = .08999				

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ในการสร้างสมการพยากรณ์ ผู้วิจัยเลือก Model 2 มาใช้ในการค้นหาปัจจัยด้านผู้ทำบัญชีที่ดีที่สุดที่ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ (Skill) และด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) โดยสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 0.219 (X1) + 0.644 (X2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.014 (X1) + 0.021 (X2)$$

2. ผลการวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัลส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านโปรแกรมบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

ตารางที่ 4.34 แสดงผลการวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นต่อน (Stepwise multiple regression analysis) เมื่อเพิ่มปัจจัยทีละตัว

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Sig.
1 IT	.966	0.933	0.932	0.11953	0.000**
2 IT, Software	.966	0.934	0.934	0.11860	0.000**

** significant at the 0.01 level (2-tailed).

จากตารางที่ 4.34 ผลการวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นต่อน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อค้นปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 จากตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร ได้แก่ ด้านโปรแกรมบัญชี (Software) และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) พบว่า

มีปัจจัยที่ทดสอบแล้วพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ทั้งหมด 2 ปัจจัย ได้แก่ ด้านโปรแกรมบัญชี (Software) และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ซึ่งสามารถ นำมาอธิบาย ดังนี้

โมเดล 1 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) สามารถพยากรณ์ได้ว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยหรืออำนาจพยากรณ์เท่ากับ 0.932 ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ร้อยละ 93.20 เมื่อเพิ่มตัวแปรทีละตัว เพื่อหาค่าพยากรณ์ที่ดีที่สุด เป็นดังนี้

โมเดล 2 เมื่อเพิ่มด้านโปรแกรมบัญชี (Software) ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย หรืออำนาจพยากรณ์เท่ากับ 0.934 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ร้อยละ 93.40

ตารางที่ 4.35 การวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นต่อน (Stepwise multiple regression analysis) โดยแสดงแต่ละปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี

ตัวแปรอิสระ	b	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
(Constant)	1.663		33.794	0.000		
Software X1	0.059	0.098	2.397	0.017*	0.131	7.632
IT X2	0.622	0.875	21.444	0.000**	0.131	7.632

ตารางที่ 4.35 การวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) โดยแสดงแต่ละปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	b	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
R = .966		Adjusted R Square = .934		F = 42.418		
R Square = .934		Std. Error of the Estimate = . 11860				

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 4.35 พบว่า ในการสร้างสมการพยากรณ์ ผู้วิจัยเลือก Model 2 มาใช้ในการค้นหาปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่ดีที่สุดที่ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 มีจำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ ด้านโปรแกรมบัญชี (Software) และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) โดยสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 0.059 (X1) + 0.622 (X2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.098 (X1) + 0.875 (X2)$$

3. ผลการวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยด้านการสอบบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

สมมติฐานที่ 6 ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

สมมติฐานที่ 7 ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

สมมติฐานที่ 8 ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

ตารางที่ 4.36 แสดงผลการวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เมื่อเพิ่มปัจจัยทีละตัว

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Sig.
1 Knowledge	.945	0.892	0.892	0.15120	0.000**
2 Knowledge, Skill	.962	0.926	0.926	0.12540	0.000**
3. Knowledge, Skill, Ethics	.963	0.927	0.926	0.12477	0.000**

** significant at the 0.01 level (2-tailed).

จากตารางที่ 4.36 ผลการวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อค้นปัจจัยด้านการสอบบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 จากตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ (Knowledge) ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ (Skill) และ ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) พบว่า

มีปัจจัยที่ทดสอบแล้วพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ทั้งหมด 3 ปัจจัย ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ (Knowledge) ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ (Skill) และด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) ซึ่งสามารถนำมาอธิบาย ดังนี้

โมเดล 1 ด้านความรู้ความสามารถ (Knowledge) สามารถพยากรณ์ได้ว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยหรืออำนาจพยากรณ์เท่ากับ 0.892 ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ร้อยละ 89.20 เมื่อเพิ่มตัวแปรทีละตัว เพื่อหาค่าพยากรณ์ที่ดีที่สุด เป็นดังนี้

โมเดล 2 เมื่อเพิ่มด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ (Skill) ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยหรืออำนาจพยากรณ์เท่ากับ 0.926 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ร้อยละ 92.60

โมเดล 3 เมื่อเพิ่มด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย หรืออำนาจพยากรณ์เท่ากับ 0.926 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ร้อยละ 92.60

ตารางที่ 4.37 การวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) โดยแสดงแต่ละปัจจัยด้านการสอบบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี

ตัวแปรอิสระ	b	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
(Constant)	0.696		10.609	0.000		
Knowledge X1	0.497	0.601	18.198	0.000**	0.223	4.481
Skill X2	0.363	0.389	11.787	0.000**	0.223	4.481
R = .962		Adjusted R Square = .926		F = 19.545		
R Square = .926		Std. Error of the Estimate = . 12540				

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 4.37 พบว่า ในการสร้างสมการพยากรณ์ ผู้วิจัยเลือกโมเดล 2 มาใช้ เนื่องจาก Model 3 ตัวแปรด้านความรู้ความสามารถ (Knowledge) และด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) มีค่า VIF ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป และค่า tolerance เข้าใกล้ 0 แสดงว่าเกิดปัญหา multicollinearity ผู้วิจัยจึงเลือก Model 2 มาใช้ในการค้นหาปัจจัยด้านการสอบบัญชีที่ดีที่สุดที่ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ (Knowledge) และด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ (Skill) โดยสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 0.497 (X1) + 0.363 (X2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.601 (X1) + 0.389 (X2)$$

4. ผลการวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยด้านการควบคุมภายในส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

สมมติฐานที่ 9 ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านการบริหารความเสี่ยง ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

สมมติฐานที่ 10 ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ปัจจัยด้านการจัดโครงสร้างองค์กร ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

สมมติฐานที่ 11 ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

ตารางที่ 4.38 แสดงผลการวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เมื่อเพิ่มปัจจัยทีละตัว

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Sig.
1 Organization	.946	0.894	0.894	0.14981	0.000**
2 Organization, Risk	.954	0.910	0.910	0.13823	0.000**

** significant at the 0.01 level (2-tailed).

จากตารางที่ 4.38 ผลการวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อค้นปัจจัยด้านการควบคุมภายในส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 จากตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร ได้แก่ ด้านการการบริหารความเสี่ยง (Risk) ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร (Organization) และด้านกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ (Rules) พบว่า

มีปัจจัยที่ทดสอบแล้วพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ทั้งหมด 2 ปัจจัย ได้แก่ ด้านการการบริหารความเสี่ยง (Risk) และด้านการจัดโครงสร้างองค์กร (Organization) ซึ่งสามารถนำมาอธิบาย ดังนี้

โมเดล 1 ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร (Organization) สามารถพยากรณ์ได้ว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยหรืออำนาจพยากรณ์เท่ากับ 0.894 ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ร้อยละ 89.40 เมื่อเพิ่มตัวแปรทีละตัว เพื่อหาค่าพยากรณ์ที่ดีที่สุด เป็นดังนี้

โมเดล 2 เมื่อเพิ่มด้านการการบริหารความเสี่ยง (Risk) ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย หรืออำนาจพยากรณ์เท่ากับ 0.910 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ร้อยละ 91.00

ส่วนด้านกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ (Rules) ถึงตัดออกจากสมการ เนื่องจากทดสอบความแตกต่างแล้วพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่า Sig เท่ากับ 0.253

ตารางที่ 4.39 การวิเคราะห์ผลการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) โดยแสดงแต่ละปัจจัยด้านการควบคุมภายในส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี

ตัวแปรอิสระ	b	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
(Constant)	0.569		7.105	0.000		
Risk X1	0.252	0.253	7.356	0.000**	0.250	3.998
Organization X2	0.625	0.727	21.116	0.000**	0.250	3.998
R = .954		Adjusted R Square = .910		F = 37.421		
R Square = .910		Std. Error of the Estimate = .13823				

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 4.39 พบว่า ในการสร้างสมการพยากรณ์ ผู้วิจัยเลือก Model 2 มาใช้ในการค้นหาปัจจัยด้านการควบคุมภายในที่ดีที่สุดที่ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ ด้านการการบริหารความเสี่ยง (Risk) และด้านการจัดโครงสร้างองค์กร (Organization) โดยสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 0.252 (X1) + 0.625 (X2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.253 (X1) + 0.727 (X2)$$

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 4.40 ตารางสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

	สมมติฐาน	ผลการทดสอบ
1	ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ ส่งผลเชิงบวก ต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัท ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100	ไม่ยอมรับสมมติฐาน
2	ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100	ยอมรับสมมติฐาน
3	ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของ นักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100	ยอมรับสมมติฐาน
4	ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านโปรแกรมทางบัญชี ส่งผล เชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100	ยอมรับสมมติฐาน
5	ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100	ยอมรับสมมติฐาน
6	ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ ส่งผล เชิงบวก ต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100	ยอมรับสมมติฐาน
7	ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100	ยอมรับสมมติฐาน
8	ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100	ไม่ยอมรับสมมติฐาน

ตารางที่ 4.40 ตารางสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน (ต่อ)

	สมมติฐาน	ผลการทดสอบ
9	ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านการบริหารความเสี่ยง ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100	ยอมรับสมมติฐาน
10	ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100	ยอมรับสมมติฐาน
11	ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100	ไม่ยอมรับสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพของงบการเงิน ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงิน และใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยการวิเคราะห์ผลแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อจำกัดของการวิจัย
- 5.4 ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 284 คน คิดเป็นร้อยละ 92.81 และเพศชาย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 7.19 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 35 – 44 ปี จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 54.58 รองลงมา ได้แก่ อายุระหว่าง 45 - 54 ปี จำนวน 73 คนคิดเป็นร้อยละ 23.86 อายุต่ำกว่า 35 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 13.73 และอายุ 55 ปี ขึ้นไป จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 7.84 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 65.869 รองลงมา ได้แก่ วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาโท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.98 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 11 -15 ปี จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 49.67 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงาน 6 - 10 ปี จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 29.74 มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 12.75 และมีประสบการณ์ทำงาน 16 ปีขึ้นไป จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 7.84

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายบัญชี จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 78.76 รองลงมา ได้แก่ ผู้ช่วยผู้จัดการบัญชี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65 และพนักงานบัญชี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.59

2. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน

2.1 ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี (Accountant) โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ลำดับที่ 1 ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.487 และอีก 2 ด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 2 ด้านความรู้ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.488 และลำดับที่ 3 ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.698 โดยพิจารณาปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี เป็นรายด้าน พบว่า

1. ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และเมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ลำดับที่ 1 มีความรู้เกี่ยวกับประเภทของธุรกิจ ที่จัดทำบัญชี เป็นอย่างดี และทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.485 และอีก 4 ข้ออยู่ในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 2 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบัญชี ขั้นตอน และกระบวนการ ในการจัดทำบัญชี สามารถวางแผน และคำนวณภาษีต่าง ๆ ได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.581 ลำดับที่ 3 ศึกษาและ Update มาตรฐานบัญชีและมาตรฐานรายงานการทางการเงินที่มี การเปลี่ยนแปลงใหม่อย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.601 ลำดับที่ 4 วิเคราะห์งบการเงินและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.616 และ ลำดับที่ 5 มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ระบบ Cloud, AI และมีการปรับตัวให้ก้าวทันเทคโนโลยีสมัยใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.667

2. ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และเมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการกระจายหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับทีม มีแนวคิดและวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ ในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.573 ลำดับที่ 2 สามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงานให้แล้วเสร็จอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.814 ลำดับที่ 3 สามารถสื่อสาร

เจรจา และประสานงาน เพื่อให้การดำเนินงานมีความราบรื่นและสามารถจัดการความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.759 และลำดับที่ 4 เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่กว้างไกลสามารถแก้ ปัญหาและตัดสินใจ ในเรื่องสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.802

3. ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 มีความซื่อสัตย์สุจริตในการประกอบวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.88 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.323 ลำดับที่ 2 มีความรับผิดชอบ เอาใจใส่ในหน้าที่ และรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.533 ลำดับที่ 3 มีความเที่ยงธรรม ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่ได้ขึ้นอยู่กับอำนาจของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 ลำดับที่ 4 บันทึกบัญชีตามเอกสารหลักฐานที่มีอยู่จริง สามารถตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.622 และอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ ลำดับที่ 5 ไม่นำความลับของกิจการไปเผยแพร่ต่อบุคคลภายนอก เช่น นำข้อมูล ผลประกอบการของกิจการไปเผยแพร่ก่อนที่กิจการจะนำส่งงบการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.614

2.2 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.647 และลำดับที่ 2 ด้านโปรแกรมบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.757 โดยพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านโปรแกรมบัญชี โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 และเมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 โปรแกรมบัญชีที่ใช้งานสามารถเรียก รายงานที่สำคัญทางบัญชีได้อย่างครอบคลุม และมีการประมวลผลอย่างแม่นยำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.634 ลำดับที่ 2 โปรแกรมบัญชีที่ใช้งาน มีความสะดวก รวดเร็ว ใช้งานง่าย ช่วยให้ท่านทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.736 ลำดับที่ 3 โปรแกรมบัญชีที่ใช้งานมีระบบป้องกันการผ่านบัญชีที่ผิดพลาด มีระบบการแจ้งเตือน และสามารถสำรองข้อมูลได้อย่างรัดกุม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.822 ลำดับที่ 4 โปรแกรมบัญชีที่ใช้งานมีความเหมาะสมกับธุรกิจ

และมี Module การใช้งานตรงกับความต้องการตามประเภทของธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 และมี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.879 และลำดับที่ 5 โปรแกรมบัญชีที่ใช้งานมีฟังก์ชันการใช้งานที่ ทันสมัย สอดคล้องกับยุคดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.893

2. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมผู้ตอบ แบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และเมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อ พบว่า อยู่ในระดับ มากที่สุด 1 ข้อ คือ ลำดับที่ 1 องค์กรมีเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถเข้าถึง ได้ง่าย สามารถใช้งานได้ง่าย สะดวกรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.556 และอีก 4 ข้ออยู่ในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 2 องค์กรมีระบบป้องกันทาง เทคโนโลยี เช่น มีการใส่รหัสในการเข้า ถึงข้อมูลสำคัญ มีระบบการป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลใน องค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 และส่วนเบี่ยง เบนมาตรฐานเท่ากับ 0.540 ลำดับที่ 3 องค์กรมี เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น คอมพิวเตอร์ Notebook ที่เพียงพอกับขนาดธุรกิจและปริมาณของงาน ทางด้านบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.723 ลำดับที่ 4 องค์กรมี เทคโนโลยีที่มีความทันสมัย เช่น ระบบ Cloud, RPA มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 0.763 และลำดับที่ 5 องค์กรมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาช่วยในการจัดทำ รายงานต่างๆ เช่น การทำ Data Analysis ประมวลผลออกมาเป็นกราฟ, Dashboard มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.05 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.871

2.3 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านการสอบบัญชี (Auditing Factors) โดย ภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 และเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ลำดับที่ 1 ด้านการตระหนักถึง จรรยาบรรณวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.455 และอีก 2 ด้าน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 2 ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.494 และลำดับที่ 3 ด้านความรู้ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.557 โดยพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ปัจจัยด้านการสอบบัญชีด้านความรู้ความสามารถ โดยภาพรวม ผู้ตอบ แบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 และเมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีความรู้ใน มาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปมาตรฐานรายงานทางการเงิน และความรู้ทางภาษีอากร มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.480 ลำดับที่ 2 ทีมสอบบัญชีขององค์กร สามารถจัดทำงบการเงินได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐานการสอบบัญชีและสามารถวิเคราะห์รายการที่ สำคัญในงบการเงินได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.536 ลำดับที่ 3 มี 2 ข้อที่ค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรม การ

ประมวลผล และการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ในงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.538 และทีมสอบบัญชีขององค์กรเป็นบริษัทที่อยู่ใน Big 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.590 และอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ ลำดับที่ 4 ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีความรู้ในธุรกิจที่ตรวจสอบเป็นอย่างดี ทราบถึงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อตัวเลขในงบการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.805

2. ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 ทีมสอบบัญชีขององค์กรสามารถสื่อสารกับทีมบัญชีเพื่อให้การดำเนินงานมีความราบรื่นได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.551 ลำดับที่ 2 ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีการวางแผนงาน และมีการจัดการงานอย่างเป็นระบบ สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จทันตามระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.514 และอีก 3 ข้ออยู่ในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 3 ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีการตรวจสอบบัญชี อย่างละเอียดรอบคอบ มีความระมัดระวังในการปฏิบัติงาน มี Soft Skills สามารถในการใช้ดุลยพินิจและความสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.602 ลำดับที่ 4 ทีมสอบบัญชีขององค์กรสามารถให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำได้อย่างถูกต้องตามหลักของมาตรฐานบัญชีและภาษีอากร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.499 และลำดับที่ 5 ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการตรวจสอบบัญชี เช่น ใช้ Programs run สุ่มเอกสาร โปรแกรมที่ใช้ตรวจสอบข้อมูล Big Data มีการใช้สูตร Excel มาช่วยเพื่อให้งานมีความรวดเร็วยิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.558

3. ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพโดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 ทีมสอบบัญชีขององค์กรไม่มีการตกแต่งตัวเลขทางการเงิน เนื่องจากได้รับคำสั่งจากฝ่ายบริหาร หรือไม่มีส่วนได้เสียในกิจการที่ตนสอบบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.449 ลำดับที่ 2 ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีความซื่อสัตย์สุจริตมีความเที่ยงธรรม สามารถแสดงความเห็นในรายงานการสอบบัญชีได้อย่างอิสระ ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลใด ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.485 ลำดับที่ 3 มี 2 ข้อที่ค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ทีมสอบบัญชีขององค์กรมีความเอาใจใส่ มีความรับผิดชอบและรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงานสอบบัญชีเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.480 และทีมสอบบัญชีขององค์กรไม่นำเอาข้อมูลภายในที่เป็น

ความลับของบริษัทไปเผยแพร่ต่อบุคคลหรือกิจการอื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.466 และลำดับที่ 4 ทิมสอบบัญชีขององค์กรอยู่มีความโปร่งใส ไม่ปกปิดหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญของงบการเงินที่ตนลงลายมือชื่อแสดงความเห็น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.482

2.4 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านการควบคุมภายใน (Internal Control) โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการบริหารความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.463 ลำดับที่ 2 ด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.491 และอีก 1 ด้านอยู่ในระดับมาก คือ ลำดับที่ 3 ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.535 โดยพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านการบริหารความเสี่ยงโดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 องค์กรมีทีมตรวจสอบภายใน มีการบริหารความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ เช่น มีการประเมินความเสี่ยงทางการเงิน ความเสี่ยงเกี่ยวกับโรคระบาดต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกับการดำเนินธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.469 ลำดับที่ 2 องค์กรมีการติดตามและประเมินผลความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น เช่น การให้มีการนำส่งรายงานการติดตามความเสี่ยงทุกเดือนหรือรายไตรมาส มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.471 และลำดับที่ 3 องค์กรมีระเบียบวิธีการจัดการและแก้ไขความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรได้อย่างทันถ่วงที มีการจัดลำดับความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อระดับมากที่สุดถึงระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.497

2. ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านการจัดโครงสร้างองค์กรโดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ลำดับที่ 1 องค์กรมีการจัดโครงสร้างองค์กรที่ดี และมีความเหมาะสมกับประเภท และขนาดธุรกิจ เช่น มีการแบ่งแยกงานตามฝ่าย/แผนกต่างๆ อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.509 และอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 2 องค์กรมีการกำหนดนโยบาย เป้าหมายขององค์กรที่ชัดเจนและมีการสื่อสารให้พนักงานในองค์กรทราบอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.551 และลำดับที่ 3 องค์กรมีการกำหนด Authorize Matrix กำหนดผู้จัดทำ ผู้ตรวจสอบ

ผู้นุมัติ ในเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในทางบัญชีอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.648

3. ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 มี 2 ข้อที่ค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ องค์กรมีการทำงานอย่างเป็นระบบ มีระเบียบคู่มือการปฏิบัติงาน มีการกำหนดขั้นตอนรายละเอียดงาน กำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.515 และองค์กรมีการออกกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ และแจ้งให้พนักงานในองค์กรทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.489 และลำดับที่ 2 องค์กรมีการกำหนดโทษกับผู้ปฏิบัติงานไม่ตรงตามขั้นตอนที่ได้มีการกำหนดไว้ เช่น มีการเบิกสินค้า แต่ไม่ทำใบเบิกสินค้า ไม่มีลายเซ็นผู้นุมัติ หรือพนักงานที่ทุจริตยกยอกทรัพย์สินขององค์กรไปใช้ส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.513

3. สรุปผลการการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคุณภาพของงบการเงิน ได้แก่ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ด้านการเปรียบเทียบกันได้ ด้านการพิสูจน์ยืนยันได้ ด้านความทันเวลา และด้านความเข้าใจได้ โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการพิสูจน์ยืนยันได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.428 ลำดับที่ 2 ด้านความทันเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.407 ลำดับที่ 3 ด้านการเปรียบเทียบกันได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.437 และอีก 3 ด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 4 ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.512 ลำดับที่ 5 ด้านความเข้าใจได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.586 และลำดับที่ 6 ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.557 โดยพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. คุณภาพของงบการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ลำดับที่ 1 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำมีความถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.474 และอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 2 มี 2 ข้อ ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำเป็นข้อมูลที่ผู้ใช้งบการเงินสามารถใช้ประเมินผล การดำเนินงานในอดีตจนถึงปัจจุบันได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.577 และข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำสามารถนำไป

พยากรณ์ใช้ในการวางแผนในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.566 และลำดับที่ 3 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ สามารถใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.624

2. คุณภาพของงบการเงิน ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ลำดับที่ 1 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ ไม่มีการตกแต่งตัวเลขหรือปิดบังรายการที่เป็นสาระสำคัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.83 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.376 และอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 2 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำเป็นข้อมูลที่มีการแสดงรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีได้อย่างน่าเชื่อถือ ปราศจากอคติ ความลำเอียง ความเป็นกลางที่ไม่เอนเอียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.734 ลำดับที่ 3 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ แสดงข้อมูลที่ครบถ้วน และเป็นข้อมูลที่จำเป็นสำหรับผู้ใช้งบการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.628 และลำดับที่ 4 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ ไม่มีการตกแต่งตัวเลขหรือปิดบังรายการที่เป็นสาระสำคัญมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.693

3. คุณภาพของงบการเงิน ด้านการเปรียบเทียบกันได้ โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ เป็นข้อมูลที่ที่สามารถเปรียบเทียบ ได้ในรอบระยะเวลาที่ต่างกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.85 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.355 ลำดับที่ 2 ข้อมูลในงบการเงิน ที่จัดทำเป็นข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบ ได้ แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการทางบัญชีในรอบระยะเวลานั้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.435 ลำดับที่ 3 มี 2 ข้อ ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ข้อมูลในงบการเงินท่านจัดทำ เป็นข้อมูลที่ที่สามารถเปรียบเทียบกับกิจการอื่นหรือกิจการประเภทเดียวกันได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.561 และข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำเป็นข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบได้กับกิจการที่การขายสินค้าประเภทเดียวกันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.600

4. คุณภาพของงบการเงิน ด้านการพิสูจน์ยืนยันได้ โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ สามารถพิสูจน์ยืนยันได้ เช่น พิสูจน์ยอดคงเหลือของเงินสด จากรายงานการตรวจนับเงินสด พิสูจน์ยอดคงเหลือของสินค้า จากรายงานการตรวจนับสินค้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ

0.385 ลำดับที่ 2 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ มีเอกสารหลักฐานประกอบ อย่างถูกต้องและครบถ้วน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.433 ลำดับที่ 3 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ มีรายละเอียดและหมายเหตุประกอบงบการเงินที่มีความถูกต้องครบถ้วนในส่วนที่มีสาระสำคัญ ในรายการที่ต้องแสดง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.481 และลำดับที่ 4 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ สามารถพิสูจน์ยืนยันได้จากการคำนวณ เช่น การคำนวณหาต้นทุนสินค้าที่ขาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.428

5. คุณภาพของงบการเงิน ด้านความทันเวลา โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 สามารถบริหารจัดการในการจัดทำงบการเงินได้ สามารถนำส่งงบการเงินกับทาง ก.ล.ต. และกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ทันตามกำหนดเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.95 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.209 ลำดับที่ 2 สามารถรับรู้รายการตามรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดเหตุการณ์นั้นได้อย่างครบถ้วน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.476 ลำดับที่ 3 สามารถจัดทำงบการเงินเสร็จตามกำหนด ทันตามกำหนดที่ผู้สอบบัญชีเข้าตรวจ และตามที่ตั้งใจของท่านได้กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.541 และลำดับที่ 4 มีการนำเสนอข้อมูลในงบการเงินต่อผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจในช่วงเวลาที่เหมาะสมและทันการณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.590

6. คุณภาพของงบการเงิน ด้านความเข้าใจได้ โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ลำดับที่ 1 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ มีการจัดประเภทรายงานในงบการเงินอย่างถูกต้อง เช่น ค่าแรงงานช่างซ่อมรถยนต์ จัดประเภทอยู่ในต้นทุนการบริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.557 และอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 2 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ มีการเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องและชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.571 ลำดับที่ 3 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ มีข้อมูลที่ไม่มีความซับซ้อนและง่ายต่อความเข้าใจ ไม่ทำให้เกิดความเข้าใจผิด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.667 และลำดับที่ 4 ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำ มีการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจนและกระชับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.699

4. ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson correlation Analysis)

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน สามารถวิเคราะห์ผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชีและคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี พบว่าความสัมพันธ์กันดังนี้

- ด้านความรู้ความสามารถ (Knowledge) มีความสัมพันธ์แบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ (Skill) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.944 มีความสัมพันธ์กับด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.798 มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี (Y) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.851

- ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ (Skill) มีความสัมพันธ์กับด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.858 มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี (Y) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.916

- ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี (Y) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.966

จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ พบว่า มีตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กันสูง เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่าง อยู่ในช่วงระหว่าง 0.798-0.966 ซึ่งมากกว่า 0.80 หมายความว่าเกิดปัญหา Multicollinearity และได้ทำการแก้ไขด้วยวิธี ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เนื่องจากวิธีดังกล่าวเป็นการเลือกตัวแปรอิสระเข้าไปในสมการถดถอยพหุคูณที่ดีที่สุด โดยการนำตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญออกจากสมการถดถอย จนไม่เกิดปัญหา Multicollinearity

2. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี พบว่า มีความสัมพันธ์กันดังนี้

- ด้านโปรแกรมบัญชี (Software) มีความสัมพันธ์แบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.932 มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี (Y) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.913

- ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี (Y) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.966

จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ พบว่า มีตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กันสูง เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่าง อยู่ในช่วงระหว่าง

0.913 - 0.966 ซึ่งมากกว่า 0.80 หมายความว่าเกิดปัญหา Multicollinearity และได้ทำการแก้ไขด้วยวิธี ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เนื่องจากวิธีดังกล่าวเป็นการเลือกตัวแปรอิสระเข้าไปในสมการถดถอยพหุคูณที่ดีที่สุด

3. ปัจจัยด้านการสอบบัญชีและคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี พบว่ามีความสัมพันธ์กันดังนี้

- ด้านความรู้ความสามารถ (Knowledge) มีความสัมพันธ์แบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ (Skill) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.881 มีความสัมพันธ์กับด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.948 มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี (Y) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.945

- ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ (Skill) มีความสัมพันธ์กับด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.793 มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี (Y) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.919

- ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี (Y) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.889

จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ พบว่า มีตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กันสูง เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่าง อยู่ในช่วงระหว่าง 0.793-0.966 ซึ่งมากกว่า 0.80 หมายความว่าเกิดปัญหา Multicollinearity และได้ทำการแก้ไขด้วยวิธี ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เนื่องจากวิธีดังกล่าวเป็นการเลือกตัวแปรอิสระเข้าไปในสมการถดถอยพหุคูณที่ดีที่สุด

4. ปัจจัยด้านการควบคุมภายในและคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี พบว่า มีความสัมพันธ์กันดังนี้

- ด้านการการบริหารความเสี่ยง (Risk) มีความสัมพันธ์แบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับการจัดโครงสร้างองค์กร (Organization) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.866 มีความสัมพันธ์กับด้านกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ (Rules) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.966 มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี (Y) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.882

- ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร (Organization) มีความสัมพันธ์กับด้านกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ (Rules) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.907 มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี (Y) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.946

- ด้านกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ (Rules) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี (Y) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ที่ 0.899

จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ พบว่า มีตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กันสูง เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่าง อยู่ในช่วงระหว่าง 0.866-0.966 ซึ่งมากกว่า 0.80 หมายความว่าเกิดปัญหา Multicollinearity และได้ทำการแก้ไขด้วยวิธี ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เนื่องจากวิธีดังกล่าวเป็นการเลือกตัวแปรอิสระเข้าไปในสมการถดถอยพหุคูณที่ดีที่สุด

5. สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 พบว่า ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ ไม่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 พบว่า ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 พบว่า ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านโปรแกรมทางบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านโปรแกรมทางบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน

สมมติฐานที่ 6 ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 พบว่า ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน

สมมติฐานที่ 7 ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 พบว่า ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน

สมมติฐานที่ 8 ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 พบว่า ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ ไม่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน

สมมติฐานที่ 9 ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านการบริหารความเสี่ยง ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 พบว่า ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านการบริหารความเสี่ยง ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน

สมมติฐานที่ 10 ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 พบว่า ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน

สมมติฐานที่ 11 ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน จากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 พบว่า ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ ไม่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน

การอภิปรายผล

จากผลการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชีส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินในมุมมองของนักบัญชี ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับการศึกษาของ พิสมัย ผิวอ่อน (2560) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกรุงเทพมหานคร พบว่าทักษะความรู้และด้านจรรยาบรรณมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความน่าเชื่อถือของการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงิน สอดคล้องกับงานวิจัย ของ ชนมันภา ทับพรหม (2562) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือ ของงบการเงินของธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในมุมมองของนักวิเคราะห์สินเชื่อ พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของงบการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้ประกอบการ ปัจจัยด้านระบบบัญชี ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี วนิดา เจริญแก้ว (2563) ได้ทำการศึกษาความรู้และทักษะวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ส่งผล

ต่อประสิทธิภาพ การจัดทำบัญชีในมุมมองของผู้ประกอบการบริษัทต่างชาติ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าความรู้ด้านธุรกิจองค์กรส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านการนำเสนองบการเงินที่ถูกต้องครบถ้วนอย่างมีนัยสำคัญ และทักษะวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านการนำเสนองบการเงินที่ถูกต้องครบถ้วน ทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการสื่อสารร่วมงานกับผู้อื่น ทักษะการพัฒนาตนเอง ทักษะด้านการสื่อสารและร่วมงานกับผู้อื่น ทักษะด้านความเป็นผู้นำ ส่งผลในเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านการนำเสนองบการเงินที่ถูกต้องครบถ้วน อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นผู้ทำบัญชีจึงควรพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ทั้งด้านความรู้ความสามารถ ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณ เพื่อให้เป็นนักบัญชีที่มีคุณภาพ เป็นมืออาชีพ มีคุณสมบัติครบถ้วน พร้อมในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้ได้มาซึ่งงบการเงินที่มีคุณภาพ

ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัลส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านโปรแกรมทางบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับการศึกษาของ วนิดา เจริญแก้ว (2563) พบว่าความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (โปรแกรมบัญชี) ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชี ด้านการนำเสนองบการเงินที่ถูกต้องครบถ้วนอย่างมีนัยสำคัญ ประสิทธิภาพของการจัดทำบัญชีดีขึ้นเมื่อใช้ระบบสารสนเทศ (โปรแกรมบัญชี) เข้ามาช่วยในการบันทึกข้อมูล ประมวลผล และระบบบัญชีสามารถออกรายงานเพื่อการนำเสนองบการเงินได้อย่างถูกต้อง ซึ่งก่อให้เกิดความมั่นใจในการใช้งบการเงินเพื่อการบริหารองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาดา ภูริพงศ์ (2565) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ของการปฏิบัติงานบัญชีกับคุณภาพรายงานการเงินของนักบัญชียุค Digital Disruption ธุรกิจโรงแรม จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่าความสามารถของระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อคุณภาพของงบการเงินโดยรวม โดยปัจจัยด้านความเป็นมืออาชีพ จรรยาบรรณทางวิชาชีพ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสื่อสาร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงิน และ วารินพรรณ สุรวงศ์ชัยวิช ยังพบว่า ปัจจัยการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จทางการบัญชี ด้านหน้าที่และความสามารถของ ซอฟต์แวร์มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิผลระบบบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย และ ณัฐวุฒิ ดันติ เศรษฐ์ ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินและประสิทธิผลในการตัดสินใจของ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ยังพบอีกว่าความสามารถของระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อคุณภาพของงบการเงินโดยรวม จะเห็นว่าในโลกธุรกิจปัจจุบันเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งโปรแกรมบัญชี และเทคโนโลยีสารสนเทศจึงถือเป็นเครื่องมือที่มีส่วนสำคัญ ในการขับเคลื่อนธุรกิจ รวมถึงเข้ามามีบทบาทในสายงานของนักบัญชี นักบัญชีจึงต้องมีการปรับตัวและมีการพัฒนาตนเองก้าวให้ทันเทคโนโลยีสมัยใหม่อยู่เสมอ เทคโนโลยีสมัยใหม่ อาทิเช่น Cloud, Big data, RPA, Blockchain, Data Analytics, Machine Learning ควร ฝึกฝนเรียนรู้เพื่อ

นำมาใช้ในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นการบันทึกบัญชี การประมวลผลออกมาเป็นรายงานต่างๆ รวมถึงงบการเงิน ได้อย่างรวดเร็วทันต่อการใช้งาน และให้ได้มาซึ่งงบการเงินที่มีคุณภาพ

ปัจจัยด้านการสอบบัญชีส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิไลวรรณ โพนศิริ (2562) พบว่า ความเป็นมืออาชีพด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด มีผลกระทบ เชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีโดยรวม และด้านความถูกต้อง และ จ้านงค์ จันทโชโต (2558) ได้ศึกษาคุณภาพของรายงานการเงินบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยผลจากงานวิจัยพบว่าคุณภาพการสอบบัญชี ส่งผลทางบวกต่อคุณภาพของรายงานการเงิน เพราะ ผู้สอบบัญชีต้องมีพื้นฐานความรู้และความเชี่ยวชาญทางด้านบัญชีและการสอบบัญชีเป็นพื้นฐานสำคัญ มีความเป็นมืออาชีพ ทำให้ผู้สอบบัญชีมีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน ทำให้ผลงานการตรวจสอบบัญชีมีความน่าเชื่อถือ และประสบผลสำเร็จในที่สุด ซึ่งการสอบบัญชีเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้ข้อมูลจากงบการเงินที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองเอาไว้ว่ามีความถูกต้องเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป รวมถึงทักษะความเป็นมืออาชีพร่วมกันด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่มีผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีโดยรวม ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความชัดเจน และด้านความสมบูรณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถพร ตันพิพัฒน์อารีย์ (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ความเป็นอิสระของกลุ่มผู้สอบบัญชี และการควบคุมคุณภาพของสำนักงานตรวจสอบบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนั้นจะเห็นได้ว่าปัจจัยด้านการสอบบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ(Knowledge) ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ (Skill) และด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน ดังนั้นการผู้สอบบัญชีจึงต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบบัญชี ทั้งความรู้ด้านบัญชีการเงิน ความรู้ด้านบัญชีบริหาร ความรู้ด้านมาตรฐานบัญชีและมาตรฐานรายงานทางการเงิน ความรู้ด้านภาษีอากร และมีความรู้ความเข้าใจด้านจัดทำและวิเคราะห์งบการเงิน และต้องมีทักษะในการประกอบวิชาชีพ ทั้งทักษะด้านการเป็นผู้นำ ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านวิชาชีพ ทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และทักษะด้านธุรกิจ และสิ่งที่ถือเป็นคุณสมบัติสำคัญของการสอบบัญชี คือการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ ในด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ ล้วนแต่เป็นสิ่งที่สำคัญในการสอบบัญชี เพื่อให้ได้งบการเงินที่มีคุณภาพ มีข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน มีความเป็นกลางสามารถเปิดเผยและตรวจสอบได้นั่นเอง

ปัจจัยด้านการควบคุมภายในส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัย ของ Ikrar Nusa Bangsa ซึ่งมีผลการวิจัยพบว่า การควบคุมภายในระบบควบคุมและระบบบัญชีการเงินมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อคุณภาพของงบการเงิน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรวิฑูมิ แดงสะอาด (2561) ที่ศึกษาผลกระทบของสมรรถนะของนักบัญชีที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนายคุณภาพของรายงานการเงินด้านความเข้าใจได้ คือ ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ทั้งนี้ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจของนักบัญชี เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเก็บและรวบรวมข้อมูลเพื่อให้หน่วยงานอื่นนำไปใช้ รวมถึงการวางแผนเชิงปฏิบัติการ การบริหารจัดการด้านบุคคล รวมถึงการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภาระหน้าที่การทำงาน และ Sarens (2009) ยังกล่าวว่า คุณภาพงานตรวจสอบ สอบภายในประกอบด้วยองค์ประกอบที่มีคุณภาพในการตรวจสอบ 2 ข้อ คือ 1) คุณลักษณะของคุณภาพการตรวจสอบในภาพรวม และ 2) คุณลักษณะของผู้ตรวจสอบแต่ละคน นอกจากนี้ควรจะตรวจสอบ เพื่อขยายขอบเขตคุณภาพการตรวจสอบภายในให้มีความสัมพันธ์กับ คุณภาพการควบคุมภายในและคุณภาพการจัดการความเสี่ยง ซึ่งเป็นมุมมองที่สำคัญ 2 ข้อ ในการกำกับ ในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานซึ่งกำหนดโดยสมาคมผู้ตรวจสอบภายในสากล ช่วยให้ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นในขณะที่ Smith, Michael and Michael (2009) พบว่าผู้ตรวจสอบภายในมีส่วนร่วมในกระบวนการเกี่ยวกับงบการเงินซึ่งมีความสำคัญทั้งในงานของผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี และงานวิจัยของ Pagachand Warr (2010) พบว่า องค์กรที่มีการปรับใช้การจัดการความเสี่ยงลดความผันผวนของกำไร ซึ่งลดความเสียหายที่จะก่อให้เกิดความสูญเสีย โดยให้บุคลากรในองค์กรตระหนักเห็นความสำคัญ ว่าการจัดการความเสี่ยงทำให้ผลการปฏิบัติงานดีขึ้น จะเห็นได้ว่าการควบคุมภายใน ทั้งในการบริหารความเสี่ยง การจัดโครงสร้างองค์กร ล้วนมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงิน คือนอกจากปัจจัยที่ดีในด้านการบุคลากรในองค์กรแล้ว การมีบริหารจัดการที่ดีในองค์กร มีการบริหารความเสี่ยง ย่อมทำให้องค์กรเกิดความเรียบร้อย มีระเบียบแบบแผน ส่งผลให้มีการบันทึกบัญชีได้อย่างครบถ้วน ทันเวลา และให้มาซึ่งงบการเงินที่มีคุณภาพ

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. ข้อจำกัดเกี่ยวกับขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างนี้ คือผู้ทำบัญชีที่ขึ้นทะเบียนผู้ทำบัญชีกับสภาวิชาชีพบัญชี ในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร อาจจะไม่สามารถใช้เป็นตัวแทนสำหรับทุกองค์กรในประเทศไทย จึงอาจไม่สามารถนำไปใช้อ้างอิงเป็นรายธุรกิจได้ รวมถึงการนำไปใช้อ้างอิงกับจังหวัด

หรือภูมิภาคอื่น รวมถึงปัจจัยภายนอกอื่น ๆ สภาพแวดล้อมทางบัญชี ที่มีส่วนสำคัญในการประกอบธุรกิจที่อาจจะมีผลเปลี่ยนแปลงได้

2. ข้อจำกัดและขอบเขตของระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ระหว่าง มกราคม - มิถุนายน 2566 อาจไม่สามารถนำไปใช้อ้างอิงในช่วงเวลาอื่นได้ เนื่องจากในแต่ละช่วงเวลาอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงของสภาพทางเศรษฐกิจ การปรับเปลี่ยนมาตรฐานทางการบัญชี รวมถึงปัจจัยภายนอกอื่น ๆ ที่อาจมีส่วนสำคัญในการประกอบธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการศึกษา

1.1 ผลการศึกษาวิจัยสนับสนุนว่าความรู้และทักษะวิชาชีพทางบัญชีของผู้ทำบัญชีส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 ช่วยสนับสนุนทฤษฎีการเรียนรู้ โดยทฤษฎีการเรียนรู้มีมุมมองว่า ปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้เกิดจาก ทักษะทางปัญญา ทักษะระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี กล่าวคือ ผู้ทำบัญชีต้องไม่หยุดการพัฒนาปรับปรุงตนเอง เสริมสร้างความรู้ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ทั้งความรู้เฉพาะด้านบัญชีที่เกี่ยวข้อง ความรู้ในธุรกิจองค์กร และเพิ่มศักยภาพด้านทักษะโดยเฉพาะทักษะด้านการสื่อสารร่วมงานกับผู้อื่น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะส่งผลผู้ทำบัญชีมีประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีมีคุณภาพและมีความน่าเชื่อถือ อีกทั้งงบการเงินที่ได้ยังมีคุณภาพ มีความถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นที่น่าเชื่อถือต่อผู้ใช้งบการเงิน

1.2 ผลการศึกษาวิจัยสนับสนุนให้ผู้ทำบัญชี ควรนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ และควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเอง ในด้านความรู้และทักษะวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย ความรู้ด้านบัญชีและภาษี ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ระบบบัญชี) ความรู้ด้านธุรกิจองค์กร ทักษะด้านการเป็นผู้นำ ทักษะด้านการสื่อสารร่วมงานกับผู้อื่น และทักษะด้านการพัฒนาตนเอง ซึ่งความรู้และทักษะทั้งหมดนี้มีความจำเป็นในวิชาชีพของผู้ทำบัญชี เพื่อเสริมสร้างความก้าวหน้า และความมั่นคง ทำให้ผู้ทำบัญชีเป็นที่ยอมรับในกลุ่มธุรกิจทุกประเภทและความต้องการของผู้ประกอบการในตลาดแรงงาน ทำให้วิชาชีพของบัญชีคงฐานะมากยิ่งขึ้น

1.3 ผลการศึกษาวิจัยสนับสนุนให้ผู้ทำบัญชีต้องพัฒนาในเรื่องของการสื่อสารร่วมงานกับผู้อื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการจัดทำบัญชี แสดงให้เห็นว่าปัจจุบันผู้ทำบัญชีมีใช้เพียงพนักงานที่คอยทำแต่งงานเอกสารเพียงด้านเดียวเท่านั้น จะต้องมีการแสดงความคิดเห็น การสอบถามพูดคุยกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภายในองค์กร และภายนอกองค์กร เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้องในการจัดทำงบการเงินที่มีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

2.1 ใช้เป็นแนวทางในปรับปรุงและพัฒนาการจัดทำงานการเงินให้มีคุณภาพ ทั้งในด้านการพิสูจน์ยืนยันได้ ด้านความทันเวลา ด้านการเปรียบเทียบกันได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเข้าใจได้ และด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม

2.2 ใช้เป็นแนวทางให้ผู้ทำบัญชีปรับปรุงและพัฒนาตนเองในสายงานวิชาชีพ ทั้งในด้านความรู้ความสามารถ เช่นความรู้ในมาตรฐานบัญชี มาตรฐานรายงานทางการเงิน ความรู้ทางภาษี ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้ในด้านธุรกิจ และด้านทักษะต่างๆในการประกอบวิชาชีพ เช่น ทักษะด้านการวางแผน ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ ความซื่อสัตย์ ความเที่ยงธรรม ซึ่งคุณสมบัติทั้งหมดเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่นักบัญชีควรมี เพื่อการทำงานที่ได้มาซึ่งงบการเงินที่มีคุณภาพและสร้างคุณค่าให้สายงานวิชาชีพทางบัญชีต่อไป

2.3 ใช้เป็นแนวทางให้ภาคธุรกิจ ในการพัฒนาบุคลากรในวิชาชีพบัญชี ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาความรู้และทักษะวิชาชีพบัญชีอย่างต่อเนื่อง เช่นการเข้าร่วมอบรมความรู้ทางบัญชีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ใช้เป็นแนวทางให้ภาครัฐสามารถนำผลจากการวิจัยไปปรับใช้หรือเพิ่มเติมในหลักสูตรการเรียนการสอน เช่นทักษะด้านการสื่อสาร ภาษาต่างประเทศ เพื่อเตรียมพร้อมบัณฑิตก้าวสู่ตลาดแรงงานทั้งในประเทศ และในภูมิภาคอาเซียน

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาตัวแปรต้นอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวแปรตามศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพของงบการเงิน ที่อาจมีความเกี่ยวข้อง เช่น ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากองค์กร ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อผู้ทำบัญชีจะได้นำผลการศึกษาไปปรับปรุงและพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดทักษะ ความเข้าใจและคุณค่าแห่งวิชาชีพ ในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีและงบการเงินที่มีคุณภาพ เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับของผู้ใช้ข้อมูลงบการเงิน

3.2 การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษา ควรศึกษา กลุ่มตัวอย่างอื่นๆ ซึ่งจะช่วยให้สามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของผู้ทำบัญชีที่ขึ้นทะเบียนผู้ทำบัญชีกับสภาวิชาชีพบัญชี ในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร ได้ครอบคลุมทุกกลุ่มตัวอย่าง

3.3 การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองผู้ทำบัญชีที่ขึ้นทะเบียนผู้ทำบัญชีกับสภาวิชาชีพบัญชี ในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร ในจังหวัดอื่น เช่น พื้นที่นิคมอุตสาหกรรมในจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งประกอบไปด้วยบริษัทต่างชาติหลากหลายธุรกิจ เพื่อให้ผลการศึกษารอบคลุมทุกข้อมูล

3.4 แนะนำให้มีการศึกษาเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เพราะในงานวิจัยนี้ศึกษาแต่เชิงปริมาณ ในการวิจัยสำรวจครั้งต่อไป ควรเพิ่มการสำรวจเชิงคุณภาพ เพื่อสอบถามข้อมูลเชิงลึกที่แบบสอบถามทั่วไปไม่สามารถเก็บข้อมูลได้

บรรณานุกรม

- (กิตติศักดิ์ มะลัย, 2557, อ้างอิงใน วนิดา เจริญแก้ว, 2563). “ความรู้และทักษะวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีในมุมมองของผู้ประกอบการบริษัทต่างชาติ ในเขตกรุงเทพมหานคร”. คั่นคว่ำอิสระ คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2543). **พระราชบัญญัติการบัญชี พ. ศ. 2543**. สืบค้นเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2565, จากเว็บไซต์ https://www.dbd.go.th/news_view.php?nid=1078
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2547). **พระราชบัญญัติการบัญชี พ. ศ. 2547**. สืบค้นเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2565, จากเว็บไซต์ https://www.dbd.go.th/news_view.php?nid=1103
- จำนง จันทโชโต. (2558). คุณภาพของรายงานการเงินบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารวิชาชีพบัญชี, 11(32)
- ชนมันภา ทับพรหม (2562). “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของงบการเงิน ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในมุมมองของนักวิเคราะห์สินเชื่อ”. วารสารสภาวิชาชีพบัญชี, ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2562.
- ชนมันภา ทับพรหม. (2562). “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือ ของงบการเงินของธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในมุมมองของนักวิเคราะห์สินเชื่อ”. วารสารสภาวิชาชีพบัญชี, ปีที่ 1 (ฉบับที่ 3)
- ณัฐภัทร หงส์พงษ์ (2560). “ผลกระทบของทักษะทางวิชาชีพที่มีต่อคุณภาพ รายงานทางการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี”. คั่นคว่ำอิสระ คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ. (2558). “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินและประสิทธิผลในการตัดสินใจของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย”. คณะการบัญชี, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทัตดาว สิทธิรักษ์. (2557). “ผลกระทบศักยภาพของนักบัญชีที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินกรณีศึกษาเชิงประจักษ์นักบัญชีในประเทศไทย”. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นฤนาถ ศรภักย์วานิช, (2563). “ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการสื่อสารของผู้สอบบัญชีและการรับรู้คุณภาพการสอบบัญชีของผู้บริหารวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดเชียงใหม่” คั่นคว่ำอิสระ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พจนานุกรมแปลไทย-ไทย ราชบัณฑิตยสถาน. **ระบบค้นหาคำศัพท์**. สืบค้นเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2565, จากเว็บไซต์ <https://dictionary.orst.go.th>

- พิสมัย ผิวอ่อน. (2560). “การกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกรุงเทพมหานคร”. คั่นคว้าอิสระ คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- รัตติยา วงศรีลา (2561). “ผลกระทบของสมรรถนะการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพงบการเงิน ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร”. คั่นคว้าอิสระ คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- วนิดา เจริญแก้ว. (2563). “ความรู้และทักษะวิชาชีพของผู้ทำบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ การจัดทำบัญชีในมุมมองของผู้ประกอบการบริษัทต่างชาติ ในเขตกรุงเทพมหานคร”. คั่นคว้าอิสระ คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- วรรณภา วัฒนมะระ (2550). “ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีและโปรแกรมสำเร็จทางการบัญชีของธุรกิจ กรณีศึกษา : บริษัท ทวีกิจอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด”. คั่นคว้าอิสระ คณะ บัญชี, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ว่าที่ร้อยตรี ภัสภุมิ สุขสงวน. (2562). “ศักยภาพและประสิทธิภาพของนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพ งบการเงิน ของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรที่จดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย”. คั่นคว้าอิสระ คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- วารินพรรณ สุรวงศ์ชัยธวัช. (2563). “ปัจจัยการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อ ประสิทธิภาพระบบบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย”. คั่นคว้าอิสระ คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- โศรยา บุตรอินทร์ และคณะ, (2557). “ผลกระทบของการเรียนรู้มาตรฐานการบัญชีที่มีต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”. คั่นคว้าอิสระ คณะบัญชีและการจัดการ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2560). พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชีพ.ศ.2547. สืบค้นเมื่อ 11 มกราคม 2566, จากเว็บไซต์: <https://www.tfac.or.th/Article/Detail/66888>.
- สุฎีกา รักประสูติ (2558). “บทบาทของผู้ตรวจสอบภายในต่อการจัดการความเสี่ยงองค์กร: ปัจจัย สาเหตุและผลลัพธ์”. วารสารสุทธิปริทัศน์, ปีที่ 29 ฉบับที่ 92 ตุลาคม - ธันวาคม 2558.
- สุภาดา ภูริพงศ์. (2565). “ความสัมพันธ์ของการปฏิบัติงานบัญชีกับคุณภาพรายงานการเงินของ นักบัญชียุค Digital Disruption ธุรกิจโรงแรม จังหวัดพิษณุโลก”. คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี, มหาวิทยาลัยพิษณุโลก. วารสาร มจร การพัฒนาสังคม, ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2565.
- อรรถพร ตันพิพัฒน์อารีย์ (2560). “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร”. คั่นคว้าอิสระ คณะบัญชี, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

BIBLIOGRAPHY

- Aris Eddy Sarwono, Asih Handayani. (2021). Effect Technology Information on Quality Financial Statement With Internal Control As Moderating Variable. *International Journal of Educational Research & Social Sciences*. <https://www.sciencegate.app/document/10.4108/eai.3-2-2020.163573>
- Ghasemi et al. (2011). The impact of Information Technology (IT) on modern accounting systems. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 28 (2011), 112 – 116. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042811024621>
- Houcine, A. (2017). The effect of financial reporting quality on corporate investment efficiency: evidence from the Tunisian stock market. *Research in International Business and Finance*, 42, 321-337.
- Ikrar Nusa Bangsa (2018). The Effect of Internal Control Systems, Accounting Systems on the Quality of Financial Statements Moderated by Organizational Commitments) .*Accounting Analysis Journal* 7(2) (2018) 127-134.
- Inneke Agustina, Emmy Indrayani. (2021). The Factors Effect On The Quality Of Financial Statements - *Faculty of Information System Management of Gunadarma University*.
- Khoirul Aswar (2020). This study concluded that intenal control system, information technology are positve significantly on the quality of financial statements in local government. *Journal of Economics, Finance and Accounting*.
- Mohammed Muneerali Thottoli. (2020). Knowledge and use of accounting software: evidence from Oman. *Journal of Industry - University Collaboration*, abstract.
- Piyawan, P. and Cheniam, S. (2016). *Accounting Information System*. 3th ed. Nonthaburi: Witthayaphat.
- Sitdhirak, T. (2014). The effect of accountant's competency on financial reporting quality an empirical study of accountants in Thailand. Thesis, M. Acc., Prince of Songkla University.
- Smith, Michael and Michael (2009) .*Politics and International Relations, European Government, Politics and Policy, International Relations and International Organisations - Georgia State University*.

- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An introductory analysis*. New York: Harper and Row.
- Wannamaytee, P. (2012). Bangkok University Research Conference. Factors Affecting the Purchase of Accounting Software Packages by Manufacturing Industries in The Bangkok Metropolitan Area. (Page. 3–15). Bangkok: Bangkok University.
- Witt, Lisa, Murary & Michael. (2002). The interactive effects of conscientiousness and agreeableness on job performance, *87*(1), 164–169. <https://doi.org/10.1037/0021-9010.87.1.164>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชี
ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100

คำชี้แจง

แบบสอบถามข้อมูลชุดนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 เพื่อใช้ประกอบการศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 5 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน จำนวน 48 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงิน จำนวน 24 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2. ข้อมูลและคำตอบของท่านที่ตอบแบบสอบถามชุดนี้ จะถูกเก็บเป็นความลับและการนำเสนอผลการศึกษาวินิจฉัยจะนำเสนอในลักษณะภาพรวมเท่านั้น

3. หากผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาหรือข้อสงสัยประการใดเกี่ยวกับแบบสอบถามฉบับนี้ โปรดติดต่อข้าพเจ้า นางสาวสวณีย์ สุวรรณรัตน์ ผ่านทางอีเมล : sawaneesuwannarat@gmail.com

ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากท่านอย่างถูกต้องครบถ้วนทุกข้อและสอดคล้องกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุดเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้ โปรดส่งกลับคืนภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแบบสอบถาม

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นางสาวสวณีย์ สุวรรณรัตน์
นักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดใส่เครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลส่วนตัวของท่านมากที่สุด โดยเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว

1.1 เพศ

- ( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง

1.2 อายุ

- ( ) 1. ต่ำกว่า 35 ปี ( ) 2. 35- 44 ปี
( ) 3. 45 - 54 ปี ( ) 4. 55 ปีขึ้นไป

1.3 การศึกษา

- ( ) 1. ปริญญาตรี ( ) 2. ปริญญาโท
( ) 3. สูงกว่าปริญญาโท

1.4 ประสบการณ์ทำงาน

- ( ) 1. ไม่เกิน 5 ปี ( ) 2. 6 - 10 ปี
( ) 3. 11 - 15 ปี ( ) 4. 16 ปีขึ้นไป

1.5 ตำแหน่งงานปัจจุบัน

- ( ) 1. พนักงานบัญชี ( ) 2. ผู้ช่วยผู้จัดการบัญชี
( ) 3. ผู้จัดการฝ่ายบัญชี ( ) 4. อื่นๆ ระบุ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

แต่ละข้อ เพียงระดับเดียว และโปรดทำให้ครบทุกข้อ

โดยมีเกณฑ์การกำหนดค่าระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน 5 = เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 = เห็นด้วยมาก

ระดับคะแนน 3 = เห็นด้วยปานกลาง

ระดับคะแนน 2 = เห็นด้วยน้อย

ระดับคะแนน 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ปัจจัยด้านผู้ทำบัญชี					
1.1 ด้านความรู้ความสามารถ					
1.1.1 ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบัญชี ขั้นตอนและกระบวนการในการจัดทำบัญชี สามารถวางแผนและคำนวณภาษีต่างๆได้					
1.1.2 ท่านมีศึกษาและUpdate มาตรฐานบัญชีและมาตรฐานรายงานการทางการเงินที่มีการเปลี่ยนแปลงใหม่อย่างสม่ำเสมอ					
1.1.3 ท่านสามารถวิเคราะห์งบการเงินและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจได้					
1.1.4 ท่านมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ระบบ Cloud, AI และมีการปรับตัวให้ก้าวทันเทคโนโลยีสมัยใหม่ๆ อยู่เสมอ					
1.1.5 ท่านมีความรู้เกี่ยวกับประเภทของธุรกิจที่ท่านจัดทำบัญชีเป็นอย่างดี และทราบถึงปัจจัยต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจ					
1.2 ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ					
1.2.1 ท่านเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจในเรื่องสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจได้เป็นอย่างดี					
1.2.2 ท่านสามารถสื่อสาร เจรจา และประสานงาน เพื่อให้การดำเนินงานมีความราบรื่นและสามารถจัดการความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี					
1.2.3 ท่านสามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงานให้แล้วเสร็จอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น					

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1.2.4 ท่านมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการกระจายหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับทีม มีแนวคิดและวิธีการใหม่ๆ มาใช้ในบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น					
1.3 ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ					
1.3.1 ท่านมีความซื่อสัตย์สุจริตในการประกอบวิชาชีพ					
1.3.2 ท่านมีความเที่ยงธรรม มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่ได้อยู่ภายใต้อำนาจของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง					
1.3.3 ท่านมีความรับผิดชอบ เอาใจใส่ในหน้าที่ และรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน					
1.3.4 ท่านไม่นำความลับของกิจการไปเผยแพร่ต่อบุคคลภายนอก เช่น นำข้อมูลผลประกอบการของกิจการไปเผยแพร่ก่อนที่กิจการจะนำส่งงบการเงิน					
1.3.5 ท่านบันทึกบัญชีตามเอกสารหลักฐานที่มีอยู่จริง สามารถตรวจสอบ พิสูจน์และยืนยันได้					
2. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัล					
2.1 ด้านโปรแกรมบัญชี					
2.1.1 ท่านคิดว่าโปรแกรมบัญชีที่ท่านใช้งานมีความเหมาะสมกับธุรกิจ และมี Module การใช้งานตรงกับความต้องการตามประเภทของธุรกิจ					
2.1.2 ท่านคิดว่าโปรแกรมบัญชีที่ท่านใช้งานมีฟังก์ชันการใช้งานที่ทันสมัย สอดคล้องกับยุคดิจิทัล					
2.1.3 ท่านคิดว่าโปรแกรมบัญชีที่ท่านใช้งาน มีระบบป้องกันการผ่านบัญชีที่ผิดพลาด มีระบบการแจ้งเตือน และสามารถสำรองข้อมูลได้อย่างรัดกุม					
2.1.4 ท่านคิดว่าโปรแกรมบัญชีที่ท่านใช้งาน มีความสะดวกรวดเร็ว ใช้งานง่าย ช่วยให้ท่านทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด					
2.1.5 ท่านคิดว่าโปรแกรมบัญชีที่ท่านใช้งานสามารถเรียกรายงานที่สำคัญทางบัญชีได้อย่างครอบคลุม และมีการประมวลผลอย่างแม่นยำ					

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2.2 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					
2.2.1 ท่านคิดว่าในองค์กรของท่านมีเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น คอมพิวเตอร์ Notebook ที่เพียงพอกับขนาดธุรกิจและปริมาณของงานทางด้านบัญชี					
2.2.2 ท่านคิดว่าในองค์กรของท่านมีเทคโนโลยีที่มีความทันสมัย เช่น ระบบ Cloud, RPA					
2.2.3 ท่านคิดว่าในองค์กรของท่านมีระบบป้องกันทางเทคโนโลยี เช่น มีการใส่รหัสในการเข้าถึงข้อมูลสำคัญ มีระบบการป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลในองค์กร					
2.2.4 ท่านคิดว่าในองค์กรของท่านมีเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย สามารถใช้งานได้ง่าย สะดวกรวดเร็ว					
2.2.5 ท่านคิดว่าในองค์กรของท่านมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาช่วยในการจัดทำรายงานต่างๆ เช่น การทำ Data Analysis ประมวลผลออกมาเป็นกราฟ, Dashboard					
3. ปัจจัยด้านการสอบบัญชี					
3.1 ด้านความรู้ความสามารถ					
3.1.1 ทีมสอบบัญชีขององค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่มีความรู้ในมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปมาตรฐานรายงานทางการเงิน และความรู้ทางภาษีอากร					
3.1.2 ทีมสอบบัญชีขององค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่เป็นบริษัทที่อยู่ใน Big 4					
3.1.3 ทีมสอบบัญชีขององค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่สามารถจัดทำงบการเงินได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐานการสอบบัญชีและสามารถวิเคราะห์รายการที่สำคัญในงบการเงินได้					
3.1.4 ทีมสอบบัญชีขององค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่มีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรม การประมวลผล และการใช้เทคโนโลยีต่างๆ ในงานตรวจสอบ					
3.1.5 ทีมสอบบัญชีขององค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่มีความรู้ในธุรกิจที่ตรวจสอบเป็นอย่างดี ทราบถึงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจปัจจัยต่างๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อตัวเลขในงบการเงิน					

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3.2 ด้านทักษะในการประกอบวิชาชีพ					
3.2.1 ทีมสอบบัญชีขององค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่มีการตรวจสอบบัญชีอย่างละเอียดรอบคอบ มีความระมัดระวังในการปฏิบัติงาน มี Soft Skills สามารถในการใช้ดุลยพินิจและความสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ					
3.2.2 ทีมสอบบัญชีขององค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่สามารถสื่อสารกับทีมบัญชีเพื่อให้การดำเนินงานมีความราบรื่นได้เป็นอย่างดี					
3.2.3 ทีมสอบบัญชีขององค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่สามารถให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำได้อย่างถูกต้องตามหลักของมาตรฐานบัญชีและภาษีอากร					
3.2.4 ทีมสอบบัญชีขององค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการตรวจสอบบัญชี เช่น ใช้ Programs run สุ่มเอกสาร โปรแกรมที่ใช้ตรวจสอบข้อมูล Big Data มีการใช้สูตร Excel มาช่วยเพื่อให้งานมีความรวดเร็วยิ่งขึ้น					
3.2.5 ทีมสอบบัญชีขององค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่มีการวางแผนงาน และมีการจัดการงานอย่างเป็นระบบ สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จทันตามระยะเวลาที่กำหนด					
3.3 ด้านการตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ					
3.3.1 ทีมสอบบัญชีขององค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเที่ยงธรรม สามารถแสดงความเห็นในรายงานการสอบบัญชีได้อย่างอิสระ ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลใดๆ					
3.3.2 ทีมสอบบัญชีขององค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่ไม่มีการตกแต่งตัวเลขทางการเงิน เนื่องจากได้รับคำสั่งจากฝ่ายบริหาร หรือไม่มีส่วนได้เสียในกิจการที่ตนสอบบัญชี					
3.3.3 ทีมสอบบัญชีขององค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่มีความเอาใจใส่ มีความรับผิดชอบและรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงานสอบบัญชีเป็นอย่างดี					
3.3.4 ทีมสอบบัญชีขององค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่ไม่นำเอาข้อมูลภายใน ที่เป็นความลับของบริษัทไปเผยแพร่ต่อบุคคลหรือกิจการอื่น					
3.3.5 ทีมสอบบัญชีขององค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่มีความโปร่งใส ไม่ปกปิดหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญของงบการเงินที่ตนลงลายมือชื่อแสดงความเห็น					

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4. ปัจจัยด้านการควบคุมภายใน					
4.1 ด้านการการบริหารความเสี่ยง					
4.1.1 องค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่มีทีมตรวจสอบภายใน มีการบริหารความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ เช่น มีการประเมินความเสี่ยงทางด้านการเงิน ความเสี่ยงเกี่ยวกับโรคระบาดต่างๆ ที่อาจส่งผลกับการดำเนินธุรกิจ					
4.1.2 องค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่มีการติดตามและประเมินผลความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น เช่น การให้มีการนำส่งรายงานการติดตามความเสี่ยงทุกเดือนหรือรายไตรมาส					
4.1.3 องค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่มีระเบียบวิธีการจัดการและแก้ไขความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรได้อย่างทันถ่วงที มีการจัดลำดับความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อจากระดับมากที่สุดถึงระดับน้อย					
4.2 ด้านการจัดโครงสร้างองค์กร					
4.2.1 องค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่มีจัดโครงสร้างองค์กรที่ดี และมีความเหมาะสมกับประเภท และขนาดธุรกิจ เช่น มีการแบ่งแยกงานตามฝ่าย/แผนกต่างๆ อย่างชัดเจน					
4.2.2 องค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่มีการกำหนดนโยบาย เป้าหมายขององค์กรที่ชัดเจนและมีการสื่อสารให้พนักงานในองค์กรทราบอย่างทั่วถึง					
4.2.3 องค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่มีการกำหนด Authorize Matrix กำหนดผู้จัดทำ ผู้ตรวจสอบ ผู้อนุมัติ ในเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในทางบัญชีอย่างชัดเจน					
4.3 ด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ					
4.3.1 องค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่มีการทำงานอย่างเป็นระบบ มีระเบียบคู่มือการปฏิบัติงาน มีการกำหนดขั้นตอนรายละเอียดงาน กำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน					
4.3.2 องค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่มีการออกกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ และแจ้งให้พนักงานในองค์กรทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างทั่วถึง					

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4.3.3 องค์กรที่ท่านปฏิบัติงานอยู่มีการกำหนดโทษกับผู้ปฏิบัติงานไม่ตรงตามขั้นตอนที่ได้มีการกำหนดไว้ เช่น มีการเบิกสินค้า แต่ไม่ทำใบเบิกสินค้า ไม่มีลายเซ็นผู้อนุมัติ หรือพนักงานที่ทุจริตยกยอกทรัพย์สินขององค์กรไปใช้ส่วนตัว					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงิน

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดในแต่ละข้อ เพียงระดับเดียว และโปรดทำให้ครบทุกข้อ

โดยมีเกณฑ์การกำหนดค่าระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน 5 = เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 = เห็นด้วยมาก

ระดับคะแนน 3 = เห็นด้วยปานกลาง

ระดับคะแนน 2 = เห็นด้วยน้อย

ระดับคะแนน 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ					
1.1 ท่านคิดว่าข้อมูลในงบการเงินที่ท่านจัดทำความถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์					
1.2 ท่านคิดว่าข้อมูลในงบการเงินที่ท่านจัดทำเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์สามารถใช้ใน การตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
1.3 ท่านคิดว่าข้อมูลในงบการเงินที่ท่านจัดทำเป็นข้อมูลที่ผู้ใช้งบการเงินสามารถใช้ ประเมินผลการดำเนินงานในอดีตจนถึงปัจจุบันได้					
1.4 ท่านคิดว่าข้อมูลในงบการเงินที่ท่านจัดทำสามารถนำไปพยากรณ์ ใช้ในการวางแผนในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
2. ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม					
2.1 ท่านคิดว่าข้อมูลในงบการเงินที่ท่านจัดทำ เป็นข้อมูลที่การแสดงรายการและ เหตุการณ์ทางบัญชีได้อย่างน่าเชื่อถือ ปราศจากอคติ ความลำเอียง ความเป็นกลางที่ไม่เอนเอียง					

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2.2 ท่านคิดว่าข้อมูลในงบการเงินที่ท่านจัดทำ แสดงข้อมูลที่ครบถ้วน และเป็นข้อมูลที่จำเป็นสำหรับผู้ใช้งบการเงิน					
2.3 ท่านคิดว่าข้อมูลในงบการเงินที่ท่านจัดทำ เป็นข้อมูลที่ปราศจากข้อผิดพลาด มีการสอบทานอย่างระมัดระวังและรอบคอบ					
2.4 ท่านคิดว่าข้อมูลในงบการเงินที่ท่านจัดทำ ไม่มีการตกแต่งตัวเลข หรือปิดบังรายการที่เป็นสาระสำคัญ					
3. ด้านการเปรียบเทียบกันได้					
3.1 ท่านคิดว่าข้อมูลในงบการเงินที่ท่านจัดทำ เป็นข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบ กับกิจการอื่นหรือกิจการประเภทเดียวกันได้					
3.2 ท่านคิดว่าข้อมูลในงบการเงินที่ท่านจัดทำ เป็นข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบได้ในรอบระยะเวลาที่ต่างกัน					
3.3 ท่านคิดว่าข้อมูลในงบการเงินที่ท่านจัดทำ เป็นข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบได้ กับกิจการที่การขายสินค้าประเภทเดียวกัน					
3.4 ท่านคิดว่าข้อมูลในงบการเงินที่ท่านจัดทำ เป็นข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบได้แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการทางบัญชีในรอบระยะเวลานั้น					
4. ด้านการพิสูจน์ยืนยันได้					
4.1 ท่านคิดว่าข้อมูลในงบการเงินที่ท่านจัดทำ สามารถพิสูจน์ยืนยันได้ เช่น พิสูจน์ ยอดคงเหลือของเงินสด จากรายงานการตรวจนับเงินสด พิสูจน์ ยอดคงเหลือของสินค้า จากรายงานการตรวจนับสินค้า					
4.2 ท่านคิดว่าข้อมูลในงบการเงินที่ท่านจัดทำ มีเอกสารหลักฐาน ประกอบ อย่างถูกต้องและครบถ้วน					
4.3 ท่านคิดว่าข้อมูลในงบการเงินที่ท่านจัดทำ มีรายละเอียดและหมายเหตุประกอบงบการเงินที่มีความถูกต้องครบถ้วนในส่วนที่มีสาระสำคัญในรายการที่ต้องแสดง					
4.4 ท่านคิดว่าข้อมูลในงบการเงินที่ท่านจัดทำ สามารถพิสูจน์ยืนยันได้ จากการคำนวณ เช่น การคำนวณหาต้นทุนสินค้าที่ขาย					
5. ด้านความทันเวลา					
5.1 ท่านสามารถจัดทำงบการเงินเสร็จตามกำหนด ทันตามกำหนดที่ผู้สอบบัญชีเข้าตรวจ และตามท้องครุของท่านได้กำหนดไว้					

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของงบการเงิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
5.2 ท่านมีการนำเสนอข้อมูลในงบการเงินต่อผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจในช่วงเวลาที่เหมาะสมและทันการณ์					
5.3 ท่านสามารถบริหารจัดการในการจัดทำงบการเงินได้ สามารถนำเสนอ งบการเงินกับทาง ก.ล.ต. และกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ทันตาม กำหนดเวลา					
5.4 ท่านสามารถรับรู้รายการตามรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดเหตุการณ์นั้น ได้อย่างครบถ้วน					
6.ด้านความเข้าใจได้					
6.1 ท่านคิดว่าข้อมูลในงบการเงินที่ท่านจัดทำ มีการนำเสนอข้อมูลอย่าง ชัดเจนและกระชับ					
6.2 ท่านคิดว่าข้อมูลในงบการเงินที่ท่านจัดทำ มีข้อมูลที่ไม่มีความ ชัดช้อนและง่ายต่อความเข้าใจ ไม่ทำให้เกิดความเข้าใจผิด					
6.3 ท่านคิดว่าข้อมูลในงบการเงินที่ท่านจัดทำ มีการจัดประเภทรายงาน ในงบการเงินอย่างถูกต้อง เช่น ค่าแรงงานช่างซ่อมรถยนต์ จัดประเภทอยู่ใน ต้นทุนการบริการ					
6.4 ท่านคิดว่าข้อมูลในงบการเงินที่ท่านจัดทำ มีการเปิดเผยข้อมูลที่ จำเป็นเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องและชัดเจน					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาสละเวลาอันมีค่า ในการตอบข้อมูลในสอบถามชุดนี้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวสวณีย์ สุวรรณรัตน์
วัน เดือน ปีเกิด	28 สิงหาคม 2525
สถานที่เกิด	บ้านเลขที่ 149 หมู่4 ต.ย่านมัทรี อ.พยุหะคีรี จ.นครสวรรค์ 60130
ประวัติการศึกษา	ปี พ.ศ. 2555-2557 บริหารธุรกิจ วิชาเอก การบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ
ประสบการณ์ทำงาน	ปี พ.ศ. 2554-2559 หัวหน้าบัญชีอาวุโส บริษัท รอยัล เจมส์ อินเทอร์เน็ต แนล จำกัด ปี พ.ศ. 2554-2559 ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน บริษัท โตโยต้า ที่ ปิ่น จำกัด ปี พ.ศ. 2559-2562 ผู้จัดการฝ่ายบัญชี บริษัท พีแอนด์พี อิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยี จำกัด ปี พ.ศ. 2562 - ปัจจุบัน ผู้จัดการฝ่ายบัญชี บริษัท มิลเลนเนียม กรุ๊ป คอร์ ปอเรชั่น (เอเชีย) จำกัด (มหาชน)
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 399/395 หมู่บ้านราชพฤกษ์ ถนนฉลองกรุง แขวงลำปลาทิว เขตลาดกระบัง กทม.10520